

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

26.2.2014

EP-PE_TC1-COD(2011)0284

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 26. veebruaril 2014. aastal
eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus
(EL) nr .../2014 Euroopa ühise müügiõiguse kohta
(EP-PE_TC1-COD(2011)0284)

PE 526.506

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 26. veebruaril 2014. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014

Euroopa ühise müügiõiguse kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 181, 21.6.2012, lk 75.

² Euroopa Parlamendi 26. veebruari 2014. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Piiriülese majandustegevusega seonduvad ikka veel märkimisväärsed takistused, mis ei luba siseturul kasutada kõiki võimalusi majanduskasvu tagamiseks ja töökohtade loomiseks. Praegu ekspordib ainult üks kümnest liidu kauplejast oma kaupa teistesse liikmesriikidesse ja enamik neist ekspordib ainult mõnda üksikusse liikmesriiki. Piiriülest kaubandust segavate takistuste hulgas, mis hõlmavad maksueeskirju, haldusnõudeid, kättetoimetamisel esinevaid raskusi, keelt ja kultuuri, peavad kauplejad ettevõtjate ja tarbijate vaheliste tehingute ning ettevõtjatevaheliste tehingute puhul üheks peamiseks takistuseks raskusi teise riigi lepinguõiguse normide sisu väljaselgitamisel. Selle tulemusena on tarbija seatud ebasoodsasse olukorda, kuna tema juurdepääs kaupadele on piiratud. Siseriiklike lepinguõiguse normide erinevused takistavad seetõttu selliste põhivabaduste kasutamist nagu kaupade ja teenuste pakkumise vabadus ning on takistuseks siseturu toimimisele ja jätkuvale arengule. Kõnealused erinevused piiravad ka konkurentsi, eelkõige väiksemate liikmesriikide turgudel.

- (2) Leping on majandustehingute tegemiseks vältimatult vajalik õiguslik vahend. Kauplejate vajadus määrata kindlaks kohaldatav õigus või pidada selles küsimuses läbirääkimisi, selgitada välja kohaldatavad välisriigi õigusnormid, mis sageli tuleb tõlkida, saada õigusabi, et tutvuda välisriigi õigusest tulenevate nõuetega, ning kohandada oma leping erinevate siseriiklike lepinguõiguse normidega, mida piiriüleste tehingute korral kohaldatakse, muudab piiriülese kauplemise riigisisese kauplemisega võrreldes keerukamaks ja kulukamaks. Lepinguõigusega seotud takistused on seega üks peamisi põhjusi, mis sunnib märkimisväärset hulka ekspordile orienteeritud kauplejaid, kes soovivad alustada piiriülest kauplemist või laiendada oma tegevust enamatesse liikmesriikidesse, oma kavatsustest loobuma. Täiendavate tehingukulude takistav mõju on eriti suur väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kelle jaoks mitmele välisturule sisenemise kulud on sageli nende käibega võrreldes eriti suured. Selle tagajärjel ei ole kauplejatel võimalik nende kulude arvelt nii kokku hoida, nagu see oleks võimalik juhul, kui nad saaksid turustada kaupu ja teenuseid kõigi piiriüleste tehingute jaoks ühiste lepinguõiguse sätete alusel ja võrgukeskkonnas ühel ainsal veebisaidil.

- (3) Lepinguõigusega seotud tehingukuludel, mille osakaal on küllalt suur, ja õiguslikel takistustel, mis tulenevad erinevustest liikmesriikide kohustuslike tarbijakaitse normide vahel, on otsene mõju siseturu toimimisele ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingute puhul. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 593/2008¹ artiklile 6 peab kaupleja, kelle tegevus on suunatud mõne muu liikmesriigi tarbijatele, kohaldama tarbija peamise elukoha liikmesriigi tarbijakaitse sätteid, millega tagatakse parem kaitse, ega või nendest vastavalt kõnealuse liikmesriigi õigusele kokkuleppe alusel kõrvale kalduda isegi juhul, kui pooled on otsustanud kohaldada mõnda muud õigust. Kauplejad peavad seetõttu välja selgitama, kas teise liikmesriigi tarbijaõigus pakub paremat kaitset, ja tagama, et nende leping on selle nõuetega kooskõlas. E-kaubanduses kaasnevad lisakulud veebisaidi kohandamise tõttu, mis peab kajastama muude riikide tarbijalepinguid käsitlevate õigusaktide kohaldamise kohustuslikke nõudeid. Tarbijaõiguse ühtlustamine liidu tasandil on viinud teatava ühtlustamiseni mõningates valdkondades. Erinevused liikmesriikide õiguse vahel on siiski endiselt märkimisväärsed, käimasolev ühtlustamine jätab liikmesriikidele hulga võimalusi valida, kuidas liidu õigusaktide nõudeid täita ja tarbijakaitse ulatust kindlaks määrata.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

- (4) Lepinguõigusega seotud takistused, mis ei luba kauplejatel ära kasutada siseturu kõiki võimalusi, kahjustavad ka tarbijaid. Mida vähem on piiriüleseid kaubandustehinguid, seda väiksemad on ka import ja konkurents. Tarbijad võivad sattuda ebasoodsasse olukorda, sest kaubavalik on väike ja kõrgema hinnaga, kuna neile pakub otse oma kaupu ja teenuseid vähem muude riikide kauplejaid, ning kaudselt tekib selline olukord ka piiratumast kaubavahetusest ettevõtjate vahel hulgikaubanduse tasandil. Kuigi piiriülese kaubandusega võivad kaasneda olulised majanduslikud eelised, kuna pakkumisi on rohkem ja need on paremad, ei soovi paljud tarbijad siiski teha oste piiriüleselt, sest neil puudub kindlus oma õiguste suhtes. Osa tarbijate peamistest muredest on seotud lepinguõigusega, näiteks kas neile pakutakse piisavat kaitset puudusega toote ostmise korral. Selle tagajärjel eelistab valdav osa tarbijatest teha oma ostud elukoha liikmesriigis, kuigi see võib tähendada väiksemat valikut ja kõrgemat hinda.

- (5) Lisaks sellele keeldub kaupleja sageli kaupa müümast tarbijale, kes soovib saada kasu liikmesriikidevahelistest hinnaerinevustest ja osta kaupa muu liikmesriigi kauplejalt. E-kaubandus on oluliselt lihtsustanud pakkumiste otsimist ning hindade ja tingimuste võrdlemist sõltumata kaupleja asukohast, kuid kaupleja keeldub väga sageli välisriigi tarbijate tellimusi vastu võtmast ja see omakorda on takistuseks piiriüleste tehingute tegemisele.
- (6) Erinevused liikmesriikide lepinguõiguses kujutavad endast seetõttu takistusi, mis ei luba tarbijatel ja kauplejatel kasutada siseturu eeliseid. Lepinguõigusega seotud takistused oleksid oluliselt väiksemad, kui lepingu aluseks oleksid ühtsed lepinguõiguse normid sõltumata poolte asukohast. Niisugused ühtsed lepinguõiguse normid peaksid hõlmama lepingu kogu kehtivusaega ja seega valdkondi, mis on lepingute sõlmimise korral kõige olulisemad. Need peaksid hõlmama ka täielikult ühtlustatud sätteid, mis käsitlevad tarbijakaitset.

- (7) Liikmesriikide lepinguõiguse erinevused ja nende mõju piiriülesele kaubandusele piiravad ka konkurentsi. Kui piiriülene kaubandus ei ole elav, on konkurents väiksem, ning seega on ka kauplemisel vähem stiimuleid uuenduslikumalt tegutseda ja oma toodete kvaliteeti parandada või hindu alandada. Eelkõige väiksemates liikmesriikides, kus kohalike konkurentide arv on piiratud, võib konkurentsi piirata välismaiste kauplemise otsus mitte siseneda nendele turgudele kulude ja keerukuse tõttu ning sellel võib olla oluline mõju saadaolevate toodete valikule ja hinnatasemele. Piiriülese kaubanduse takistused võivad kahjustada ka väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate ning suuremate ettevõtjate vahelist konkurentsi. Arvestades tehingukulude suurust käibega võrreldes, siis on märksa tõenäolisem, et välisriigi turule jätab sisenemata väike- või keskmise suurusega ettevõtja kui suurem konkurent.

- (8) *Lepinguõigusega seotud takistused ei lase ettevõtjatel ja tarbijatel täielikult ära kasutada siseturu kõiki võimalusi ning mõjutavad eelkõige kaugmüüki, mis peaks olema üks siseturu reaalsest tulemustest. Eriti oluliseks on nii tarbijatele kui ka ettevõtjatele muutumas digitaalne mõõde, kuna tarbijad teevad üha rohkem sisseoste interneti vahendusel ning üha rohkem ettevõtjaid kasutavad müümiseks internetti. Internetimüügi kasvupotentsiaal on väga suur, kuna info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendid arenevad aina edasi ning neid kasutatakse üha rohkem. Selles olukorras ning selleks et ületada **kõnealused** lepinguõigusega seotud takistused, peaks pooltel olema võimalik leppida kokku, et ~~nendevahelise~~ **kauglepingu ning eriti internetis sõlmitud** lepingu suhtes kohaldatakse **Euroopa** ühist müügiõigust ehk ühtseid lepinguõiguse norme, mille sisu on kõikides liikmesriikides sama ja mida tõlgendatakse ühtmoodi. Euroopa ühise müügiõiguse normistik peaks endast kujutama täiendavat võimalust, ~~mis annab~~ **kaugmüügis ning eelkõige internetikaubanduses, andes** pooltele rohkem valikuvabadust, ja seda peaks saama kasutada siis, kui pooled otsustavad, et see aitab lihtsustada piiriülest kaubandust ning vähendada tehingu- ja alternatiivkulusid ning muid lepinguõigusega seonduvaid piiriülese kaubanduse takistusi. Euroopa ühise müügiõiguse normid tuleks võtta lepingu aluseks ainult juhul, kui pooled otsustavad ühiselt neid kohaldada. [ME 1]*

- (9) Käesoleva määrusega sätestatakse *kauglepinguid ja eriti internetilepinguid puudutav* Euroopa ühise müügiõiguse normistik. Sellega ühtlustatakse liikmesriikide lepinguõigus tegemata muudatusi ~~kehtivas siseriiklikus lepinguõiguses, selle asemel luuakse iga liikmesriigi siseriikliku õiguse raames teine~~ *esimeses siseriikliku lepinguõiguse režiim-režiimis, vaid luues teise lepinguõiguse režiimi* selle reguleerimisalasse kuuluvate lepingute jaoks. ~~Nimetatud~~ *Otseselt kohaldatav* teine *režiim peaks olema liikmesriikide territooriumil kohaldatava õiguskorra lahutamatu osa. Kõnealuse õiguskorra raames tuleks esimese siseriikliku lepinguõiguse režiim režiimi asemel kohaldada Euroopa ühist müügiõigust sedavõrd kuivõrd selle reguleerimisala seda võimaldab ning kui lepingupooled on sõlminud selleks kehtiva kokkuleppe. See peaks olema kõikjal liidus ühesugune ja kehtima kõrvuti juba olemasoleva siseriikliku lepinguõigusega. Euroopa ühise müügiõiguse norme tuleks piiriülese lepingu puhul kohaldada vabatahtlikult, lepingupoolte selgelt väljendatud kokkuleppel. [ME 2]*

- (10) Kokkulepe Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kohta peaks olema valik, mis tehakse vastavalt siseriiklikule ~~õigusele~~ **õiguskorrale**, mida ~~kohaldatakse~~ **peetakse** määruse (EÜ) nr 593/2008 või lepingueelsete teavitamiskohustuste suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 864/2007¹ **kohaldatavaks õiguseks** või mõne muu asjaomase rahvusvahelise eraõiguse normi kohaselt. Kokkulepe Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kohta **tuleneb kahe erineva režiimi vahel valimisest sama siseriikliku õiguskorra raames. See ei peaks seetõttu tähendama kohaldatava õiguse** ~~tähenda~~ **kahe siseriikliku õiguskorra vahel** valimist kollisiooninormide tähenduses ega ~~piirama~~ **tohiks piirata** nende kohaldamist ning seda ei ~~tohi~~ **tohiks** sellega segamini ajada. Käesolev määrus ei mõjuta seetõttu ühtegi olemasolevat rahvusvahelise eraõiguse normi, **nagu neid, mis sisalduvad määruses (EÜ) nr 593/2008.** [ME 3]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 864/2007 lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (ELT L 199, 31.7.2007, lk 40).

(11) Euroopa ühise müügiõiguse normistik peaks sisaldama ~~täielikult ühtlustatud~~ ***kõikehõlmavaid ühtseid*** kohustuslikke tarbijakaitse norme. Kooskõlas aluslepingu artikli 114 lõikega 3 tuleks nende normidega tagada tarbijakaitse kõrge tase, et suurendada tarbijate usaldust Euroopa ühise müügiõiguse normistiku vastu ning pakkuda neile võimalust sõlmida ühise müügiõiguse normidel põhinevaid piiriüleseid lepinguid. Kõnealuste normidega tuleks säilitada liidu tarbijakaitseõiguse kohaselt tarbijale pakutava kaitse tase või seda veelgi tõsta. ***Käesoleva määruse vastuvõtmisega ei tohiks välistada tarbijaõiguste direktiivi läbivaatamist eesmärgiga kõrgel tasemel täielikult ühtlustada tarbijakaitse liikmesriikides.*** [ME 4]

(11a) ***Tarbija määratlus peaks hõlmama füüsilisi isikuid, kes tegutsevad väljaspool oma kaubandus-, majandus-, ametialast või kutsetegevust. Kui aga leping on sõlmitud eesmärkidel, mis on osaliselt seotud isiku kaubandustegevusega ja osaliselt mitte (kahesuguse eesmärgiga lepingud) ning kaubanduslik eesmärk on piiratud ega ole lepingu kontekstis domineeriv, tuleks ka antud isikut lugeda tarbijaks. Selleks et määrata kindlaks, kas füüsiline isik tegutseb täielikult või osaliselt eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega, tuleks arvesse võtta seda, kuidas isik lepingupartneri suhtes tegutseb.*** [ME 5]

- (12) ***Kui Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kohta on sõlmitud kehtiv kokkulepe, tuleks selle reguleerimisalasse jäävate küsimuste suhtes kohaldada ainult Euroopa ühise müügiõiguse normistikku.*** Kuna Euroopa ühise müügiõiguse normistik sisaldab ~~täielikult ühtlustatud~~ ***kõikehõlmavaid ühtseid*** kohustuslikke tarbijakaitse norme, ei ole juhul, kui pooled otsustavad kasutada Euroopa ühise müügiõiguse normistikku, kõnealuses valdkonnas erinevusi liikmesriikide õiguses. Seega ei oma määruse (EÜ) nr 593/2008 artikli 6 lõige 2, mille kohaselt tarbijakaitse tase erineb liikmesriigiti, praktilist tähtsust Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisalasse kuuluvate küsimuste korral, ***sest tegemist oleks kahe identse teise lepinguõiguse režiimi kohustuslike sätete võrdlemisega.*** [ME 6]

- (13) Euroopa ühise müügiõiguse normistikku peaks olema võimalik kohaldada piiriüleste lepingute korral, sest just kõnealuses valdkonnas põhjustavad erinevused liikmesriikide õiguses keerukaid olukordi ja lisakulusid ning sunnivad pooli lepingu sõlmimisest loobuma, ***ning kuna kaugmüügil ja eriti internetikaubandusel on suur potentsiaal***. Seda, kas tegemist on piiriülese lepinguga, tuleks ettevõtjatevahelise lepingu korral otsustada poolte peamisest tegevuskohast lähtuvalt. Ettevõtja ja tarbija vahelise lepingu korral tuleks lugeda piiriülesuse nõue täidetuks juhul, kui tarbija esitatud üldine aadress, kauba kättetoimetamise aadress või tarbija esitatud arve saatmise aadress asub küll liikmesriigis, kuid väljaspool kaupleja peamise tegevuskoha asukohaks olevat liikmesriiki. [ME 7]
- (14) Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamist ei tohiks piirata ainult liikmesriikidega seotud piiriüleste olukordadega, vaid seda peaks saama kohaldada ka kaubanduse lihtsustamiseks liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. Kui üks lepingupool on kolmanda riigi tarbija, tuleks Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kokkuleppe suhtes, mis tähendab kolmanda riigi tarbija jaoks välisriigi õiguse valimist, kohaldada asjaomaseid rahvusvahelise eraõiguse norme.

- (15) Kauplejad, kes teevad nii riigisiseseid kui ka piiriüleseid kaubandustehinguid, võivad samuti pidada kasulikuks ühe ja sama ühtlustatud lepingu kasutamist kõikide oma tehingute suhtes. Liikmesriikidel peaks seetõttu olema vabadus otsustada, et pooled võivad kasutada Euroopa ühise müügiõiguse normistikku ka riigisiseste tehingute puhul.
- (16) Ühist müügiõigust peaks saama kohaldada eelkõige vallasasjade müügi suhtes, kaasa arvatud asjaomase kauba valmistamise ja tootmise suhtes, sest tegemist on majanduslikult tähtsaima lepingu liigiga, millel võiks olla märkimisväärsed võimalused edendada piiriülest kaubandust, eelkõige e-kaubanduse näol.
- (17) Selleks et kajastada digitaalmajanduse suurenevat tähtsust, peaks Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisala hõlmama ka digitaalse infosisu üleandmise lepinguid. Digitaalse infosisu üleandmine selle salvestamiseks, töötlemiseks või kasutamiseks ja korduvkasutamiseks, nagu näiteks muusika allalaadimine, areneb kiiresti ja sellel on tulevikus suured kasvuvõimalused, kuid nimetatud valdkonnas esineb endiselt märkimisväärsed õiguslikke erinevusi ja ebakindlust. Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisala peaks seetõttu hõlmama digitaalse infosisu üleandmist sõltumata sellest, kas digitaalne infosisu antakse üle füüsilisel andmekandjal või mitte.

(17a) Väga kiiresti areneb pilvandmetöötlus, mis on suure kasvupotentsiaaliga. Euroopa ühise müügiõigusega sätestatakse ühtne eeskirjade kogum, mis on kohandatud kaugmüügiga, eriti digitaalse infosisu ja sellega seotud teenuste pakkumisega internetis. Neid eeskirju peaks olema võimalik kohaldada ka siis, kui digitaalset infosisu või sellega seotud teenuseid pakutakse pilve kasutades, eriti siis, kui digitaalset infosisu saab alla laadida müüja pilvelt või talletada ajutiselt pakkuja pilvel. [ME 8]

- (18) Digitaalset infosisu ei anta sageli üle tasu eest, vaid koos eraldi makstud kaupade ja teenustega, millega kaasneb mitterahaline tasu, nagu juurdepääsu andmine isikuandmetele, või turundusstrateegia raames tasuta, kuna eeldatakse, et tarbija ostab hiljem täiendavat digitaalset infosisu või asjaomaseid keerukamaid tooteid. Võttes arvesse seda eripärast turustruktuuri ja asjaolu, et digitaalse infosisu puudused võivad kahjustada tarbija majanduslikke huve sõltumata üleandmise tingimustest, ei tohiks Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise võimalus sõltuda sellest, kas digitaalse infosisu eest on makstud. *Sellistel juhtudel peaksid ostja õiguskaitsevahendid hõlmama vaid kahju hüvitamist. Teiselt poolt peaks ostjal olema võimalus kasutada kõiki õiguskaitsevahendeid, välja arvatud hinnaalandust, isegi kui ta ei ole kohustatud digitaalse infosisu eest tasuma, tingimusel et tema vastutatu, nagu antud isikuandmed või muu vara, mis on kauba üleandjale väärtuslik, vastab müügihinna tasumisele, kuna sellisel juhul ei edastata tegelikult digitaalset infosisu tasuta.* [ME 9]

- (19) Selleks et Euroopa ühise müügiõiguse normistiku lisaväärtus oleks võimalikult suur, peaksid selle reguleerimisalasse kuuluma ka teatavad müüja pakutavad teenused, mis on otseselt või tihedalt seotud Euroopa ühise müügiõiguse normistiku alusel müüüdud teatavate kaupade või digitaalse infosisuga ning mille suhtes praktikas sageli kohaldatakse samal ajal sama või seotud lepingut, eelkõige kuuluvad selliste teenuste hulka kaupade või digitaalse infosisu parandamine, hooldus või paigaldamine ***või digitaalse infosisu ajutine talletamine pakkuja pilvel***. [ME 10]
- (19a) *Euroopa ühise müügiõiguse normistikku võib kohaldada ka lepingu suhtes, mis on seotud samade lepingupoolte teise lepinguga, mis ei ole müügileping, lepingu suhtes, mis käsitleb digitaalse infosisu üleandmist või sellega seotud teenuste lepingu suhtes. Seotud lepingut peaks reguleerima asjaomase liikmesriigi õigus, mida kohaldatakse asjakohase rahvusvahelise eraõiguse normi alusel. Euroopa ühise müügiõiguse normistikku võib kohaldada ka lepingute suhtes, mis sisaldavad sätteid, mis ei ole seotud kauba müügi, digitaalse infosisu üleandmise või seotud lepingutega, tingimusel et neid elemente ja nende hinda saab jagada osadeks.* [ME 11]

- (20) Euroopa ühise müügiõiguse normistik ei tohiks hõlmata seotud lepinguid, mille kohaselt ostja saab kaupu kolmandalt isikult või talle osutab teenust kolmas isik. See ei oleks asjakohane, sest lepingupoolte vaheline kokkulepe Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kohta ei hõlma kõnealust kolmandat isikut. Seotud lepingut kolmanda isikuga peaks reguleerima asjaomase liikmesriigi õigus, mida kohaldatakse määruse (EÜ) nr 593/2008 või määruse (EÜ) nr 864/2007 või mõne muu rahvusvahelise eraõiguse normi kohaselt.

- (21) Selleks et lahendada olemasolevad turu- ja konkurentsiprobleemid sihipäraselt ja proportsionaalselt, peaksid Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisalasse kuuluma isikud, kes on praegu sunnitud loobuma äritegevusest välisriigis liikmesriikide lepinguõiguse erinevuste tõttu, millel on piiriülesele kaubandusele märkimisväärne ebasoodne mõju. Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisala peaks seetõttu hõlmama kõiki ettevõtja ja tarbija vahelisi tehinguid ning kauplejatevahelisi lepinguid, kui vähemalt üks pooltest on väike- või keskmise suurusega ettevõtja vastavalt komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ¹. See ei tohiks piirata liikmesriikide võimalust võtta vastu õigusakte, millega lubatakse pooltel kohaldada Euroopa ühise müügiõiguse normistikku ka selliste kauplejate vaheliste lepingute suhtes, kellest kumbki ei ole väike- või keskmise suurusega ettevõtja. Ettevõtjatevaheliste tehingute puhul kehtib aga igal juhul lepinguvabadus ja kauplejad võivad lepingutingimuste koostamisel Euroopa ühise müügiõiguse normistikku eeskujuna kasutada.

¹ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

- (22) Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamiseks lepingu suhtes ***Euroopa ühise müügiõiguse kasutamise kohta*** peavad lepingupooled selles kokku leppima. Kõnealuse kokkuleppe suhtes tuleks ettevõtja ja tarbija vahelise tehingu korral kohaldada rangeid nõudeid. Kuna praktikas teeb ettepaneku Euroopa ühise müügiõiguse kohaldamiseks enamasti kaupleja, peab tarbija olema täiesti teadlik asjaolust, et lepitakse kokku kehtivatest siseriiklikest õigusnormidest erinevate normide kohaldamises. Tarbija nõusolek Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamiseks peaks seetõttu olema lubatav ainult sõnaselge avalduse vormis, mille ta teeb eraldi avaldusest, millega ta väljendab nõusolekut leping sõlmida. Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamist ei tohiks olla võimalik pakkuda sõlmitava lepingu tingimusena, eelkõige osana kaupleja tüüptingimustest. Kaupleja peaks esitama tarbijale kinnituse Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kokkuleppe kohta püsival andmekandjal. [ME 12]

- (23) Tarbija nõusolek Euroopa ühise müügiõiguse kohaldamiseks peaks olema tema teadlik ja teavitatud valik. Kaupleja peaks juhtima tarbija tähelepanu kavatsusele kohaldada Euroopa ühise müügiõiguse normistikku ning andma tarbijale teavet selle olemuse ja olulisemate põhimõtete kohta. Selleks et seda ülesannet kaupleja jaoks lihtsustada, seejuures tarbetut halduskoormust vältides, ning tagada, et tarbijale esitatava teabe hulk ja sisu oleksid ühetaolised, peaks kaupleja tarbijale edastama käesoleva määrusega ettenähtud teabelehe, mis on kättesaadav kõigis liidu ametlikes keeltes. Kui tarbijale ei ole võimalik teabelehte edastada, näiteks telefonivestluse ajal, või juhul, kui kaupleja on jätnud teabelehe esitamata, ei tohiks kokkulepe Euroopa ühise müügiõiguse kohaldamise kohta olla tarbija jaoks siduv enne, kui tarbija on saanud kokkuleppe kinnitusega teabelehe ja väljendanud oma nõusolekut.

- (23a) *Kui pooltevaheline leping Euroopa ühise müügiõiguse kasutamise kohta on tühine või kui ei ole täidetud teabelehe esitamise nõudeid, tuleks küsimused selle kohta, kas leping on sõlmitud ning millistel tingimustel on seda tehtud, lahendada selle riigi õigusaktide kohaselt, mida kohaldatakse asjakohase rahvusvahelise eraõiguse normi alusel. [ME 13]*
- (24) Selleks et vältida Euroopa ühise müügiõiguse normistiku teatavate elementide valikulist kohaldamist, mis võiks rikkuda poolte õiguste ja kohustuste tasakaalu ning ebasoodsalt mõjutada tarbijakaitse taset, peaks valik kohaldada Euroopa ühise müügiõiguse normistikku hõlmama seda õigust tervikuna, mitte selle teatavaid osi.
- (25) Kui kõnealuse lepingu suhtes kohaldataks muidu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni kaupade rahvusvahelise ostu-müügi lepingute kohta (CISG), peaks valik kohaldada Euroopa ühise müügiõiguse normistikku ühtlasi tähendama lepingupoolte kokkulepet nimetatud konventsiooni mitte kohaldada.

- (26) Euroopa ühise müügiõiguse normid peaksid hõlmama lepinguõiguse küsimusi, mis on praktilise tähtsusega sätete reguleerimisalasse kuuluvate lepingute, eelkõige internetis sõlmitud lepingute kehtivuse jooksul. Euroopa ühise müügiõiguse normistik peaks seetõttu hõlmama lisaks poolte õigustele ja kohustustele ning õiguskaitsevahenditele ka lepingueelseid teavitamiskohustusi, lepingu sõlmimist käsitlevaid sätteid (sealhulgas vorminõudeid), õigust lepingust taganeda ja selle tagajärgi, lepingu tühisust eksimuse, pettuse, ähvarduse või raskete asjaolude ärakasutamise tõttu ja tühisuse tagajärgi, tõlgendamist, lepingu sisu ja õiguslikke tagajärgi, ebamõistlikult kahjustavate lepingutingimuste hindamist ja tagajärgi, tagasitäitmist lepingu tühistamise või lõpetamise korral ning nõudeõiguse aegumist ja õiguste välistamist. Seetõttu tuleks Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise korral tekkivate kohustuste täitmatajätmise eest ette näha sanktsioonid.

- (27) Kõigi lepinguliste ja muude küsimuste suhtes, mida ei käsitleta Euroopa ühise müügiõiguse normistikus, kohaldatakse Euroopa ühise müügiõiguse normistikku mittehõlmavat siseriiklikku õigust, mis on kohaldatav määruse (EÜ) nr 593/2008 või määruse (EÜ) nr 864/2007 või mõne muu asjakohase rahvusvahelise eraõiguse normi kohaselt. Selliste küsimuste hulka kuuluvad õiguslik staatus, teovõime puudumisest, ebaseaduslikkusest või heade kommete vastasusest tulenev lepingu tühisus, **välja arvatud juhul kui sellise ebaseaduslikkuse või heade kommete vastasuse põhjused on sätestatud Euroopa ühises müügiõiguses**, lepingu keele kindlaksmääramine, mittediskrimineerimine, esindus, võlgnike ja võlausaldajate paljususe, lepingupoolte muutumine, sealhulgas nõuete loovutamine, tasaarvestus ja lepingute liitmine, asjaõigus, sealhulgas omandiõiguse üleminek, intellektuaalomandiõigus ja deliktiõigus lepinguväliste võlasuhete puhul – **ning** küsimus, kas konkureerivad lepingulise ja lepinguvälise vastutusega seotud nõuded võib esitada koos. **Selguse ja õiguskindluse huvides tuleks Euroopa ühises müügiõiguses esitada selgelt asjaolud, mida sellega reguleeritakse ning mida mitte**, ei kuulu Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisalasse **mida sellega reguleeritakse ning mida mitte**. [ME 14]

- (27a) *Ebaausad kaubandustavad, millele viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2005/29/EÜ¹ on Euroopa ühise müügiõiguse alla hõlmatud juhul, kui need langevad kokku ühise lepinguõiguse sätetega, sealhulgas eelkõige nende sätetega, mis käsitlevad ebaausaid kaubandustavasid, mis võivad tuua kaasa lepingu tühistamise eksimuse, pettuse, ähvarduse või raskete asjaolude ärakasutamise tõttu või õiguskaitsevahendite kohaldamisega teavitamiskohustuse rikkumise korral. Need ebaausad kaubandustavad, mis ei lange kokku lepinguõiguse sätetega, peaksid jääma Euroopa ühise müügiõiguse reguleerimisalast välja. [ME 15]*
- (28) Euroopa ühise müügiõiguse normistik ei peaks hõlmama lepinguõiguse reguleerimisalast väljajäävaid küsimusi. Käesolev määrus ei tohiks piirata liidu või liikmesriikide õiguse kohaldamist kõnealuste küsimuste suhtes. Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisalast peaksid välja jääma näiteks tervise- ja keskkonnakaitse eesmärgil kehtestatud teavitamiskohustused. Käesolev määrus ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2006/123/EÜ² tulenevate teavitamisnõuete täitmist.

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).*

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

- (29) ~~Kui Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kohta on sõlmitud kehtiv kokkulepe, tuleks selle reguleerimisalasse jäävate küsimuste suhtes kohaldada ainult Euroopa ühise müügiõiguse normistikku. Euroopa ühise müügiõiguse norme tuleks tõlgendada sõltumatult, kooskõlas liidu õigusaktide tõlgendamise väljakujunenud põhimõtetega. Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisalasse kuuluvad küsimused, mida ei ole seal sõnaselgelt reguleeritud, tuleks lahendada selle põhimõtteid tõlgendades, tuginemata seejuures muudele õigusnormidele. Euroopa ühise müügiõiguse norme tuleks tõlgendada selle aluseks olevatest põhimõtetest ja eesmärkidest ning selle kõikidest sätetest lähtudes. [ME 16]~~
- (30) Euroopa ühise müügiõiguse normistiku aluspõhimõtteks peaks olema lepinguvabadus. Poolte sõltumatust tuleks piirata ainult juhul kui ja ulatuses, milles see on hädavajalik, eelkõige tarbijakaitsega seotud põhjustel. Juhul kui selliste piirangute tegemine on vajalik, tuleks selgelt ära märkida asjaomaste normide kohustuslikkus.

- (31) Pooled peaksid oma koostöös lähtuma hea usu ja ausa kauplemise põhimõttest **üldpõhimõttest**. Kuna osa norme kujutab endast hea usu ja ausa kauplemise üldpõhimõtte väljendust eriolukordades, tuleks neid kohaldada üldpõhimõtte asemel. Üldpõhimõtet ei tohiks seetõttu kasutada vahendina, millega muudetakse poolte erinormides sätestatud õigusi ja kohustusi. Hea usu ja ausa kauplemise üldpõhimõttest tulenevad konkreetsed nõuded peaksid muu hulgas sõltuma lepingupoolte eriteadmiste suhtelisest tasemest ning olema seetõttu erinevad ettevõtja ja tarbija ning ettevõtjate vaheliste tehingute korral. Kauplejatevaheliste tehingute korral tuleks olulise asjaoluna arvestada head äritava konkreetses olukorras. *Hea usu ja ausa kauplemise üldpõhimõttena tuleks normiks seada selline käitumine, millega tagatakse aus, läbipaistev ja õiglane suhe. Kuigi kõnealuse põhimõtte järgimine välistab olukorra, kus lepingupool kasutab ära talle kuuluvat õigust, õiguskaitsevahendit või vastuväidet või et ta neile tugineb, ei tohiks selle põhimõtte järgimine anda õigust üldise kahju hüvitamiseks. Euroopa ühise müügiõiguse normid, mis väljendavad hea usu ja ausa kauplemise üldist põhimõtet, nagu pettuse vältimine või kaudsest lepingutingimusest tuleneva kohustuse rikkumine, võivad anda õiguse nõuda kahju hüvitamist, kuid ainult mõnedel erijuhtudel.* [ME 17]

- (32) Euroopa ühise müügiõiguse normistiku eesmärk peaks olema kehtiva lepingu säilitamine alati, kui see on lepingupoolte õigustatud huve arvestades võimalik ja asjakohane.
- (33) Euroopa ühise müügiõiguse normistikus tuleks ette näha tasakaalustatud lahendused, milles võetakse arvesse lepingupoolte õigustatud huve, kui määratakse kindlaks õiguskaitsevahendid lepingujärgsete kohustuste rikkumise korral ja neid ka kasutatakse. Ettevõtja ja tarbija vaheliste lepingute korral peaks õiguskaitsevahendite süsteem peegeldama asjaolu, et kaupade, digitaalse infosu või teenuste mittevastavuse korral lepingutingimustele vastutab kaupleja.

- (34) Selleks et suurendada õiguskindlust, muutes Euroopa ühise müügiõiguse normistiku või käesoleva määruse muude sätete tõlgendamist käsitleva Euroopa Liidu Kohtu ja liikmesriikide kohtute kohtupraktika üldsusele kättesaadavaks, peaks komisjon looma asjaomaste jõustunud kohtuotsuste andmebaasi. Selleks et võimaldada komisjonil seda ülesannet täita, peaksid liikmesriigid tagama, et asjaomased liikmesriikide kohtuotsused edastatakse komisjonile kiiresti. *Tuleks luua andmebaas, millele pääseb kergesti ligi, mis on täiesti süstemaatiline ning mida on lihtne kasutada. Selleks et lahendada probleemid, mis on seotud erinevate lähenemisviisidega kohtuotsustele liidus ning võimaldada andmebaasi tulemuslikku ja kokkuhoidlikku toimimist, tuleks kohtuotsusele lisada standardne kohtuotsuse kokkuvõte. See peaks olema lühike ja selge, seega hõlpsasti mõistetav. Kohtuotsuse kokkuvõte tuleks jagada viieks osaks, milles tuleks esitada edastatava kohtuotsuse põhielemendid, st küsimus ja Euroopa ühise müügiõiguse asjakohane artikkel, asjaolude lühikokkuvõte, peamiste argumentide lühikokkuvõte, otsus ning otsuse põhistus, kus esitatakse selgelt otsustatud põhimõte.* [ME 18]

- (34a) *Euroopa ühise müügiõiguse selgitav osa võiks olla väärtuslik vahend, mille abil selgitada kõnealuseid õigusnorme ja anda nende kohta juhiseid. Selgitavas osas tuleks esitada Euroopa ühise müügiõiguse artiklite selge ja kõikehõlmav tõlgendus, millele tuleks vajaduse korral lisada selgitus artiklite aluseks olevate poliitiliste valikute kohta. Selliste valikute arusaadav selgitamine võimaldaks kohtutel kõigis liikmesriikides Euroopa ühist müügiõigust nõuetekohaselt tõlgendada ja kohaldada ning täita võimalikke õiguslünki. Sellisena aitab selgitav osa saavutada Euroopa ühise müügiõiguse ühtse ja ühetaolise kohaldamise. Komisjon peaks uurima, millised võimalused on sellise selgitava osa esitamiseks. [ME 19]*
- (34b) *Piiriülese kaubanduse lisatakistuseks on puudulik juurdepääs tulemuslikule ja taskukohasele õiguskaitsemehhanismile. Seetõttu peaksid tarbija ja kaupleja Euroopa ühise müügiõiguse alusel lepingu sõlmimisel kaaluma sellisest lepingust tulenevate vaidluste esitamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL¹ artikli 4 lõike 1 punktis h määratletud olemasolevale vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele. See ei tohiks mitte mingil moel mõjutada osapoolte võimalust alata menetlus pädevates kohtutes, kasutamata kõigepealt alternatiivset vaidluse lahendamise võimalust. [ME 20]*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).*

(34c) *Selleks et lihtsustada Euroopa ühise müügiõiguse kasutamist, peaks komisjon töötama välja Euroopa näidislepingu terminid, kasutades selleks tööühma abi, kuhu kuuluvad peamiselt tarbijate ja ettevõtjate esindajad, keda toetavad teadlased ja praktikud. Näidislepingu terminid võiksid kasulikul moel täiendada ühise müügiõiguse normistikku, kirjeldades konkreetse lepingu eripärasid ning võttes arvesse asjaomase kaubandussektori iseärasusi. Terminid peaksid vastama sidusrühmade vajadustele ning lähtuma Euroopa ühise müügiõiguse kasutamisest saadud esialgsetest praktilistest kogemustest. Näidislepingute terminid tuleks teha üldsusele kättesaadavaks, kuna need annavad lisaväärtuse nendele kauplejatele, kes otsustavad sõlmida piiriüleseid lepinguid Euroopa ühist müügiõigust kasutades. Selleks et kõnealused näidislepingu terminid täiendaksid tõhusalt Euroopa ühist müügiõigust, peaks komisjon võimalikult kiiresti tööle hakkama. [ME 21]*

- (35) Lisaks on asjakohane vaadata Euroopa ühise müügiõiguse normide ja käesoleva määruse muude sätete toimimine läbi viie aasta pärast alates nende kohaldamise algusest. Läbivaatamisel tuleks muu hulgas arvesse võtta vajadust laiendada määruse reguleerimisala ettevõtjatevaheliste lepingute suhtes *lisaeeskirjade järele, mis on seotud omandiõiguse säilitamise klausliga*, digitaalse infosu turu ja tehnoloogia arengut *arenguga* ning võimalikke arengusuundi *võimalike arengusuundadega* EL-i õiguses. *Erilist tähelepanu tuleks pöörata ka sellele, kas piirdumine kauglepingute ja eelkõige internetis sõlmitud lepingutega on endiselt asjakohane või oleks teostatav laiem reguleerimisala, mis hõlmaks ka äriruumides sõlmitavaid lepinguid.* [ME 22]

- (36) Kuna liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada käesoleva määruse eesmärki ehk siis aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, muutes kättesaadavaks ühtsed lepinguõiguse normid, mida saab kohaldada piiriüleste tehingute suhtes kõikjal liidus, ning seetõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (37) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eriti selle artikleid 16, 38 ja 47,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Sisukord** [ME 23]

I jaotis

Üldsätted [ME 24]

Osa -I: Õigusakti kohaldamine [ME 25]

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisese

1. Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu rajamise ja toimimise tingimusi, muutes *iga liikmesriigi õiguskorra raames* kättesaadavaks ühtsed lepinguõiguse normid, mis on esitatud II jaotises (edaspidi „Euroopa ühise müügiõiguse normistik”). Neid norme võib kohaldada piiriüleste tehingute tegemisel kauba müügiks, digitaalse infosu üleandmiseks ja seotud teenuste osutamiseks *kaugtehinguna, eriti internetis*, kui lepingupooled selles kokku lepivad. [ME 26]

* Sisukord koostatakse hiljem.

2. Käesolev määrus võimaldab kauplejal, *eriti väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKEd)* lähtuda ühistest normidest ja kasutada kõigi piiriüleste tehingute puhul samu lepingutingimusi, vähendades mittevajalikke kulusid ning tagades samal ajal kõrge õiguskindluse taseme. [ME 27]
3. Kauplejate ja tarbijate vaheliste lepingutega seoses sisaldab käesolev määrus ulatuslikku tarbijakaitse normide kogumit, et tagada tarbijate kõrgetasemeline kaitse, suurendada tarbijate kindlustunnet siseturul ja julgustada neid piiriüleselt oste tegema.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „leping” – kokkulepe, millest tekivad kohustused või muud õiguslikud tagajärjed;

- b) ~~„hea usu ja ausa kauplemise põhimõte”~~ käitumine viisil, mida iseloomustab ausus, avatus ja asjaomase tehingu või võlasuhte teise poole huvide arvesse võtmine; [ME 28]
- e) ~~„kahju”~~ varaline kahju ja mittevaraline kahju, mis hõlmab kahjustatud isiku valu ja kannatusi, kuid ei hõlma mittevaralist kahju elukvaliteedi halvenemise ja heaolu languse näol; [ME 29]
- d) ~~„tüüptingimused”~~ lepingutingimused, mis on eelnevalt välja töötatud mitmetes eri pooltega tehtavates tehingutes kasutamiseks ja mida lepingupooled ei ole eraldi läbi rääkinud Euroopa ühise müügiõiguse normistiku artikli 7 tähenduses; [ME 30]
- e) „kaupleja” – füüsiline või juriidiline isik, *olenemata sellest, kas viimane on era- või avalik-õiguslikus omandis*, kes *lepingute raames* tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega; [ME 31]

- f) „tarbija” – füüsiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega; *kui leping on sõlmitud eesmärkidel, mis on osaliselt seotud isiku kaubandustegevusega ja osaliselt mitte (kahesuguse eesmärgiga lepingud) ning kaubanduslik eesmärk on piiratud ega ole lepingu kontekstis domineeriv, peetakse ka antud isikut tarbijaks*; [ME 32]
- fa) „teenuseosutaja” – kauba või digitaalse infosu müüja, kes kohustub osutama kliendile kauba või digitaalse infosuga seotud teenust; [ME 33]
- fb) „klient” – isik, kes ostab seotud teenust; [ME 34]
- fc) „võlausaldaja” – isik, kellel on õigus nõuda teiselt isikult ehk võlgnikult rahalise või mitterahalise kohustuse täitmist; [ME 35]
- fd) „võlgnik” – isik, kes peab teise isiku ehk võlausaldaja kasuks täitma rahalise või mitterahalise kohustuse; [ME 36]

- fe) *„hea usu ja ausa kauplemise põhimõte” – käitumine viisil, mida iseloomustab ausus, avatus ja võimaluste piires asjaomase teingu või suhte teise poole huvide arvesse võtmine mõistlikul määral; [ME 37]*
- ff) *„tüüptingimused” – lepingutingimused, mis on eelnevalt välja töötatud mitmetes eri pooltega tehtavates tehingutes kasutamiseks ja mida lepingupooled ei ole eraldi läbi rääkinud Euroopa ühise müügiõiguse normistiku artikli 7 tähenduses; [ME 38]*
- fg) *„kahju” – varaline kahju ja mittevaraline kahju, mis hõlmab kahjustatud isiku valu ja kannatusi, kuid ei hõlma mittevaralist kahju elukvaliteedi halvenemise ja heaolu languse näol; [ME 39]*
- g) *„kahjuhüvitis” – rahasumma, millele isikul võib olla õigus hüvitisena tekitatud kahju, kehavigastuse või muu kahjuliku tagajärje eest;*
- ga) *„kohustuslik norm” – säte, mille kohaldamist pooled ei või välistada, millest nad ei või kõrvale kalduda ja mille toimet nad ei või muuta; [ME 40]*

- gb) *„kohustus” – õigussuhte ühe poole kohustus teha teise poole heaks talle võlgnetav tegu ning mille sellisena täitmist on teisel poolel õigus nõuda; [ME 41]*
- gc) *„selgelt väljendatud” – lepingu või avalduse kohta, mis on tehtud teistest avaldustest või lepingutest eraldi aktiivselt ja ühemõtteliselt, sealhulgas risti tegemine kasti või nupule vajutamine või sarnase funktsiooni kasutamine; [ME 42]*
- h) „kaup” – vallasasi, sealhulgas:
- i) elekter ja maagaas ning
 - ii) vesi ja muud liiki gaas juhul, kui see pannakse müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses;
- i) „hind” – rahasumma, mis tuleb tasuda müüdud kauba, edastatud digitaalse infosisu või osutatud seotud teenuse eest;

- j) „digitaalne infosisu” – andmed, mis on toodetud ja mida edastatakse digitaalsel kujul ning mis võivad olla toodetud ostja kirjelduse kohaselt, sealhulgas video- või audiosisu, piltide või tekstina esitatav digitaalne infosisu, digimängud, tarkvara ning digitaalne infosisu, mis võimaldab olemasoleva riist- või tarkvara personaliseerida, ning välja arvatud:
- i) finantsteenused, sh veebipõhised pangateenused;
 - ii) õigus- ja finantsnõustamine elektroonilisel teel;
 - iii) elektroonilised tervishoiuteenused;
 - iv) elektroonilised sideteenused ja -võrgud ning nendega seotud vahendid ja teenused;
 - v) hasartmängud;
 - vi) uue digitaalse infosisu loomine ja olemasoleva digitaalse infosisu muutmine tarbija poolt või teiste kasutajate poolt loodu kasutamine muul viisil;

- k) „müügileping” – leping, mille kohaselt kaupleja ehk müüja annab teisele isikule ehk ostjale kauba omandiõiguse üle või kohustub selle talle üle andma ja ostja kohustub tasuma ostuhinna; see hõlmab lepinguid, mille kohaselt müüja valmistab või toodab kauba ostja jaoks ning ei hõlma kaupade sundmüügi lepinguid ega lepinguid, millega kaasneb muul viisil avaliku võimu teostamine;
- l) „tarbijalemüügi leping” – müügileping, mille puhul müüja on kaupleja ja ostja on tarbija;
- m) „seotud teenus” – kauba või digitaalse infosisuga seotud teenus, nagu näiteks ~~paigaldamine, hooldus, parandamine~~ **talletamine** või muul viisil töötlemine, **sealhulgas paigaldamine, hooldus või parandamine**, mida osutab kauba või digitaalse infosisu müüja kauba või digitaalse infosisu müügilepingu kohaselt või kauba või digitaalse infosisu müügilepinguga samal ajal sõlmitud seotud teenuse osutamise lepingu kohaselt **või mis on kasvõi valikuvõimalusena ette nähtud kauba või digitaalse infosisu müügilepingus**, välja arvatud: [ME 44]
- i) veoteenused,
- ii) ~~koolitusteenused~~, [ME 45]

iii) elektroonilise side tugiteenused ning

iv) finantsteenused, *sealhulgas makseteenused ja e-raha väljastamine ning mis tahes liiki kindlustus, kas seoses kaupade, digitaalse infosisu või muuga;*

[ME 46]

n) ~~„teenuseosutaja” – kauba või digitaalse infosisu müüja, kes kohustub osutama kliendile kauba või digitaalse infosisuga seotud teenust;~~ [ME 47]

o) ~~„klient” – isik, kes ostab seotud teenust;~~ [ME 48]

p) „kaugleping” – kaupleja ja tarbija *või teise kaupleja* vahel sõlmitav mis tahes müügi- või teenusleping, mis sõlmitakse organiseeritud kaugmüügiskeemi alusel ilma kaupleja või, juhul kui kaupleja on juriidiline isik, kauplejat esindava füüsilise isiku ja tarbija *või teise kaupleja* üheaegse füüsilise kohalviibimiseta, kasutades eranditult kas üht või mitut kaugsidevahendit kuni ja kaasa arvatud ajani, millal leping sõlmitakse; [ME 49]

q) ~~„väljaspool ärruume sõlmitav leping”~~ kaupleja ja tarbija vaheline leping:

- i) ~~mis sõlmitakse kaupleja või, juhul kui kaupleja on juriidiline isik, kauplejat esindava füüsilise isiku ja tarbija üheaegsel viibimisel väljaspool kaupleja ärruume või juhul, kui tarbija teeb nimetatud asjaoludel pakkumuse lepingu sõlmimiseks, või~~
- ii) ~~mis sõlmitakse kaupleja või, juhul kui kaupleja on juriidiline isik, kauplejat esindava füüsilise isiku ja tarbija üheaegsel viibimisel kaupleja ärruumides või mis tahes sidevahendite abil kohe pärast seda, kui tarbija poole on isiklikult ja individuaalselt pöördutud väljaspool kaupleja ärruume, või~~
- iii) ~~mis sõlmitakse kaupleja või, juhul kui kaupleja on juriidiline isik, kauplejat esindava füüsilise isiku korraldatud väljasõidu ajal eesmärgiga reklaamida ja müüa tarbijale kaupa, digitaalset infosisu või seotud teenuseid; [ME 50]~~

r) ~~„äriruum”~~

i) ~~alaline müügipunkt, kus kaupleja püsivalt tegutseb, või~~

ii) ~~teisaldatav müügipunkt, kus kaupleja tavapäraselt tegutseb; [ME 51]~~

s) „müügigarantii” – kaupleja või tootja (*garandi*) poolt tarbija ees võetud kohustus *lisaks oma seadusest tulenevale kauba vastavuse tagamise kohustusele* hüvitada tarbijale mittevastavuse korral lisaks artiklis 106 sätestatud juriidilistele kohustustele kauba või digitaalse infosisu eest makstud hind või asendada või parandada kaup või digitaalne infosisu või ~~hooldada seda~~ *osutada hooldustöid* mis tahes moel, kui kaubal või digitaalsel infosisul puuduvad garantiilubaduses sätestatud omadused või ~~see kaup või digitaalne infosisu ei vasta garantiikirjas sätestatud kirjeldusele või muule vastavusega mitteseotud nõudele või asjakohasele reklaamile, mis tahes lepinguga mitteseotud nõuetele või on kättesaadav lepingu sõlmimise ajal või selle eel kättesaadavale reklaamile; [ME 52]~~

sa) „parandamine” – *lepingutingimustele mittevastavuse korral mittevastava kauba või digitaalse infosisu töötlemine, et viia see vastavusse lepingutingimustega; [ME 53]*

- t) „püsiv andmekandja” – andmekandja, mis võimaldab lepingupoolel säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et seda saab tulevikus teabe otstarbe seisukohast piisava aja jooksul kasutada, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;
- u) „avalik enampakkumine” – müügimeetod, kus kaupleja pakub enampakkumise korraldaja poolt juhitava läbipaistva võistupakkumise korras kaupa või digitaalset infosisu tarbijatele, kes viibivad enampakkumise juures või kellele on antud võimalus seal juures viibida, ning kus edukas pakkuja on kohustatud kauba või digitaalse infosisu ostma;
- v) ~~„kohustuslik norm” – säte, mille kohaldamist pooled ei või välistada, millest nad ei või kõrvale kalduda ja mille toimet nad ei või muuta; [ME 54]~~
- w) ~~„võlausaldaja” – isik, kellel on õigus nõuda teiselt isikult ehk võlgnikult rahalise või mitterahalise kohustuse täitmist; [ME 55]~~
- x) ~~„võlgnik” – isik, kes peab teise isiku ehk võlausaldaja kasuks täitma rahalise või mitterahalise kohustuse; [ME 56]~~

y) ~~„kohustus”~~ õigussuhte ühe poole kohustus teha teise poole heaks talle võlgnetav
tegu. [ME 57]

ya) **„tasuta” – ostja on vabastatud kaupadega seotud vajalike lepingujärgsete kulude,
eelkõige saate-, töö- ja materjalikulude tasumisest.** [ME 58]

Artikkel 3

Euroopa ühise müügiõiguse vabatahtlik kohaldamine

Lepingupooled võivad **artiklites 8 ja 9 sätestatud nõudeid arvestades** kokku leppida, et nende
piiriüleseid kaubamüügilepinguid, digitaalse infosisu üleandmise lepinguid ja seotud teenuste
osutamise lepinguid reguleerib artiklites 4–7 sätestatud territoriaalse kohaldamisala ning
esemelise ja isikulise reguleerimisala piires Euroopa ühise müügiõiguse normistik. [ME 59]

Artikkel 4

Piiriülesed lepingud

1. Euroopa ühise müügiõiguse normistikku võib kohaldada ~~piiriüleste lepingute~~ **selliste
kauglepingute** suhtes, **mis on piiriülesed lepingud.** [ME 60]

2. Käesoleva määruse tähenduses on kauplejate vahel sõlmitud leping piiriülene leping, kui lepingupoolte peamised tegevuskohad asuvad erinevates riikides, millest vähemalt üks on liikmesriik.
3. Käesoleva määruse tähenduses on kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud leping piiriülene leping, kui:
 - a) tarbija poolt esitatud aadress, kauba üleandmise aadress või arve esitamise aadress asub mõnes muus riigis kui kaupleja peamiseks tegevuskohaks olevas riigis ning
 - b) vähemalt üks neist riikidest on liikmesriik.
4. Käesoleva määruse tähenduses on äriühingu ning muu juriidilise isiku või organiseeritud ühenduse peamine tegevuskoht peakontori asukoht. Füüsilisest isikust kaupleja peamine tegevuskoht on asjaomase isiku peamine tegevuskoht.

5. Juhul kui leping sõlmitakse kaupleja filiaali, esinduse või muu üksuse tegevuse käigus, loetakse kaupleja peamiseks tegevuskohaks filiaali, esinduse või muu üksuse asukoht.
6. Lepingu piiriülesuse kindlaksmääramisel lähtutakse ajahetkest, mil lepiti kokku Euroopa ühise müügiõiguse kohaldamises.

Artikkel 5

Lepingud, mille suhtes võib kohaldada Euroopa ühise müügiõiguse normistikku

Euroopa ühise müügiõiguse normistikku võib kohaldada ~~järgmistele~~ ***kauglepingute, sealhulgas internetis sõlmitavate*** lepingute suhtes, ***mis on järgmised***: [ME 61]

- a) müügilepingud;

- b) sellise digitaalse infosu üleandmise lepingud, mida kasutaja saab salvestada, töödelda või kasutada ja taaskasutada, sõltumata sellest, kas kõnealune infosu edastatakse füüsilisel andmekandjal või ~~mitte-muul viisil~~, ja sellest, kas digitaalne infosu antakse üle tasu eest või tasuta ***või vastutasu eest, mis ei ole ostuhinna tasumine, või vastutasuta***; [ME 62]
- c) seotud teenuse osutamise lepingud, sõltumata sellest, kas seotud teenuse osutamise eest lepitati kokku eraldi hinnas või mitte.

Artikkel 6

Seotud lepingud ja segatüüpi lepingute ja tarbijakrediidilepingute välistamine lepingud [ME 63]

1. Euroopa ühise müügiõiguse normistikku ~~ei või võib lisaks~~ kohaldada segatüüpi lepingute suhtes, mis sisaldavad sätteid, mis ei ole seotud kauba müügi, digitaalse infosu üleandmise või seotud teenuste osutamisega artikli 5 tähenduses. ***järgmistel juhtudel:***

- a) *kui Euroopa ühise müügiõiguse reguleerimisalasse kuuluv leping on seotud lepinguga, mis ei ole müügileping, digitaalse infosisu üleandmist käsitlev leping või seotud teenuse osutamise leping, või*
 - b) *kui leping sisaldab sätteid, mis ei ole seotud kauba müügi, digitaalse infosisu üleandmise või seotud teenuste osutamisega artikli 5 tähenduses, tingimusel et neid elemente ja nende hinda saab jagada osadeks. [ME 64]*
- 1a. *Lõike 1 punktis a osutatud juhtudel sätestatakse seotud lepingu suhtes muidu kohaldatavat õigust. [ME 65]*
- 1b. *lõike 1 punktis a osutatud juhul:*
- a) *kui on tegemist Euroopa ühise müügiõiguse reguleerimisalasse kuuluva lepinguga, kasutavad mõlemad pooled kõiki õigusi, õiguskaitsevahendeid või vastuväiteid, või kui leping on tühine ega ole siduv, sõltub seotud lepingule avaldatav mõju seotud lepingu suhtes kohaldatavast siseriiklikust õigusest. [ME 66]*

b) kui on tegemist seotud lepinguga ning mõlemad pooled kasutavad mis tahes õigust, õiguskaitsevahendit või vastuväidet, või kui leping on tühine ega ole siduv vastavalt asjaomase lepingu suhtes kohaldatavale siseriiklikule õigusele, jäävad poolte Euroopa ühise müügiõiguse reguleerimisalasse kuuluva lepingu kohaselt võetud kohustused samaks, juhul kui teine pool ei oleks sõlminud Euroopa ühise müügiõiguse reguleerimisalasse kuuluvat lepingut, vaid seotud lepingut, või oleks lepingu sõlminud vaid oluliselt teistsugustel lepingutingimustel, mis puhul on ühel poolel õigus Euroopa ühise müügiõiguse reguleerimisalasse kuuluv leping lõpetada. [ME 67]

1c. Lõike 1 punktis b osutatud juhtudel eeldatakse, et lepinguga seotud muude elementide osas on kokku lepitud seotud lepingus. [ME 68]

- ~~2. Euroopa ühise müügiõiguse normistikku ei või kohaldada kaupleja ja tarbija vahel sõlmitavate lepingute suhtes, millega kaupleja annab või lubab anda tarbijale krediiti tasumise edasilükkamise, laenu või muu samalaadse finantstehingu vormis. Euroopa ühise müügiõiguse normistikku võib kohaldada kaupleja ja tarbija vahel sõlmitavate lepingute suhtes, millega kaup või digitaalset infosisu antakse üle või samalaadseid seotud teenuseid osutatakse pidevalt ning tarbija tasub kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuste eest osamaksetega kogu lepingu kehtivusaja jooksul. [ME 69]~~

Artikkel 7

Lepingu pooled

- ~~1. Euroopa ühise müügiõiguse normistikku võib kohaldada ainult juhul, kui kauba müüja või digitaalse infosisu üleandja on kaupleja. Kui kõik lepingupooled on kauplajad, võib Euroopa ühise müügiõiguse norme kohaldada juhul, kui vähemalt üks lepingupooltest on väike või keskmise suurusega ettevõtja.~~
- ~~2. Käesoleva määruse tähenduses on väike või keskmise suurusega ettevõtja kaupleja, mille:~~
- ~~a) töötajate arv on väiksem kui 250 ning~~

~~b) — aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot või aasta bilansimaht ei ületa 43 miljonit eurot või väike- või keskmise suurusega ettevõtja puhul, mille peamine tegevuskoht on liikmesriigis, mille valuuta ei ole euro, või kolmandas riigis, ei ületa aastakäive või aasta bilansimaht vastavat summat asjaomase liikmesriigi või kolmanda riigi valuutas. [ME 70]~~

Artikkel 8

Kokkulepe Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kohta

1. Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamiseks peavad lepingupooled sõlmima sellekohase kokkuleppe. Niisuguse kokkuleppe olemasolu ja kehtivus tuleb kindlaks määrata käesoleva artikli lõigete 2 ja 3, Euroopa ühise müügiõiguse normistiku artikli 9 ning muude asjakohaste sätete alusel.
2. Kaupleja ja tarbija vaheliste võlasuhete puhul kehtib kokkulepe Euroopa ühise müügiõiguse normide kohaldamise kohta ainult juhul, kui tarbija on andnud oma nõusoleku sõnaselge avalduse vormis, mis on tehtud eraldi avaldusest, milles väljendatakse nõusolekut lepingu sõlmimiseks, **ning kui artiklis 9 sätestatud nõuded on täidetud**. Kaupleja peab andma tarbijale püsival andmekandjal kinnituse saavutatud kokkuleppe kohta. [ME 71]

3. Kaupleja ja tarbija vaheliste võlasuhete puhul võib Euroopa ühise müügiõiguse normistikku kohaldada ainult tervikuna, mitte osaliselt. ***Kauplejate vahelistes suhetes võib Euroopa ühist müügiõigust valida osaliselt, tingimusel et ei ole keelatud asjaomaste sätete väljajätmist.*** [ME 72]

Artikkel 9

Teabeleht kaupleja ja tarbija vahelise lepingu korral

1. Kaupleja ja tarbija vaheliste võlasuhete puhul peab kaupleja lisaks Euroopa ühise müügiõiguse normistikus sätestatud lepingueelse teavitamise kohustustele juhtima enne kokkuleppe sõlmimist tarbijale arusaadaval viisil tarbija tähelepanu kavatsusele kohaldada Euroopa ühise müügiõiguse normistikku, edastades tarbijale lisas esitatud teabelehe. Kui kokkulepe Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kohta sõlmitakse telefoni või mõne muu sidevahendi teel, mis ei võimalda tarbijale teabelehte edastada, või juhul, kui kaupleja jätab teabelehe esitamata, ei ole kokkulepe tarbijale siduv enne, kui tarbija on saanud artikli 8 lõikes 2 ette nähtud kinnituse koos teabelehega ning ta on seejärel sõnaselgelt väljendanud oma nõusolekut Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamiseks.

2. Kui lõikes 1 nimetatud teabeleht edastatakse elektroonilisel kujul, peab selles olema hüperlink ja muudel juhtudel viide veebisaidile, mille kaudu on võimalik tasuta tutvuda Euroopa ühise müügiõiguse normistiku tekstiga.

Artikkel 10

Sanktsioonid kohustuste rikkumise eest

Liikmesriigid näevad ette sanktsioonid kauplejate suhtes, kes rikuvad suhetes tarbijaga artiklites 8 ja 9 sätestatud kohustusi, ja võtavad kõik meetmed, et tagada, et nimetatud sanktsioone kohaldatakse. Sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid edastavad asjakohased normid komisjonile hiljemalt ...* ja kõik nende hilisemad muudatused niipea kui võimalik.

* Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 1 aasta pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.

Artikkel 11

Euroopa ühise müügiõiguse kohaldamise tagajärjed

- I.** Kui lepingupooled on sõlminud kehtiva kokkuleppe Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kohta lepingu suhtes, kohaldatakse lepingus sätestatu suhtes ainult Euroopa ühise müügiõiguse norme. ~~Juhul kui leping tegelikult sõlmiti, reguleerib Euroopa ühise müügiõiguse normistik ka lepingueelse teavitamise kohustuste täitmist ja nende kohustuste täitmatajätmise korral ettenähtud õiguskaitsevahendeid~~ *lepinguõiguse režiimi asemel, mis sellise lepingu puudumisel reguleeriks lepingut vastavalt kohaldatavate õigusaktidega sätestatud õiguskorrale.*
[ME 73]
- 1a.** *Kui osapooled alustavad läbirääkimisi või hakkavad muudmoodi lepingu sõlmimiseks valmistuma, viidates Euroopa ühisele müügiõigusele, reguleeritakse Euroopa ühise müügiõigusega ka lepingueelse teavitamise kohustuste ning muude lepingu sõlmimisele eelnevate kohustuste täitmist, nende kohustuste täitmatajätmise korral ettenähtud õiguskaitsevahendeid ning muid lepingu sõlmimisele eelnevaid asjakohaseid küsimusi.*

Esimeses lõigus nimetatud Euroopa ühise müügiõiguse kohaldamine ei piira asjaomaste õigusaktide kohaldamist vastavalt asjaomastele kollisiooninormidele, kui kaupleja viitas ka muudele õiguskordadele. [ME 74]

Artikkel 11a

Euroopa ühise müügiõiguse reguleerimisalasse kuuluvad asjaolud

1. Euroopa ühises müügiõiguses on sätestatud järgmised asjaolud:

- a) lepingueelse teavitamise kohustused;*
- b) lepingu sõlmimine, sealhulgas vorminõuded;*
- c) lepingust taganemise õigus ning selle tagajärjed;*
- d) lepingu tühistamine eksimuse, pettuse, ähvarduse või raskete asjaolude ärakasutamise tõttu ning tühistamise tagajärjed;*
- e) tõlgendamine;*

- f) lepingu sisu ja õiguslikud tagajärjed;*
- g) ebamõistlikult kahjustavate lepingutingimuste hindamine ja tagajärjed;*
- h) poolte õigused ja kohustused;*
- i) õiguskaitsevahendid kohustuse rikkumise korral;*
- j) tagasitäitmine lepingu tühistamise, lõpetamise või mittesiduva lepingu korral;*
- k) õiguste aegumine ja välistamine;*
- l) ühise müügiõiguse kohaldamise korral tekkivate kohustuste täitmatajätmise eest määratavad sanktsioonid. [ME 75]*

2. *Asjaolusid, mis ei kuulu Euroopa ühise müügiõiguse reguleerimisalasse, reguleerivad siseriiklike õigusaktide asjaomased eeskirjad, mida kohaldatakse vastavalt määrustele (EÜ) nr 593/2008 ja (EÜ) nr 864/2007 või muule asjaomasele kollisiooninormile. Kõnealused asjaolud hõlmavad järgmist:*

- a) *juriidiline staatus;*
- b) *lepingu tühisus, mis tuleneb teovõime puudumisest, ebaseaduslikkusest või heade kommete vastasusest, välja arvatud juhul, kui nende põhjused on sätestatud Euroopa ühises müügiõiguses;*
- c) *lepingu keele määramine;*
- d) *mittediskrimineerimine;*
- e) *esindamine;*
- f) *võlgnike ja võlausaldajate paljusus ning lepingupoolte muutumine, sealhulgas nõuete loovutamine;*
- g) *tasaarvestus ja lepingute liitmine;*
- h) *kinnisasja või kinnisasjaga seotud õiguse loomine, omandamine või üleandmine;*
- i) *intellektuaalomandiõigus ning*
- j) *deliktiõigus, sealhulgas küsimus, kas konkureeriva lepingulise ja lepinguvälise vastutusega seotud nõudeid saab esitada koos. [ME 76]*

3. ***Käesolev artikkel ei piira mitteliikmesriigi kohustuslikke eeskirjasid, mida võib kohaldada vastavalt asjaomastele kollisiooninormidele. [ME 77]***

Artikkel 12

Teenuste direktiivist tulenevad teavitamismõuded

Käesolev määrus ei piira direktiivi 2006/123/EÜ ülevõtmiseks kehtestatud siseriiklikest õigusnormidest tulenevate teavitamismõuete täitmist, mis täiendavad Euroopa ühise müügiõiguse normistikus sätestatud teavitamiskohustusi.

Artikkel 13

Liikmesriikide võimalused

Liikmesriik võib otsustada, et Euroopa ühise müügiõiguse normistikku võib kohaldada:

- a) lepingute suhtes, mille puhul kauplejate peamised tegevuskohad asuvad või kaupleja ja tarbija vahel sõlmitava lepingu korral kaupleja peamine tegevuskoht, tarbija poolt esitatud aadress, kauba üleandmise aadress või arve esitamise aadress asub selles liikmesriigis, ja/või

- b) lepingute suhtes, mille kõik pooled on kauplejad, kuid ükski neist ei ole väike- või keskmise suurusega ettevõtja artikli 7 lõike 2 tähenduses.

Artikkel 14

~~Käesolevat määrust kohaldavate kohtuotsuste edastamine~~

- ~~1. Liikmesriigid tagavad, et nende kohtute tehtud jõustunud kohtuotsused, millega kohaldatakse käesoleva määruse norme, edastatakse viivitamata komisjonile.~~
- ~~2. Komisjon loob süsteemi, mis võimaldab tutvuda lõikes 1 osutatud kohtuotsuseid käsitleva teabega ja Euroopa Liidu Kohtu asjakohaste otsustega. See süsteem tehakse üldsusele kättesaadavaks. [ME 78]~~

Artikkel 15

Läbivaatamine

1. ~~[Nelja aasta möödumisel käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast]~~ esitavad liikmesriigid komisjonile teabe käesoleva määruse kohaldamise kohta, eelkõige teabe, mis käsitleb Euroopa ühise müügiõiguse normistiku levikut kasutajate hulgas, selle normidest tulenenud kohtuvaidluste hulka ning olukorda seoses erinevustega tarbijakaitse tasemes Euroopa ühise müügiõiguse normistiku ja siseriikliku õiguse kohaselt. Kõnealune teave peab hõlmama põhjalikku ülevaadet liikmesriigi kohtupraktikast, millega tõlgendatakse Euroopa ühise müügiõiguse norme.

2. ~~[Viie aasta möödumisel käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast]~~ esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteele põhjaliku aruande, mis sisaldab ülevaadet käesoleva määruse toimimise kohta, võttes muu hulgas arvesse vajadust laiendada määruse reguleerimisala ettevõtjatevaheliste lepingute suhtes, digitaalse infosu turu ja tehnoloogia arengut ning võimalikke arengusuundi EL-i õiguses. [ME 79]

Artikkel 16

Jõustumine ja kohaldamine

1. ~~Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.~~

2. ~~Käesolevat määrust kohaldatakse alates [6 kuud pärast jõustumist].~~

~~Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav.~~

~~...~~

~~Euroopa Parlamendi nimel _____ Nõukogu nimel
president _____ eesistuja [ME 80]~~

ILISA
EUROOPA ÜHISE MÜÜGIÕIGUSE NORMISTIK

SISUKORD

I osa Sissejuhatavad sätted	66
1. peatükk Üldpõhimõtted ja kohaldamine	67
1. jagu Üldpõhimõtted	67
2. jagu Kohaldamine	69
II osa Kehtiva lepingu sõlmimine	80
2. peatükk Lepingueelne teave	80
1. jagu Teave, mida kaupleja peab andma tarbijale enne lepingu sõlmimist	80
2. jagu Teave, mida kaupleja peab andma enne lepingu sõlmimist teise kauplejaga	95
3. jagu Elektroonilisel teel sõlmitud lepingud	97
4. jagu Kohustus tagada esitatavate andmete tõesus	101
5. jagu Õiguskaitsevahendid teavitamiskohustuste rikkumise korral	102
3. peatükk Lepingu sõlmimine	103
4. peatükk Taganemisõigus kaupleja ja tarbija vahelise kauglepingu ja väljaspool äriruume sõlmitava lepingu puhul	111
5. peatükk Puudused kokkuleppes	125
III osa Lepingu sisu hindamine	134
6. peatükk Tõlgendamine	134
7. peatükk Lepingu sisu ja õiguslikud tagajärjed	140
8. peatükk Ebamõistlikult kahjustavad lepingutingimused	155
1. jagu Üldsätted	155
2. jagu Ebamõistlikult kahjustavad tingimused kaupleja ja tarbija vahelises lepingus	157
3. jagu Ebamõistlikult kahjustavad tingimused kauplejatevahelises lepingus	167
IV osa Müügilepingu või digitaalse infosisu üleandmise lepingu poolte kohustused ja õiguskaitsevahendid	169

9. peatükk Üldsätted	169
10. peatükk Müüja kohustused	174
1. jagu Üldsätted	174
2. jagu üleandmine	176
3. jagu Kauba või digitaalse infosisu vastavus lepingutingimustele	180
11. peatükk Ostja õiguskaitsevahendid	189
1. jagu Üldsätted	189
2. jagu Müüja õigus rikkumine heastada	193
3. jagu Kohustuse täitmise nõudmine	194
4. jagu Ostja kohustuse täitmisest keeldumine	199
5. jagu Lepingu lõpetamine	200
6. jagu Hinna alandamine	204
7. jagu Ülevaatus- ja teatamiskohustus kauplevahelise lepingu puhul	206
12. peatükk Ostja kohustused	209
1. jagu Üldsätted	209
2. jagu Ostuhinna tasumine	209
3. jagu Kauba vastuvõtmine	215
13. peatükk Müüja õiguskaitsevahendid	217
1. jagu Üldsätted	217
2. jagu Kohustuse täitmise nõudmine	219
3. jagu Müüja kohustuse täitmisest keeldumine	220
4. jagu Lepingu lõpetamine	221
14. peatükk Riisiko üleminek	225
1. jagu Üldsätted	225
2. jagu Riisiko üleminek tarbijalemüügi lepingu puhul	226
3. jagu Riisiko üleminek kauplevahelise lepingu puhul	228
V osa Seotud teenuse osutamise lepingu poolte kohustused ja õiguskaitsevahendid	231

15. peatükk Lepingupoolte kohustused ja õiguskaitsevahendid	232
1. jagu Teatavate müügilepinguid käsitlevate üldsätete kohaldamine	232
2. jagu Teenuseosutaja kohustused	233
3. jagu Kliendi kohustused	237
4. jagu Õiguskaitsevahendid	238
VI osa Kahju hüvitamine ja viivis	243
16. peatükk Kahju hüvitamine ja viivis	243
1. jagu Kahju hüvitamine	243
2. jagu Viivis: üldsätted	247
3. jagu Kaupleja makseviivitus	249
VII osa Tagasitaitmine	253
17. peatükk Tagasitaitmine	254
VIII osa Aegumine	262
18. peatükk Aegumine	265
1. jagu Üldsätted	265
2. jagu Aegumistähtajad ja nende kulgemine	265
3. jagu Aegumistähtaja pikenemine	268
4. jagu Aegumise katkemine	271
5. jagu Aegumise tagajärjed	273
6. jagu Aegumistingimuste muutmine kokkuleppel	273
1. liide	275
2. liide 283 [ME 81]	

II jaotis
Euroopa ühise müügiõiguse sätted [ME 82]

I osa
Sissejuhatavad sätted

1. peatükk
Üldpõhimõtted ja -kohaldamine

1. jagu
Üldpõhimõtted

Artikkel 1
Lepinguvabadus

1. Lepingupooled on lepingu sõlmimisel ja selle sisu kindlaksmääramisel vabad, võttes arvesse sätteid, millest kõrvalekaldumine ei ole lubatud.
2. Lepingupooled võivad Euroopa ühise müügiõiguse sätte kohaldamise välistada, sellest kõrvale kalduda või selle toimet muuta, kui asjaomastes Euroopa ühise müügiõiguse sätetes ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 2

Hea usu ja ausa kauplemise põhimõte

1. Lepingupool peab käituma hea usu ja ausa kauplemise põhimõttest lähtuvalt.
2. Nimetatud kohustuse rikkumise tagajärjel võib lepingupoolele kuuluva õiguse, õiguskaitsevahendi või vastuväite kasutamine või nende tuginemine olla välistatud ~~või lepingupoolele võib tekkida kohustus teisele lepingupoolele kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitada~~, **kuid see ei anna otseselt õigust kasutada kohustuse rikkumise korral õiguskaitsevahendeid. [ME 83]**
3. Lepingupooled ei või käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

Artikkel 3

Koostöökohustus

Lepingupool peab tegema teise lepingupoolega koostööd sellises ulatuses, milles seda saab eeldada lepingujärgsete kohustuste täitmiseks.

2. jagu

Kohaldamine

Artikkel 4

Tõlgendamine

1. Euroopa ühise müügiõiguse normistikku tuleb tõlgendada iseseisvalt, kooskõlas selle eesmärkide ja selle aluseks olevate põhimõtetega.
2. Euroopa ühise müügiõiguse normistiku reguleerimisalasse kuuluvad küsimused, mida ei ole Euroopa ühise müügiõigusega normistikuga sõnaselgelt reguleeritud, tuleb lahendada selle aluseks olevatest eesmärkidest ja põhimõtetest lähtudes, tuginemata seejuures siseriiklikule õigusele, mida kohaldataks Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kohaldamise kokkuleppe puudumisel, või mis tahes muule õigusele.
3. Kui üldnormi reguleerimisalasse kuuluvate konkreetsete asjaolude suhtes saab kohaldada nii üldnormi kui ka erinormi, kohaldatakse sätete mis tahes vastuolu korral erinormi.

Artikkel 5

Mõistlikkus

1. Mõistlikkust hinnatakse objektiivselt, võttes arvesse tehingu olemust ja eesmärki, konkreetseid asjaolusid ning asjaomaste kaubandusvaldkondade või kutsealade tavasid ja praktikat.
2. Kui käesolevas normistikus viidatakse sellele, mida isik peab teadma või tegema või mida saab isikult konkreetses olukorras eeldada, tähendab see seda, mida isik peab mõistlikult teadma või tegema või mida saab konkreetses olukorras mõistlikult isikult eeldada.

Artikkel 6

Vormivabadus

Lepingu võib sõlmida ja avalduse või Euroopa ühise müügiõiguse normistikuga reguleeritud muu toimingu teha ning selle toimingu tegemist võib tõendada mis tahes vormis, kui Euroopa ühise müügiõiguse normistikus ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 7

Eraldi läbirääkimata lepingutingimused

1. Lepingutingimus on eraldi läbi rääkimata, kui üks lepingupool seda kasutab ja teine lepingupool ei ole võimeline selle tingimuse sisu mõjutama.
2. Kui lepingupool esitab teisele lepingupoolele valiku lepingutingimusi, ei loeta tingimust eraldi läbiräägitud tingimuseks ainult seetõttu, et teine pool valib tingimuse talle esitatud tingimuste hulgast.
3. Lepingupool, kes väidab, et tüüptingimuste hulka kuuluv lepingutingimus on hiljem eraldi läbi räägitud, peab oma väidet tõendama.
4. Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul peab kaupleja tõendama, et kaupleja poolt kasutatav lepingutingimus on eraldi läbi räägitud.
5. Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul loetakse kolmanda isiku koostatud lepingutingimused kaupleja poolt kasutatavateks lepingutingimusteks, välja arvatud juhul, kui sellised tingimused lisas lepingusse tarbija.

Artikkel 8

Lepingu lõpetamine

1. Lepingu lõpetamise korral lõpevad lepingupoolte õigused ja kohustused, mis tulenevad lepingust, välja arvatud need õigused ja kohustused, mis tulenevad vaidluste lahendamist reguleerivatest lepingutingimustest või lepingutingimustest, mille toime jätkub ka pärast lepingu lõpetamist.
2. Enne lepingu lõpetamist sissenõutavaks muutunud maksekohustused ja lepingust tuleneva kohustuse rikkumise tagajärjel tekkinud kahju hüvitamise kohustused jäävad kehtima. Lepingu lõpetanud poolel on õigus ka kahjuhüvitisele täitmise asemel, kui leping lõpetatakse kohustuse rikkumise või oodatava kohustuse rikkumise tõttu.
3. Lepingu lõpetamisest tulenevad kohustused tagastada makstud tasu ja üleantud kaup või digitaalne infosisu ja muud lepingu lõpetamisest tulenevad tagasitäitmiskohustused on reguleeritud 17. peatükis esitatud tagasitäitmist käsitlevate sätetega.

Artikkel 9

~~Segatüüpi~~ Leping, ***milles on sätestatud asjaomaste teenuste pakkumine*** [ME 84]

1. Kui lepinguga nähakse ette nii kauba või digitaalse infosisu müük kui ka seotud teenuse osutamine, kohaldatakse lepingupoolte kui müüja ja ostja kohustuste ja õiguskaitsevahendite suhtes IV osa sätteid ning lepingupoolte kui teenuseosutaja ja kliendi kohustuste ja õiguskaitsevahendite suhtes V osa sätteid.
2. Kui lõike 1 kohase lepingu puhul tuleb müüja või teenuseosutaja lepingust tulenevad kohustused täita ositi või neid on võimalik muul viisil osadeks jagada ja lepingu lõpetamist tingivad asjaolud tulenevad sellise kohustuse osa rikkumisest, millele vastab osa ostuhinnast, võib ostja või klient lõpetada lepingu üksnes selle kohustuse osa suhtes.
3. Lõiget 2 ei kohaldata, kui ostjal või kliendil ei ole õigustatult kohustuse osalise täitmise vastu huvi või kui rikkumine on oluline lepingu kui terviku suhtes.

4. Kui müüja või teenuseosutaja lepingust tulenevaid kohustusi ei ole võimalik osadeks jagada või ostuhinna osa ei ole võimalik eraldi kindlaks määrata, võib ostja või klient lepingu lõpetada ainult juhul, kui müüja- või teenuseosutajapoolne lepingurikkumine on oluline lepingu kui terviku suhtes.

Artikkel 10

Teade

1. ~~Käesolevat artiklit kohaldatakse mis tahes teate edastamisele Euroopa ühise müügiõiguse normide ja lepingutingimuste kohaselt.~~ Teade hõlmab õigusliku tagajärje kaasatoomisele või õiguslikul eesmärgil teavitamisele suunatud avalduse edastamist.
[ME 85]
2. Teate võib edastada mis tahes viisil, mis on asjaolusid arvestades kohane.
3. Teade muutub kehtivaks, kui teate saaja on selle kätte saanud, välja arvatud juhul, kui teates on märgitud, et see muutub kehtivaks hiljem.

4. Teate saaja on teate kätte saanud:

- a) kui see on teate saajale kätte toimetatud;
- b) kui see on toimetatud teate saaja tegevuskohta või, juhul kui teate saajal puudub tegevuskoht või kui teade on saadetud tarbijale, teate saaja peamisesse elukohta;
- c) e-posti teel või muu isikliku suhtlusvahendiga edastatud teate puhul siis, kui teate saajal on võimalus sellega tutvuda, või
- d) kui teade on teate saajale muul moel kättesaadavaks tehtud sellises kohas ja sellisel viisil, et teate saajal on võimalik sellega põhjendamatult viivitusega tutvuda.

Loetakse, et teate saaja on teate kätte saanud, kui üks punktides a, b, c ja d sätestatud tingimustest on täidetud, olenevalt sellest, milline täidetakse kõige varem.

5. Teadet ei loeta kehtivaks, kui enne teadet või sellega ühel ajal jõuab teate saajani teadet tagasivõttev tahteavaldus.

6. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks lõigete 3 ja 4 kohaldamist välistada, nendest kõrvale kalduda ega muuta nende toimet.

Artikkel 11

Tähtaja arvestamine

- ~~1. Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse Euroopa ühise müügiõiguse normistikus sätestatud tähtaegade arvestamisele. [ME 86]~~

- 1a. *Kui päevades, nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg hakkab kulgema teatava sündmuse saabumisest, teo tegemisest või kindlaksmääratud kellaajast, hakatakse selle kulgemist lugema nimetatud sündmuse või kellaaja saabumise või teo tegemise päevale järgnevast kalendripäevast. [ME 87]***

2. Võttes arvesse lõikeid 4, 5 ja 7:

- a) päevades väljendatud tähtaeg hakkab kulgema tähtaja esimese päeva esimesel tunnil ja lõpeb tähtaja viimase päeva viimase tunni möödumisel;

- b) nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg hakkab kulgema tähtaja esimese päeva esimesel tunnil ja lõpeb tähtaja viimase nädala, kuu või aasta selle päeva viimasel tunnil, mis on sama nädalapäev või sama kuupäev, millest tähtaja algust arvestatakse; võttes arvesse, et kuudes või aastates väljendatud tähtaja korral, kui viimases kuus ei ole päeva, mil tähtaeg peaks lõppema, lõpeb tähtaeg nimetatud kuu viimase päeva viimase tunni möödumisel.

~~3. Kui päevades, nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg hakkab kulgema teatava sündmuse saabumisest, teo tegemisest või kindlaksmääratud kellaajast, hakkab see kulgema nimetatud sündmuse või kellaaja saabumise või teo tegemise päevale järgnevast kalendripäevast. [ME 88]~~

4. Tähtaeg hõlmab ka laupäevi, pühapäevi ja riigipühi, välja arvatud juhul, kui need on selgelt välja jäetud või kui tähtaeg on väljendatud tööpäevades.

5. Kui tähtaja viimane päev satub kohas, kus ettenähtud tegu teha tuleb, laupäevale, pühapäevale või riigipühale, loetakse tähtaeg lõppenuks puhkepäevale järgneva esimese tööpäeva viimase tunni möödumisega. Käesolevat sätet ei kohaldata selliste tähtaegade suhtes, mida arvutatakse tagasiulatavalt kindlaksmääratud kuupäevast või sündmusest.

~~6. Kui üks isik saadab teisele dokumendi, milles on määratud tähtaeg, mille jooksul dokumendi saaja peab vastama või tegema mingi toimingut, kuid milles ei ole määratud, millal tähtaeg kulgema hakkab, loetakse, et tähtaeg hakkab kulgema hetkest, mil dokumendi saaja dokumendi kätte saab, kui dokumendis ei ole sätestatud teisiti.~~

[ME 89]

7. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „riigipüha” –Euroopa Liidu liikmesriigis või liikmesriigi osas päev, mis on nimetatud kõnealuse liikmesriigi või liikmesriigi osa puhul riigipühana *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud loetelus, ja
- b) „tööpäev” – päev, mis ei ole laupäev, pühapäev ega riigipüha.

7a. Kui üks isik saadab teisele dokumendi, milles on määratud tähtaeg, mille jooksul dokumendi saaja peab vastama või tegema mingi toimingut, kuid milles ei ole määratud, millal tähtaeg kulgema hakkab, loetakse, et tähtaeg hakkab kulgema hetkest, mil dokumendi saaja dokumendi kätte saab, kui dokumendis ei ole sätestatud teisiti. [ME 90]

Artikkel 12

Ühepoolne avaldus või tegu

1. Ühepoolset tahteavaldust tõlgendatakse nii, nagu tahteavalduse saaja seda mõistma pidi.
2. Kui tahteavalduse tegija kasutas tahteavalduses mingit väljendit mingis kindlas tähenduses ja teine pool seda tähendust teadis või pidi teadma, tuleb tahteavaldust tõlgendada vastavalt tahteavalduse tegija tahtele.
- ~~3. Ühepoolsete tahteavalduste tõlgendamise suhtes kohaldatakse artikleid 59–65 vajalike erisustega. [ME 91]~~
- ~~4. Ühepoolsete tahteavalduste suhtes kohaldatakse 5. peatüki sätteid puudustega kokkuleppe kohta vajalike erisustega. [ME 92]~~
5. Käesoleva artikli tähenduses loetakse tahteavalduseks ka tegu, mida saab lugeda tahteavaldusega samaväärseks.

II osa
Kehtiva lepingu sõlmimine

2. peatükk
Lepingueelne teave

1. jagu
Teave, mida kaupleja peab andma tarbijale enne lepingu sõlmimist

Artikkel 13
Teavitamiskohustus ~~kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepingu sõlmimise korral~~
[ME 93]

1. Kaupleja, kes sõlmib ~~kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepingu~~, on kohustatud enne, kui leping on sõlmitud või kui pakkumus muutub tarbija suhtes siduvaks, esitama tarbijale selgel ja arusaadaval viisil järgmised andmed:
 - a) kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse põhiomadused sidevahendile ning kaubale, digitaalsele infosisule ja seotud teenusele kohases ulatuses;

- b) koguhind ja täiendavad kulud vastavalt artiklile 14;
- c) ettevõtja isikuandmed ja aadress vastavalt artiklile 15;
- d) lepingu tingimused vastavalt artiklile 16;
- e) teave taganemisõiguse kohta vastavalt artiklile 17;
- f) kaupleja müügijärgse klienditeeninduse, kauba müügijärgse hoolduse ja müügigarantii olemasolu ja tingimused ning kaebuste lahendamise kord, kui see on asjakohane;
- g) teave võimaluse kohta kasutada kaupleja suhtes rakendatavat vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlust ning sellele juurdepääsu tingimused, kui see on asjakohane;
- h) funktsioonid, sh sobivate digitaalse sisu tehniliste kaitsemeetmete kasutamine, kui see on asjakohane, ning
- i) teave digitaalse infosisu sellise koostalitlusvõime kohta riist- ja tarkvaraga, mis on kauplejale teada või peab olema teada, kui see on asjakohane. **[ME 94]**

2. Esitatud teave, välja arvatud lõike 1 punktis c nimetatud aadress, saab lepingu lahutamatuks osaks, mida võib muuta ainult juhul, kui pooled on selles sõnaselgelt kokku leppinud.
3. ~~Kauglepingu puhul peab~~ Käesolevas artiklis sätestatud teave **peab** olema:
- a) tarbijale esitatud või kättesaadavaks tehtud kasutatavat sidevahendit arvestades;
 - b) esitatud lihtsas ja arusaadavas keeles ning
 - c) loetav, kui see on esitatud püsival andmekandjal. [ME 95]
4. ~~Väljaspool äriruume sõlmitava lepingu puhul peab käesolevas artiklis sätestatud teave olema:~~
- a) ~~tarbijale esitatud paberkandjal või tarbija nõusolekul muul püsival andmekandjal ning~~
 - b) ~~esitatud lihtsas ja arusaadavas keeles. [ME 96]~~
5. Käesolevat artiklit ei kohaldata, kui leping on:
- a) sõlmitud toiduainete, jookide või muu sellise koheseks kodus tarbimiseks ette nähtud kauba üleandmiseks, mida kaupleja oma sagedaste ja korrapäraste ringsõitude käigus toimetab tarbija koju, elukohta või töökohta;

b) ~~sõlmitud müügiautomaati või automatiseeritud ärruume kasutades; [ME 97]~~

e) ~~väljaspool ärruume sõlmitav leping või kui mitu lepingut sõlmitakse ühel ja samal ajal ning lepingute koguhind ei ületa 50 eurot või võrdväärset summat valuutas, milles on lepingu hinna tasumiseks kokku lepitud. [ME 98]~~

ca) *on sõlmitud liikmesriikide õigusaktide kohaselt niisuguse avaliku võimu kandja poolt, kes on seadusega kohustatud olema sõltumatu ja erapooletu ning kes peab ulatusliku õiguslase selgitustööga tagama, et tarbija sõlmib lepingu üksnes põhjaliku kaalutluse alusel ja selle õiguslikust ulatusest teadlik olles.*
[ME 99]

Artikkel 14

Teave hinna ja täiendavate kulude kohta

1. Artikli 13 lõike 1 punkti b kohaselt esitatav teave peab sisaldama järgmist:
 - a) kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse koguhind koos maksudega või, juhul kui kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse olemusest tulenevalt ei ole hinda mõistlikult võimalik eelnevalt arvutada, hinna arvutamise viis ning
 - b) kui see on asjakohane, ka täiendavad veo-, tarne- või postikulud ja mis tahes muud kulud või, kui neid kulusid ei ole mõistlikult võimalik eelnevalt arvutada, teave selle kohta, et võidakse nõuda selliste täiendavate kulude tasumist.
2. Tähtajatu lepingu või tellimust sisaldava teenuslepingu puhul peab koguhind sisaldama tellimuse koguhinda selle perioodi kohta, mille suhtes arve esitatakse. Kui sellise lepingu tasu on kindla määraga, peab koguhind sisaldama koguhinda kuu kohta. Kui koguhinda ei ole mõistlikult võimalik eelnevalt arvutada, tuleb esitada hinna arvutamise viis.

3. Kui see on asjakohane, peab kaupleja teavitama tarbijat sidevahendi kasutamise maksumusest lepingu sõlmimiseks, kui seda maksumust ei arvutata põhitariifi alusel.

Artikkel 15

Kaupleja isikuandmed ja aadress

Artikli 13 lõike 1 punkti c kohaselt esitatav teave peab sisaldama järgmist:

- a) kaupleja isikuandmed, näiteks tema ärinimi;
- b) kaupleja tegevuskoha täpne aadress;
- c) kaupleja telefoninumber, faksinumber ja e-posti aadress nende olemasolu korral, et tarbija saaks kauplejaga kiiresti ühendust võtta ja temaga vahetult suhelda;
- d) kui see on asjakohane, siis selle kaupleja isikuandmed ja täpne aadress, kelle volitusel kaupleja tegutseb, ning

- e) kaupleja ning, kui see on asjakohane, siis selle kaupleja, kelle volitusel isik tegutseb, täpne aadress, kuhu tarbija võib kaebusi esitada, kui see erineb käesoleva artikli punktide b ja d kohaselt nimetatud aadressist.

Artikkel 16

Teave lepingutingimuste kohta

Artikli 13 lõike 1 punkti d kohaselt esitatav teave peab sisaldama järgmist:

- a) maksmise kord, kauba või digitaalse infosu üleandmise või seotud teenuse osutamise kord ja aeg, mille jooksul kaupleja on kohustatud kauba või digitaalse infosu tarbijale kätte toimetama või seotud teenuse osutama;
- b) lepingu kestus ja tarbija kohustuste miinimumkestus (kui see on asjakohane) või, kui leping on tähtajatu või automaatselt pikenev, lepingu lõpetamise tingimused, ning
- c) teave selle kohta, et kaupleja nõudel peab tarbija tasuma ettemaksu või esitama finantstagatise, ning sellise ettemaksu või finantstagatise tingimused, kui see on asjakohane;

- d) teave asjakohas(t)e tegevusjuhendi(te) olemasolu ja selle kohta, kust selle juhendi (need juhendid) võib saada, kui see on asjakohane.

Artikkel 17

Teave taganemisõiguse kohta ~~kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepingu korral~~

[ME 100]

1. Kui tarbijal on vastavalt 4. peatükile õigus lepingust taganeda, peab artikli 13 lõike 1 punkti e kohaselt esitatav teave sisaldama taganemisõiguse kasutamise tingimusi, tähtaega ja korda vastavalt 1. liitele ning 2. liites esitatud taganemisteate näidisvormi.
2. Kui see on asjakohane, peavad artikli 13 lõike 1 punkti e kohaselt esitatavad andmed sisaldama teavet selle kohta, et lepingust taganemise korral peab tarbija katma kauba tagastamise kulud, ning kauglepingu puhul, kui kaupa ei saa selle olemuse tõttu posti teel tagasi saata, katma kauba tagastamise kulud.

3. Kui tarbija võib kasutada taganemisõigust, olles avaldanud soovi, et seotud teenuse osutamist alustataks taganemistähtaja jooksul, peavad artikli 13 lõike 1 punkti e kohaselt esitatavad andmed sisaldama teavet selle kohta, et sellisel juhul peab tarbija ettevõtjale tasuma artikli 45 lõikes 5 osutatud summa.
4. Lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud teabe esitamise kohustuse saab täita edastades tarbijale 1. liites esitatud taganemise näidisjuhised. Kui kaupleja on edastanud tarbijale nimetatud juhised korrektselt täidetuna, loetakse, et ta on teavitamiskohustuse täitnud.
5. Kui taganemisõigust ei ole vastavalt artikli 40 lõike 2 punktidele c kuni i ja sama artikli lõikele 3 ette nähtud, peavad artikli 13 lõike 1 punkti e kohaselt esitatavad andmed sisaldama teavet selle kohta, et tarbijal ei ole taganemisõigust, või kui see on asjakohane, teavet selle kohta, millistel asjaoludel tarbija kaotab oma taganemisõiguse.

Artikkel 18

~~Täiendav teavitamiskohustus ja kinnitus väljaspool äriruume sõlmitava lepingu puhul~~

- ~~1. Kaupleja annab tarbijale allkirjastatud lepingu koopia või kinnituse lepingu sõlmimise kohta paberkandjal, sealhulgas, kui see on asjakohane, kinnituse tarbija nõusoleku ja teavitamise kohta vastavalt artikli 40 lõike 3 punktile d, või tarbija nõusolekul muul püsival andmekandjal.~~
- ~~2. Kui tarbija soovib, et seotud teenuse osutamist alustataks artikli 42 lõikes 2 ettenähtud taganemistähtaaja jooksul, nõuab kaupleja tarbijalt püsival andmekandjal sellekohast taotlust. [ME 101]~~

Artikkel 19

~~Täiendav teavitamiskohustus ja muud kohustused kauglepingu puhul~~ [ME 102]

1. Juhul kui kaupleja helistab tarbijale eesmärgiga sõlmida kaugleping, peab kaupleja tarbijaga vestlust alustades ennast esitlema ja vajaduse korral esitlema ka seda isikut, kelle volitusel ta helistab, ning ütlema, et helistab ärilistel eesmärkidel.

2. Kui leping sõlmitakse sellise sidevahendi abil, mille puhul on teabe esitamise ruum või aeg piiratud, esitab kaupleja enne lepingu sõlmimist konkreetse sidevahendiga vähemalt käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud teabe. Muu artiklis 13 osutatud teabe esitab kaupleja tarbijale asjakohasel viisil vastavalt artikli 13 lõike 3 sätetele.
3. Lõike 2 kohaselt nõutud teave peab sisaldama järgmist:
 - a) artikli 13 lõike 1 punktis a sätestatud teave kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse põhiomaduste kohta;
 - b) artikli 15 punktis a sätestatud teave kaupleja isikuandmete kohta;
 - c) koguhind, kaasa arvatud artikli 13 lõike 1 punktis b ning artikli 14 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave;
 - d) teave lepingust taganemise õiguse kohta ning

- e) teave lepingu kestuse kohta ja kui tegemist on tähtajatu lepinguga, artikli 16 punktis b osutatud lepingu lõpetamise tingimuste kohta, kui see on asjakohane.
4. Telefoni teel sõlmitud kaugleping on kehtiv ainult juhul, kui tarbija on pakkumusele alla kirjutanud või saatnud kirjaliku nõusoleku, milles väljendub tahe sõlmida leping. Kaupleja peab andma tarbijale püsival andmekandjal kinnituse saavutatud kokkuleppe kohta.
5. Kaupleja peab andma tarbijale kinnituse sõlmitud lepingu, kaasa arvatud tarbija nõusoleku ja teavitamise kohta vastavalt artikli 40 lõike 3 punktile d, kui see on asjakohane, ning kogu artiklis 13 osutatud teabe püsival andmekandjal. Kaupleja peab nimetatud teabe tarbijale edastama mõistliku aja jooksul pärast kauglepingu sõlmimist, hiljemalt kauba kättesaamise hetkel või enne digitaalse infosisu üleandmist või seotud teenuse osutamise algust, välja arvatud juhul, kui teave on tarbijale esitatud püsival andmekandjal enne kauglepingu sõlmimist.

6. Kui tarbija soovib, et seotud teenuse osutamist alustataks artikli 42 lõikes 2 ettenähtud taganemistähtaja jooksul, nõuab kaupleja tarbijalt selle kohta püsival andmekandjal sõnaselget taotlust.

Artikkel 20

~~Teavitamiskohustus muu kui kauglepingu ja väljaspool äriuume sõlmitava lepingu puhul~~

- ~~1. Muu kui kauglepingu ja väljaspool äriuume sõlmitava lepingu puhul on kauplejal kohustus esitada tarbijale selgel ja arusaadaval viisil enne lepingu sõlmimist või enne kui pakkumus muutub tarbija suhtes siduvaks järgmine teave, kui selline teave ei ole asjaolusid arvestades niigi selge:~~

- ~~a) kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse põhiomadused sidevahendile ning kaubale, digitaalsele infosisule ja seotud teenusele kohases ulatuses;~~

- ~~b) — koguhind ja täiendavad kulud vastavalt artikli 14 lõikele 1;~~
 - ~~e) — kaupleja isikuandmed, näiteks tema ärinimi, aadress, millel ta tegutseb, ja telefoninumber;~~
 - ~~d) — lepingutingimused vastavalt artikli 16 punktidele a ja b;~~
 - ~~e) — kaupleja müügijärgse hoolduse ja müügigarantii olemasolu ja tingimused ning kaebuste lahendamise kord, kui see on asjakohane;~~
 - ~~f) — teave digitaalse infosisu funktsioonide ja vajaduse korral sobivate tehniliste kaitsemeetmete kasutamise kohta ning~~
 - ~~g) — teave digitaalse infosisu sellise koostalitlusvõime kohta riist- ja tarkvaraga, mis on kauplejale teada või peab olema teada, kui see on asjakohane.~~
- ~~2. — Käesolevat artiklit ei kohaldata lepingute suhtes, mis käsitlevad igapäevaseid tehinguid ja mida täidetakse kohe sõlmimise ajal. [ME 103]~~

Artikkel 21
Tõendamiskoormis

Käesolevas jaos sätestatud teavitamisnõuete täitmise tõendamiskoormis lasub kauplejal.

Artikkel 22
Sätete kohustuslikkus

Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva jao kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

2. jagu

Teave, mida kaupleja peab andma enne lepingu sõlmimist teise kauplejaga

Artikkel 23

Kauba ja seotud teenuste kohta teabe avaldamise kohustus

1. Enne lepingu sõlmimist kauba müügiks, digitaalse infosisu üleandmiseks või seotud teenuse osutamiseks ühe kaupleja poolt teisele kauplejale on kauba või infosisu üleandjal või teenuse osutajal kohustus avaldada teisele kauplejale mis tahes asjakohasel viisil kogu selline teave üleantava kauba või infosisu või osutatava seotud teenuse põhiomaduste kohta, mida kaupleja teab või peab teadma ja mille avaldamata jätmine teisele poolele oleks vastuolus hea usu ja ausa kauplemise põhimõttega.
2. Selleks et kindlaks teha, kas müüja või teenuseosutaja peab lõike 1 kohaselt teabe teisele poolele avaldama, tuleb arvestada kõiki asjaolusid, sealhulgas järgmist:
 - a) kas müüjal või teenuseosutajal oli eriteadmisi;

- b) kulusid, mida müüja või teenuseosutaja pidi asjaomase teabe saamiseks kandma;
- c) seda, kui lihtne olnuks teisel kauplejal muudest allikatest asjaomast teavet saada;
- d) teabe olemust;
- e) kas on tõenäoline, et teave on teisele kauplejale tähtis, ning
- f) head äritava konkreetses olukorras.

3. jagu

Elektroonilisel teel sõlmitud lepingud

Artikkel 24

Täiendav teavitamiskohustus elektroonilisel teel sõlmitava kauglepingu puhul

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse juhul, kui kaupleja kasutab lepingu sõlmimiseks elektroonilisi sidevahendeid ja leping sõlmitakse ilma individuaalse e-kirjavahetuse või muu isikliku suhtluseta kaupleja poolt.
2. Kaupleja peab andma teise lepingupoole kasutusse sobivad ja tõhusad tehnilised vahendid, millele teisel poolel on juurdepääs ja mille abil ta saab enne pakkumuse tegemist või vastuvõtmist tuvastada ja parandada sisestusvead.
3. Enne kui teine pool teeb või võtab vastu pakkumuse, esitab kaupleja teisele poolele järgmise teabe:
 - a) lepingu sõlmimise tehnilised etapid;

- b) kas kaupleja säilitab lepinguteksti ja kas see jääb teisele lepingupoolele kättesaadavaks;
 - c) tehnilised vahendid sisestusvigade tuvastamiseks ja kõrvaldamiseks enne, kui teine pool teeb või võtab vastu pakkumuse;
 - d) lepingu sõlmimiseks pakutavad keeled;
 - e) ~~lepingutingimused~~ **tingimused, mille põhjal on kaupleja valmis lepingut sõlmima.** [ME 104]
4. ***Ilma et see piiraks 1. jaos sätestatud kaupleja ja tarbija vahelisi suhteid käsitlevaid rangemaid nõudeid, peab kaupleja*** peab tagama, et lõike 3 punktis e osutatud ~~lepingutingimused~~ **tingimused** tehakse teisele poolele kättesaadavaks tekstina, mis on väljendatud tähtede või muude arusaadavate märkidega ja mis on püsival andmekandjal, sellise vahendi abil, mis võimaldab tekstis sisalduva teabe lugemist, salvestamist ja reprodutseerimist materiaalses vormis. [ME 105]
5. Kaupleja peab teise poole saadetud pakkumuse või nõustumuse kättesaamist viivitamata elektroonilisel teel kinnitama. ***Teatel on kirjas pakkumise või nõustumuse sisu.*** [ME 106]

Artikkel 25

Täiendavad kohustused elektroonilisel teel sõlmitava kauglepingu puhul

1. Kui elektroonilisel teel sõlmitav kaugleping seab tarbijale maksekohustuse, teeb kaupleja vahetult enne, kui tarbija esitab tellimuse, tarbijale teatavaks selgelt ja arusaadavalt artikli 13 lõike 1 punktis a, artikli 14 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 16 lõike 1 punktis b sätestatud andmed.
2. Kaupleja tagab, et tarbija kinnitaks tellimust esitades selgesõnaliselt, et tellimus tähendab kohustust maksta. Kui tellimuse esitamine eeldab nupule vajutamist või sarnast funktsiooni, tuleb nupp või sarnane funktsioon tähistada hästi loetavalt ainult sõnadega „tellimus koos kohustusega maksta” või mõne muu samasuguse ühemõttelise sõnastusega, mis näitab, et tellimuse esitamine toob kaasa kohustuse teha kauplejale makse. Kui kaupleja ei ole käesoleva lõike sätetest kinni pidanud, ei ole leping ega tellimus tarbija suhtes siduv.
3. Kaupleja peab oma müügisaidil hiljemalt tellimisprotsessi alguses selgelt ja loetavalt märkima võimalikud kauba müügipiirangud ja vastuvõetavad maksevahendid.

Artikkel 26

Tõendamiskoormis

Kaupleja ja tarbija vahelistes võlasuhetes lasub käesolevas jaos sätestatud teavitamisnõuete täitmise tõendamiskoormis ettevõtjal.

Artikkel 27

Sätete kohustuslikkus

Kaupleja ja tarbija vahelistes võlasuhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva jao sätete kohaldamist välistada, nendest kõrvale kalduda ega nende toimet muuta.

4. jagu

Kohustus tagada esitatavate andmete tõesus

Artikkel 28

Kohustus tagada esitatavate andmete tõesus

1. Kui pooled esitavad üksteisele enne lepingu sõlmimist või sõlmimise ajal teavet kas käesolevas peatükis sätestatud teavitamiskohustuste täitmiseks või muul viisil, on neil kohustus mõistlikult tagada, et esitatav teave on tõene ja ei ole eksitav.
2. Isikul, kellele on lõikes 1 sätestatud kohustust rikkudes esitatud tõeale mittevastavat või eksitavat teavet ja kes mõistlikult tugineb nimetatud teabele, kui ta sõlmib teabe esitanud isikuga lepingu, on õigus kasutada artiklis 29 sätestatud õiguskaitsevahendeid.
3. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

5. jagu

Õiguskaitsevahendid teavitamiskohustuste rikkumise korral

Artikkel 29

Õiguskaitsevahendid teavitamiskohustuste rikkumise korral

1. Kui pool ei ole täitnud käesolevas peatükis sätestatud teavitamiskohustust, on tal **vastavalt 16. peatükile** kohustus teisele poolele teavitamiskohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitada. [ME 107]
2. Kui kaupleja ei ole täitnud artiklis 14 osutatud täiendavatest kulude teavitamise kohustust või artikli 17 lõikes 2 osutatud kauba tagastamise kuludest teavitamise kohustust, ei ole tarbijal kohustust neid kulusid tasuda.
3. Käesolevas artiklis sätestatud õiguskaitsevahendite kasutamine ei piira õiguskaitsevahendite kasutamise õigust artikli 42 lõike 2, artikli 48 või artikli 49 kohaselt.
4. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

3. peatükk

Lepingu sõlmimine

Artikkel 30

Lepingu sõlmimise nõuded

1. Leping on sõlmitud, kui:
 - a) pooled on saavutanud kokkuleppe,
 - b) poolte tahe on suunatud õigusliku tagajärje kaasatoomisele ning
 - c) kokkulepe, mida vajaduse korral täiendatakse Euroopa ühise müügiõiguse normidega, on piisavalt määratletud sisuga ja kindel, et tuua kaasa õiguslikud tagajärjed.
2. Kokkulepe saavutatakse pakkumuse vastuvõtmisega. ~~Pakkumuse võib vastu võtta sõnaselge avalduse või muu tahteavalduse või teoga. [ME 108]~~
3. Poolte tahe sõlmida kokkulepe, millel on õiguslikud tagajärjed, määratakse kindlaks nende tahteavaldustest ja tegudest lähtudes.

4. Kui vastavalt ühe lepingupoole taotlusele tuleb saavutada kokkulepe teatud tingimustes, siis ei loeta lepingut sõlmituks enne, kui nendes tingimustes on kokkulepe saavutatud.

Artikkel 31

Pakkumus

1. Lepingu sõlmimise ettepanek on pakkumus, kui:
 - a) see väljendab pakkumuse esitaja tahet olla ettepanekule nõustumuse andmise korral sõlmitava lepinguga õiguslikult seotud ning
 - b) see on piisavalt määratletud sisuga ja kindel, et lugeda leping sõlmituks. ***Tarbija ja kaupleja vahelistes suhetes peetakse pakkumise sisu piisavalt määratletuks ja kindlaks sel juhul, kui see sisaldab objekti, kogust või kestust ning hinda.***
[ME 109]
2. Pakkumus võib olla suunatud kindlale isikule või isikute ringile.
3. Avalikkusele suunatud ettepanek ei ole pakkumus, kui asjaoludest ei tulene teisiti.

Artikkel 32

Pakkumuse tagasivõtmine

1. Pakkumuse võib tagasi võtta, kui tagasivõtmine jõuab pakkumuse saajani enne, kui pakkumuse saaja on ära saatnud nõustumuse või, juhul kui nõustumust väljendatakse teoga, enne lepingu sõlmimist.
2. Kui avalikkusele suunatud ettepanek on pakkumus, võib selle tagasi võtta samal viisil kui pakkumus tehti.
3. Pakkumuse tagasivõtmine ei kehti, kui:
 - a) pakkumuses on märgitud, et seda ei saa tagasi võtta;
 - b) pakkumuses on märgitud selle vastuvõtmiseks kindel tähtaeg või
 - c) kui pakkumuse saaja võis mõistlikult eeldada, et pakkumus on tagasivõtmatu, ja tegutses pakkumuse kehtivust usaldades.

Artikkel 33

Pakkumuse tagasilükkamine

Pakkumuse kehtivus lõpeb, kui pakkumuse esitaja on kätte saanud pakkumuse tagasilükkamise.

Artikkel 34

Nõustumus

1. Pakkumuse saaja otsene tahteavaldus või tegu loetakse nõustumuseks, kui see väljendab pakkumusega nõustumist.
2. Vaikimist või tegevusetust ei loeta nõustumuseks. ***Eriti kauba müügi, digitaalse infosisu üleandmise või seotud teenuste osutamise juhtudel ei loeta tarbija poolt reageerimata jätmist nõustumuseks. [ME 110]***

Artikkel 35

Lepingu sõlmimise aeg

1. Kui pakkumuse saaja saadab nõustumuse, loetakse leping sõlmituks hetkest, mil pakkumuse esitaja saab nõustumuse kätte.
2. Kui pakkumus võetakse vastu teoga, loetakse leping sõlmituks hetkest, mil pakkumuse esitaja saab kätte teate teo tegemise kohta.

3. Olenemata lõikest 2 loetakse leping juhul, kui pakkumusest, pooltevahelisest praktikast või tavast tulenevalt võib pakkumuse saaja pakkumuse vastu võtta teoga ilma sellest pakkumuse esitajale teatamata, sõlmituks hetkest, mil pakkumuse saaja teo tegi.

Artikkel 36

Nõustumuse andmise tähtaeg

1. Pakkumusele nõustumuse andmine kehtib ainult juhul, kui nõustus jõuab pakkumuse esitajani tema poolt pakkumuses määratud tähtaja jooksul.
2. Kui pakkumuse esitaja ei ole nõustumuse andmiseks tähtaega määranud, kehtib nõustus ainult juhul, kui see jõuab pakkumuse esitajani mõistliku aja jooksul pärast pakkumuse tegemist.
3. Kui pakkumusele võib anda nõustumuse teoga ilma sellest pakkumuse esitajale teatamata, kehtib nõustus üksnes juhul, kui tegu tehakse pakkumuse esitaja poolt nõustumuse andmiseks määratud tähtaja jooksul või, kui tähtaega ei ole määratud, siis mõistliku aja jooksul.

Artikkel 37

Hilinenud nõustumus

1. Hilinenud nõustumus loetakse kehtivaks, kui pakkumuse esitaja teatab pakkumuse saajale põhjendamatu viivitusega, et loeb nõustumuse kehtivaks.
2. Kui hilinenud nõustumust sisaldavast kirjast või muust teatest on näha, et see oli saadetud asjaoludel, mille puhul see tavapärase edastamise korral oleks jõudnud pakkumuse esitajani õigeaegselt, loetakse hilinenud nõustumus kehtivaks, juhul kui pakkumuse esitaja ei teata pakkumuse saajale põhjendamatu viivitusega, et pakkumus on lõppenud.

Artikkel 38

Muudatustega nõustumus

1. Pakkumuse saaja vastust, mis sisaldab otseselt või kaudselt pakkumust täiendavaid või pakkumusest oluliselt erinevaid lepingutingimusi, loetakse pakkumuse tagasilükkamiseks ja uueks pakkumuseks.
2. Pakkumust täiendavad või pakkumusest erinevad lepingutingimused, mis käsitlevad muuhulgas hinda, maksmist, kauba kvaliteeti ja kvantiteeti, kättetoimetamise aega ja kohta, ühe lepingupoole vastutuse ulatust teise ees või vaidluste lahendamist, loetakse pakkumust oluliselt muutvateks lepingutingimusteks.

3. Vastus, milles on väljendatud kindlat nõusolekut pakkumus vastu võtta, on nõustumus, isegi kui selles sisalduvad otsesed või kaudsed lepingutingimused, mis erinevad pakkumuse tingimustest, kui need pakkumust oluliselt ei muuda. Vastuses sisalduvad täiendavad või pakkumusest erinevad tingimused saavad sel juhul lepingu osaks.
4. Vastus, mis sisaldab otseselt või kaudselt täiendavaid või pakkumusest erinevaid lepingutingimusi, loetakse pakkumuse tagasilükkamiseks, kui:
- a) pakkumuses on nõustumuse andmine sõnaselgelt piiratud pakkumuse tingimustega,
 - b) pakkumuse esitaja teatab põhjendamatu viivitusega, et ei ole täiendavate või pakkumusest erinevate tingimustega nõus, või
 - c) kui pakkumuse saaja seab nõustumuse andmise tingimuseks pakkumuse esitaja nõusoleku täiendavatele või pakkumusest erinevatele tingimustele ja nimetatud nõusolek ei jõua pakkumuse saajani mõistliku aja jooksul.
- 4a. *Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes tähendab pakkumuse saaja vastus, mis sisaldab täiendavaid või erinevaid lepingutingimusi, igal juhul tagasilükkamist ja uut pakkumust. [ME 111]***

Artikkel 39

Tüüptingimuste vasturääkivus

1. Kui pooled on saavutanud kokkuleppe, kuid pakkumuses ja nõustumuses viidatakse tüüptingimustele, mis on omavahel vastuolus, loetakse leping siiski sõlmituks. Tüüptingimused muutuvad lepingu osaks ulatuses, milles nad sisuliselt kattuvad.
2. Olenemata lõikest 1 ei loeta lepingut sõlmituks, kui üks pool:
 - a) on eelnevalt sõnaselgelt ja muul viisil kui tüüptingimustes väljendanud tahtet mitte olla lõike 1 alusel lepinguga seotud või
 - b) teavitab teist poolt põhjendamatu viivitusega oma sellekohasest tahtest.

4. peatükk

Taganemisõigus kaupleja ja tarbija vahelise kauglepingu ja väljaspool äriruume sõlmitava lepingu puhul [ME 112]

Artikkel 40

Taganemisõigus

1. Tarbijal on õigus põhjust avaldamata ja kandmata muid kulusid peale artiklis 45 sätestatud kulude taganeda artiklis 42 sätestatud tähtaja jooksul:
 - a) kauglepingust;
 - b) väljaspool äriruume sõlmitud lepingust, juhul kui lepingu koguhind või, juhul kui mitu lepingut sõlmiti ühel ja samal ajal, lepingute koguhind ületab 50 eurot või võrdväärset summat valuutas, milles on lepingu hinna tasumiseks lepingu sõlmimisel kokku lepitud.

2. Lõiget 1 ei kohaldata järgmiste lepingute suhtes:

- a) leping, mis on sõlmitud müügiautomaati või automatiseeritud äriruume kasutades;
- b) leping, mis on sõlmitud toiduainete, jookide või muu sellise koheseks kodus tarbimiseks ette nähtud kauba üleandmiseks, mida kaupleja oma sagedaste ja korrapäraste ringsõitude käigus toimetab tarbija koju, elukohta või töökohta;
- c) leping, mis on sõlmitud sellise kauba üleandmiseks või seotud teenuse osutamiseks, mille hind sõltub finantsturu kõikumisest, mida kaupleja ei saa mõjutada ja mis võib ilmneda taganemistähtaja jooksul;
- d) leping, mis on sõlmitud tarbija esitatud kirjelduse kohaselt valmistatud kauba või digitaalse infosisu või konkreetsele isikule valmistatud kauba või digitaalse infosisu üleandmiseks;
- e) leping, mis on sõlmitud kiiresti rikneva või aeguva kauba müügiks;

- f) leping, mis on sõlmitud selliste alkohoolsete jookide üleandmiseks, mille hind on kokku lepitud müügilepingu sõlmimise ajal ning mille kättetoimetamine saab toimuda ainult pärast 30 päeva möödumist lepingu sõlmimisest ning kus alkohoolse joogi tegelik väärtus sõltub turu kõikumisest, mida kaupleja ei saa mõjutada;
- g) leping, mis on sõlmitud ajalehe, perioodilise väljaande või ajakirja müügiks, välja arvatud selliste väljaannete tellimislepingud;
- h) avalikul enampakkumisel sõlmitud leping;
- i) leping, mis on sõlmitud toitlustusteenuse või vaba aja veetmise teenuse osutamiseks, kui lepingus on ette nähtud teenuse osutamise kuupäev või tähtaeg ning
- ia) *leping, mis on sõlmitud liikmesriikide õigusaktide kohaselt niisuguse avaliku võimu kandja poolt, kes on seadusega kohustatud olema sõltumatu ja erapooletu ning kes peab ulatusliku õiguslase selgitustööga tagama, et tarbija sõlmib lepingu üksnes põhjaliku kaalutluse alusel ja selle õiguslikust ulatusest teadlik olles. [ME 113]*

3. Lõiget 1 ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) kaup anti üle suletud pakendis ja tarbija on pakendi avanud ning kaup ei ole tervisekaitse või hügieeniga seotud põhjustel tagasisaatmiseks kõlblik;
- b) üleantud kaup ei ole oma olemuse tõttu pärast kohaletoimetamist muudest esemetest enam eraldatav;
- c) üleantud kaup oli suletud pakendis audio- või videosalvestused või suletud pakendis arvutitarkvara ja pakend on pärast kohaletoimetamist avatud;
- d) sellise digitaalse infosu, mida ei edastata füüsilisel andmekandjal, üleandmine on alanud tarbija eelneval sõnaselgel nõusolekul ning tarbija kinnitusel, et ta on teadlik asjaolust, et kaotab seega oma taganemisõiguse;
- e) tarbija on kauplejalt sõnaselgelt tellinud kodukülastuse selleks, et kaupleja teostaks kiireloomulisi parandus- või hooldustöid. Kui kaupleja sellise külastuse käigus osutab lisaks tarbija poolt konkreetselt tellitud teenustele muid seotud teenuseid või müüb muud kaupa kui hoolduseks või parandamiseks vajalikud osad, kehtib nende täiendavate seotud teenuste ja kaupade suhtes taganemisõigus.

4. Kui tarbija on teinud pakkumuse, mis nõustumuse saamisel viiks sellise lepingu sõlmimiseni, mille puhul kehtib käesolevas peatükis sätestatud taganemisõigus, võib tarbija pakkumuse tagasi võtta ka juhul, kui pakkumust muidu tagasi võtta ei saaks.

Artikkel 41

Taganemisõiguse kasutamine

1. Tarbija võib taganemisõigust kasutada igal ajal enne artiklis 42 sätestatud taganemistähtaja lõppu.
2. Tarbija teostab oma taganemisõigust, teatades kauplejale oma otsusest lepingust taganeda. Selleks võib tarbija kasutada 2. liites esitatud taganemisteate näidisvormi või esitada muu üheselt selge avalduse, millega ta annab kauplejale teada oma taganemisotsusest.
3. Kui kaupleja annab tarbijale võimaluse esitada taganemisteade elektrooniliselt kaupleja müügisaidil ja tarbija kasutab seda võimalust, siis on kauplejal kohustus viivitamata edastada tarbijale taganemisteate kättesaamise kinnitus püsival andmekandjal. Kaupleja peab hüvitama teisele lepingupoolele nimetatud kohustuse rikkumise tagajärjel tekkinud kahju.

4. Taganemisteade on saadetud tähtaegselt, kui see on saadetud enne taganemistähtaaja lõppu.
5. Kohustus tõendada, et taganemisõigust on kasutatud kooskõlas käesoleva artikliga, lasub tarbijal.

Artikkel 42

Taganemistähtaeg

1. Taganemistähtaeg lõpeb 14 päeva möödumisel:
 - a) päevast, mil tarbija on kauba kätte saanud, juhul kui tegemist on müügilepinguga, kaasa arvatud müügilepinguga, mille kohaselt müüja osutab ka seotud teenust;
 - b) päevast, mil tarbija on kätte saanud viimase kaubaartikli, juhul kui tarbija on lepinguga tellinud ühes tellimuses mitu kaupa, mis on kohale toimetatud eraldi, kaasa arvatud juhul, kui müüja osutab lepingu kohaselt ka seotud teenust;

- c) päevast, mil tarbija on kätte saanud viimase kaubapartii või osa, juhul kui tegemist on müügilepinguga, mille esemeks on mitmest partiist või osast koosnev kaup, kaasa arvatud müügilepinguga, mille kohaselt müüja osutab ka seotud teenust;
- d) päevast, mil tarbija on kätte saanud esimese kaubaartikli, juhul kui tegemist on kindlaksmääratud aja jooksul kauba korrapärast kohaletoimetamist käsitleva lepinguga, kaasa arvatud lepinguga, mille kohaselt müüja osutab ka seotud teenust;
- e) lepingu sõlmimise päevast, juhul kui tegemist on seotud teenuste osutamise lepinguga, mis on sõlmitud pärast kauba kättetoimetamist,
- f) päevast, mil tarbija on füüsilise andmekandja kätte saanud vastavalt punktile a, juhul kui tegemist on digitaalse infosisu üleandmist käsitleva lepinguga ja digitaalne infosisu antakse üle füüsilisel andmekandjal;
- g) lepingu sõlmimise päevast, juhul kui digitaalset infosisu ei anta üle füüsilisel andmekandjal.

2. Juhul kui kaupleja ei ole esitanud tarbijale artikli 17 lõikes 1 osutatud teavet, lõpeb taganemistähtaeg:
- a) ühe aasta möödumisel algse taganemistähtaja lõppemisest, mis on kindlaks määratud vastavalt lõikele 1, või
 - b) kui kaupleja esitab tarbijale nimetatud teabe ühe aasta jooksul lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud taganemistähtaja lõppemisest, 14 päeva möödumisel päevast, mil tarbija saab nimetatud teabe.

Artikkel 43

Lepingust taganemise tagajärjed

Lepingust taganemisega lõpevad mõlema lepingupoole lepingust tulenevad kohustused:

- a) lepingut täita või
- b) leping sõlmida, juhul kui pakkumuse tegi tarbija.

Artikkel 44

Kaupleja kohustused lepingust taganemise korral

1. Kaupleja tagastab kõik tarbijalt saadud maksed, sealhulgas (kui see on asjakohane) kättetoimetamiskulud, viivitamata, kuid mitte hiljem kui 14 päeva jooksul alates päevast, mil ta saab teada tarbija otsusest lepingust taganeda vastavalt artiklile 41. Kaupleja teeb nimetatud tagasimaksed, kasutades sama makseviisi, mida kasutas algses tehingus tarbija, välja arvatud juhul, kui tarbija on sõnaselgelt andnud nõusoleku teistsuguse makseviisi kasutamiseks ning tingimusel, et tarbijale ei kaasne maksete tagastamisest kohustust maksta mingit teenustasu.
2. Olenemata lõikest 1 ei pea kaupleja hüvitama täiendavaid kulusi juhul, kui tarbija on selgesõnaliselt valinud kaupleja pakutud kõige odavamast tavalisest kättetoimetamisviisist erineva kättetoimetamisviisi.

3. Müügilepingu puhul võib kaupleja kulude hüvitamisega oodata kuni ta on kauba tagasi saanud või kuni tarbija on esitanud tõendid, et ta on kauba tagasi saatnud, sõltuvalt sellest, mis toimub varem, välja arvatud juhul, kui kaupleja on teinud ettepaneku kaubale ise järele minna.
4. Väljaspool äriruume sõlmitud lepingu puhul, kui kaup on toimetatud tarbija koju lepingu sõlmimise ajal, peab kaupleja kauba omal kulul ära tooma, kui kaupa ei saa selle olemuse tõttu postiga tagasi saata.

Artikkel 45

Tarbija kohustused lepingust taganemise korral

1. Tarbija saadab kauba tagasi või annab kauba üle kauplejale või kaupleja poolt kauba vastuvõtmiseks volitatud isikule viivitamata, kuid mitte hiljem kui 14 päeva jooksul alates päevast, mil tarbija teatas kauplejale otsusest lepingust taganeda vastavalt artiklile 41, välja arvatud juhul, kui kaupleja on teinud ettepaneku kaubale ise järele minna. Tähtaega on järgitud, kui tarbija on kauba tagasi saatnud enne 14-päevase tähtaja möödumist.

2. Tarbija peab kandma üksnes kauba tagastamisega seotud otsesed kulud, välja arvatud juhul, kui kaupleja on andnud nõusoleku need ise kanda või kui kaupleja ei ole tarbijat teavitanud sellest, et tarbija peab need kulud kandma.
3. Tarbija vastutab kauba väärtuse vähenemise eest ainult juhul, kui see on tingitud kauba kasutamisest muul viisil, kui on vaja kauba laadis, omadustes ja toimimises veendumiseks. Tarbija ei vastuta kauba väärtuse vähenemise eest, kui kaupleja ei ole tarbijale esitanud teavet taganemisõiguse kohta vastavalt artikli 17 lõikele 1.
4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, ei ole tarbijal kohustust maksta hüvitist kauba kasutamise eest taganemistähtaja jooksul.

5. Kui tarbija kasutab taganemisõigust, olles avaldanud sõnaselgelt soovi seotud teenuse osutamise alustamiseks taganemistähtaja jooksul, maksab tarbija kauplejale summa, mis on võrreldes lepingu kogumahuga proportsionaalne kättesaadud osaga ajani, mil tarbija kasutas taganemisõigust. Tarbija poolt kauplejale makstav proportsionaalne osa arvutatakse lepingus kokku lepitud koguhinna alusel. Kui koguhind on ülemäära suur, arvutatakse proportsionaalne osa kättesaadud osa turuväärtuse alusel.
6. Tarbija ei pea tasuma:
- a) taganemistähtaja jooksul täielikult või osaliselt osutatud seotud teenuste eest, kui:
 - i) kaupleja ei ole andnud tarbijale teavet vastavalt artikli 17 lõikele 1 või 3 või
 - ii) tarbija ei ole sõnaselgelt avaldanud soovi teenuse osutamise alustamiseks taganemistähtaja jooksul vastavalt artikli 18 lõikele 2 ja artikli 19 lõikele 6;

b) müüdava digitaalse sisu eest, mida ei edastata füüsilisel andmekandjal, täielikult või osaliselt, kui:

- i) tarbija ei ole andnud eelnevat sõnaselget nõusolekut digitaalse infosisu üleandmise alustamiseks enne artikli 42 lõikes 1 osutatud taganemistähtaja lõppu;
- ii) tarbija ei ole kinnitanud, et ta mõistab, et nõusoleku andmisega kaotab ta taganemisõiguse, või
- iii) kaupleja ei ole andnud tarbijale teavet vastavalt artikli 18 lõikele 1 või artikli 19 lõikele 5.

7. Kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti, ei kaasne tarbijale taganemisõiguse kasutamisega vähimatki vastutust.

Artikkel 46

Lisalepingud

1. Kui tarbija kasutab oma taganemisõigust kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitud lepingu puhul vastavalt artiklitele 41–45, lõppevad lisalepingud automaatselt ja tarbija ei kanna nende eest muid kui lõigetes 2 ja 3 sätestatud kulusid. Käesoleva artikli tähenduses on lisaleping leping, mille alusel tarbija omandab kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitava lepinguga seotud kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse ning kus kauba või digitaalse infosisu annab üle või seotud teenuse osutab kaupleja või kolmas isik nimetatud kolmanda isiku ja kaupleja vahel sõlmitud kokkuleppe alusel.
2. Artikleid 43–45 kohaldatakse vastavalt lisalepingute suhtes ulatuses, milles lisalepingud on reguleeritud Euroopa ühise müügiõiguse normistikuga.
3. Selliste lisalepingute puhul, mis ei ole reguleeritud Euroopa ühise müügiõiguse normistikuga, reguleerib lepingupoolte kohustusi lepingust taganemise korral kohaldatav õigus.

Artikkel 47

Sätete kohustuslikkus

Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva peatüki kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

5. peatükk
Puudused kokkuleppes

Artikkel -48
Reguleerimisala

1. ***Käesolevat peatükki kohaldatakse lepingu tühistamise suhtes kokkuleppe puuduste või sarnaste puuduste tõttu.***
2. ***Käesoleva peatüki eeskirju kohaldatakse vajalike kohandustega pakkumuse, nõustumuse või muu kavatsust või võrdväärset käitumist väljendava ühepoolse tahteavalduse tühistamise suhtes. [ME 114]***

Artikkel 48
Eksimus

1. Poolel on õigus leping tühistada eksimuse tõttu faktilistes või õiguslikes asjaoludes lepingu sõlmimise ajal, kui:
 - a) eksimuses olnud pool ei oleks samasuguses olukorras lepingut sõlminud või oleks selle sõlminud oluliselt teistsugustel lepingutingimustel ~~ja teine pool sellest teadis või pidi teadma~~ ning [ME 115]

- b) teine pool:
- i) põhjustas eksimuses olnud poole eksimuse; **või** [ME 116]
 - ii) põhjustas lepingu sõlmimise eksimuse mõjul, kuna jättis täitmata 2. peatüki 1.–4. jaos sätestatud lepingueelse teavitamiskohustuse; **või** [ME 117]
 - iii) teadis või pidi eksimusest teadma ning lepingu sõlmimise põhjustas temapoolne asjaoludest teatamata jätmine, kui asjaolude teatavakstegemine oli vastavalt hea usu ja ausa kauplemise põhimõttele nõutav; või
 - iv) oli sama eksimuse mõju all.
2. Poolel ei ole õigust lepingut tühistada, kui ta kandis või vastavalt lepingu sõlmimise asjaoludele pidi kandma eksimuse riisikot.
3. Ebatäpsus avalduse väljendamisel või edastamisel loetakse selle isiku eksimuseks, kes avalduse tegi või edastas.

Artikkel 49

Pettus

1. Poolel on õigus leping tühistada, kui teine pool on teda kallutanud lepingu sõlmimisele ebaõigete asjaolude tahtliku avaldamise teel kas sõna või teoga või sellistest asjaoludest tahtlikult teavitamata jätmise teel, millest vastavalt hea usu ja ausa kauplemise põhimõttele või lepingueelsele teavitamiskohustusele oleks tulnud teatada.
2. Ebaõigete asjaolude avaldamine on tahtlik, kui ebaõiged asjaolud avaldatakse teadlikult või uskudes, et asjaolud on ebaõiged, või jättes kontrollimata, kas asjaolud on tõesed või mitte, ja selle eesmärk on teise isiku eksimusse viimine. Asjaolude avaldamata jätmine on tahtlik, kui selle eesmärk on selle isiku, kellele asjaolud avaldamata jäetakse, eksimusse viimine.
3. Selleks, et kindlaks teha, kas hea usu ja ausa kauplemise põhimõtte kohaselt tuleb teave teisele poolele avaldada, tuleb arvestada kõiki asjaolusid, sealhulgas järgmist:
 - a) kas poolel oli eriteadmisi;
 - b) kulusid, mida pool pidi asjaomase teabe saamiseks kandma;

- c) seda, kui lihtne oluks teisel poolel muudest allikatest asjaomast teavet saada;
- d) teabe olemust;
- e) kas teave on teisele poolele ~~ilmselt~~ *tõenäoliselt* tähtis ning **[ME 119]**
- f) kauplejatevahelise lepingu puhul head äritava konkreetses olukorras.

Artikkel 50

Ähvardus

Poolel on õigus leping tühistada, kui teine pool kallutas ta lepingu sõlmimisele, ähvardades teda vahetu ja tõsise õigusvastase kahju tekitamisega või õigusvastase teoga.

Artikkel 50a
Kolmandad isikud

1. *Kui kolmas isik, kelle tegevuse eest isik vastutab või kes selle isiku nõusolekul osaleb lepingu sõlmimisel:*
 - a) *põhjustab eksimuse või on eksimusest teadlik või peaks eeldatavasti olema eksimusest teadlik või*
 - b) *on süüdi pettuses või ähvardamises või raskete asjaolude ärakasutamises,*
kohaldatakse käesolevas peatükis sätestatud õiguskaitsevahendeid, just nagu siis, kui vastutav isik või nõusoleku andnud isik oleks seda ise teinud või oleks ise teavet omanud.
2. *Kui kolmas isik, kelle tegevuse eest isik ei vastuta ning kellele ei ole kõnealune isik lepingu sõlmimiseks nõusolekut andnud, on süüdi pettuses või ähvardamises, kohaldatakse käesolevas peatükis sätestatud õiguskaitsevahendeid juhul, kui kõnealune isik teadis või saab põhjendatult eeldada, et ta teadis asjassepuutuvaid asjaolusid, või kui ta ei tegutsenud lepingu tühistamise ajal lepingu alusel. [ME 120]*

Artikkel 51

Raskete asjaolude ärakasutamine

Poolel on õigus leping tühistada, kui lepingu sõlmimise ajal:

- a) pool oli lepingu teise poolega sõltuvus- või usaldussuhtes, majanduslikult raskes olukorras või tal olid erakorralised vajadused, oli mõtlematu, puudulike teadmistega või kogenematu ning
- b) teine pool teadis või pidi sellest teadma ning kasutas neid asjaolusid ja lepingu eesmärki arvesse võttes esimese poole olukorda ära, saades lepingust ebaproportsionaalselt suurt kasu või ebaausaid eeliseid.

Artikkel 52

Lepingu tühistamisest teatamine

1. Lepingu tühistamine toimub sellest teisele poolele teatamisega.

2. Lepingu tühistamisest peab teatama järgneva tähtaja jooksul arvates ajast, mil pool, kes lepingu tühistab, sai teada vastavatest asjaoludest või tal on võimalik vabalt tegutseda:
 - a) eksimuse puhul kuue kuu jooksul ning
 - b) pettuse, ähvarduse ja raskete asjaolude ärakasutamise puhul ühe aasta jooksul.

Artikkel 53

Lepingu kinnitamine

Lepingu tühistamise õigus lõpeb, kui käesoleva peatüki kohaselt lepingu tühistamiseks õigustatud isik lepingut sõnaselgelt või kaudselt kinnitab pärast seda, kui ta on saanud teada olulistest asjaoludest või tal on võimalik vabalt tegutseda.

Artikkel 54

Lepingu tühistamise tagajärjed

1. Tühistatav leping kehtib kuni tühistamiseni, kuid alates tühistamisest on see tagasiulatuvalt algusest peale kehtetu.
2. Osade lepingu sätete tühisus ei too kaasa teiste lepingutingimuste tühisust, kui võib mõistlikult eeldada, et leping oleks tehtud ka tühiste säteteta.

3. Lepingupoolte õigused tühise lepingu alusel üleantu tagastamisele või selle väärtuse kompenseerimisele rahas on reguleeritud 17. peatüki tagasitäitmist käsitlevate sätetega.

Artikkel 55

Kahju hüvitamine

Isik, kellel on õigus käesoleva peatüki sätete kohaselt leping tühistada või kellel oli see õigus enne tühistamiseks ettenähtud tähtaja möödumist või lepingu kinnitamist, võib **16. peatüki kohaselt** nõuda teiselt poolelt eksimuse, pettuse, ähvarduse või raskete asjaolude ärakasutamise tagajärjel tekkinud kahju hüvitamist olenemata sellest, kas leping tühistatakse või mitte, juhul kui teine pool teadis või pidi teadma olulistest asjaoludest. [ME 121]

Artikkel 56

Õiguskaitsevahendite välistamine ja piiramine

1. Pettuse, ähvarduse ja raskete asjaolude ärakasutamisega lepingu sõlmimise juhiks ettenähtud õiguskaitsevahendite kasutamist ei või otseselt ega kaudselt välistada ega piirata.
2. Kaupleja ja tarbija vahelise võlasuhte puhul ei või pooled tarbija kahjuks otseselt ega kaudselt välistada ega piirata õiguskaitsevahendite kasutamist eksimuse korral.

Artikkel 57

Õiguskaitsevahendi valik

Kui lepingupoolel on õigus kasutada õiguskaitsevahendit käesoleva peatüki kohaselt ja esinevad asjaolud, mis annavad õiguse kasutada õiguskaitsevahendit ka lepingujärgsete kohustuste mittetäitmise eest, võib ta kohase õiguskaitsevahendi ise valida.

III osa

Lepingu sisu hindamine

6. peatükk

Tõlgendamine

Artikkel 58

Lepingute üldised tõlgendamisreeglid

1. Lepingut tõlgendatakse lähtudes lepingupoolte ühisest tahtest ka juhul, kui see erineb lepingus kasutatud väljendite üldlevinud tähendusest.
2. Kui üks lepingupool kasutas lepingus *või samalaadses olukorras* esinevat väljendit teatud tähenduses ja kui teine lepingupool lepingu sõlmimise ajal seda tähendust teadis või pidi teadma, siis tõlgendatakse seda väljendit *või samalaadset olukorda* selliselt, nagu esimene pool seda mõistis. [ME 122]
3. Kui lõigetes 1 ja 2 ei ole sätestatud teisiti, tõlgendatakse lepingut nii, nagu mõistlik isik seda mõistaks.

3a. *Lepingus kasutatud väljendeid tõlgendatakse lepingust kui tervikust lähtudes.*
[ME 123]

3b. *Käesoleva peatüki eeskirju kohaldatakse vajalike erisustega pakkumuse, nõustumuse või muu sellise ühepoolse tahteavalduse suhtes, mis väljendab kavatsust või võrdväärset käitumist.* [ME 124]

Artikkel 59

Arvesse võetavad asjaolud

Lepingu tõlgendamisel võib eelkõige arvesse võtta:

- a) lepingu sõlmimise asjaolusid, sealhulgas lepingu eelseid läbirääkimisi; [ME 125]
- b) lepingupoolte käitumist, ka ~~enne ja~~ pärast lepingu sõlmimist *ning selle ajal*; [ME 126]
- c) tõlgendust, mille lepingupooled on *varem andnud* lepingus kasutatud väljenditega samasugustele või sarnastele väljenditele ~~varem andnud~~; [ME 127]

- d) tava, mida isikud lepingupooltega sarnases olukorras üldiselt kohaldaksid;
- e) lepingupoolte vahel välja kujunenud praktikat;
- f) vastaval tegevus- või kutsealal väljenditele tavaliselt antavat tähendust;
- g) lepingu olemust ja eesmärki ning
- h) hea usu ja ausa kauplemise põhimõtet.

~~Artikkel 60~~

~~Viitamine lepingule tervikuna~~

~~Lepingus kasutatud väljendeid tõlgendatakse lepingust kui tervikust lähtudes. [ME 128]~~

Artikkel 61

Keeleversioonide lahknevus

Kui lepingutekst on koostatud kahes või enamas keeles ja tekstidel on võrdne jõud, lähtutakse tekstide lahknevuse korral lepingu tõlgendamisel algselt koostatud tekstist.

Kui kasutatakse tarbija asukohariigi keeleversioonis dokumenti, siis loetakse autentseks seda keeleversiooni. Pooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest erandeid teha ega selle mõju muuta. [ME 129]

Artikkel 61a

Tõlgendus, mille kohaselt lepingutingimus on kehtiv

Lepingutingimuse tõlgendamisel eelistatakse tõlgendust, mille kohaselt lepingutingimus on kehtiv, sellise tõlgenduse ees, mille kohaselt tingimus ei ole kehtiv. [ME 130]

Artikkel 61b

Tõlgendamine tarbija kasuks

- 1. Kahtluse korral kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud lepingu tingimuse tähenduses, kasutatakse tarbijale kõige soodsamat tõlgendust, välja arvatud juhul kui lepingutingimuse esitas tarbija.*
- 2. Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta. [ME 131]*

Artikkel 62

~~Eraldi läbiräägitud lepingutingimuste eelistamine~~ *läbirääkimata lepingutingimused* [ME 132]

- 1. Kui eraldi läbiräägitud lepingutingimus on vastuolus eraldi läbirääkimata tingimusega, kehtib eraldi läbiräägitud lepingutingimus artikli 7 tähenduses.*

- 1a. Kahtluse korral artikli 7 kohase eraldi läbirääkimata tingimuse tähenduses olukorras, mida ei ole võimalik lahendada artikli 61b kohaselt, eelistatakse tõlgendust tingimuse esitaja kahjuks. [ME 133]*

~~Artikkel 63~~

~~Tõlgendus, mille kohaselt lepingutingimus on kehtiv~~

~~Lepingutingimuse tõlgendamisel eelistatakse tõlgendust, mille kohaselt lepingutingimus on kehtiv, sellise tõlgenduse ees, mille kohaselt tingimus ei ole kehtiv. [ME 134]~~

~~Artikkel 64~~

~~Tõlgendamine tarbija kasuks~~

- ~~1. Kahtluse korral kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud lepingu tingimuse tähenduses, kasutatakse tarbijale kõige soodsamat tõlgendust, välja arvatud juhul kui lepingutingimuse esitas tarbija.~~
- ~~2. Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta. [ME 135]~~

~~Artikkel 65~~

~~Tõlgendamine lepingutingimuse kasutaja kahjuks~~

~~Kahtluse korral artikli 7 kohase eraldi läbirääkimata tingimuse tähenduses lepingus, mis jääb artikli 64 reguleerimisalast välja, eelistatakse tõlgendust tingimuse kasutaja kahjuks. [ME 136]~~

7. peatükk

Lepingu sisu ja õiguslikud tagajärjed

1. jagu

Üldsätted [ME 137]

Artikkel 66

Lepingutingimused

Lepingu tingimused võivad tuleneda:

- a) poolte vahelisest kokkuleppest, kui Euroopa ühise müügiõiguse kohustuslikest normidest ei tulene teisiti;
- b) tavadest või praktikast, millega pooled on seotud vastavalt artiklile 67;
- c) Euroopa ühise müügiõiguse normist, mida kohaldatakse, kui pooled ei ole teisiti kokku leppinud, ning
- d) artikli 68 kohastest kaudsetest lepingutingimustest.

Artikkel 67

Tavad ja praktika kauplejatevahelises lepingus

1. Kauplejatevahelise lepingu puhul on lepingupooled kohustatud järgima iga tava, mille kohaldamises nad on kokku leppinud, ja praktikat, mis on nende vahelistes suhetes tekkinud.
2. Lepingupooled on kohustatud järgima tava, mida isikud lepingupooltega sarnases olukorras üldiselt kohaldaksid.
3. Lepingupooled ei ole kohustatud järgima tava ega praktikat ulatuses, milles see on vastuolus ~~eraldi läbiräägitud lepingutingimustega~~ **lepingupoolte kokkuleppe** või Euroopa ühise müügiõiguse kohustuslike normidega. **[ME 138]**

Artikkel 68

Eeldatavad lepingutingimused

1. Kui pooled ei ole lepingus sõnaselgelt kokku leppinud tingimuses, mille kindlaksmääramine on vajalik, ja kui see tingimus ei tulene ka tavast, praktikast ega Euroopa ühise müügiõiguse normidest, võib lepingule kohaldada eeldatavat lepingutingimust, võttes eelkõige arvesse:
 - a) lepingu olemust ja eesmärki;
 - b) lepingu sõlmimise asjaolusid ning
 - c) hea usu ja ausa kauplemise põhimõtet.
2. Lõike 1 alusel tuleb võimaluse korral eeldada lepingutingimust, mis tooks kaasa sellise õigusliku tagajärje, milles lepingupooled oleksid tõenäoliselt kokku leppinud.
3. Lõiget 1 ei kohaldata, kui lepingupooled on jätnud mõnes lepingu tingimuses kokku leppimata, jättes sellega seotud riisiko ühe või teise lepingupoole kanda.

Artikkel 69

Lepingueelsetest avaldustest tulenevad lepingutingimused

1. Kui kaupleja *või kaupleja jaoks reklaami või turundust tegev isik* teeb enne lepingu sõlmimist avalduse, milles teavitab teist lepingupoolt või avalikkust tema poolt lepingu alusel üleantava omadustest, muutub avalduses sisalduv lepingutingimuseks, välja arvatud juhul kui *kaupleja tõendab, et:*
 - a) teine lepingupool teadis või pidi teadma lepingu sõlmimise ajal, et teave ei olnud tõene või et sellele teabele ei saanud muul põhjusel tugineda, ~~või~~
 - aa) lepingu sõlmimise ajaks oli avaldust muudetud, või*
 - b) teave ei saanud mõjutada teise lepingupoole otsust leping sõlmida. [ME 140]
- ~~2. Lõike 1 tähenduses loetakse kaupleja jaoks reklaami või turundust tegeva isiku avaldused kaupleja enda avaldusteks. [ME 141]~~

3. Kui teine lepingupool on tarbija, loetakse lõike 1 tähenduses, et lepingu sõlmimiseni viinud tehingute ahela varasemas etapis tootja või muu isiku poolt või nimel avalikkusele tehtud avaldus on kaupleja avaldus, välja arvatud juhul, kui kaupleja *tõendab, et ta* lepingu sõlmimise ajal sellest ei teadnud ega pidanud teadma. [ME 142]
4. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

Artikkel 70

Kohustus teavitada eraldi läbirääkimata lepingutingimustest

- ~~1. Eraldi läbirääkimata lepingutingimusi artikli 7 tähenduses, mida kasutab üks lepingupool, saab kasutada teise poole vastu ainult juhul, kui teine pool oli lepingutingimustest teadlik või kui eraldi läbirääkimata tingimusi kasutav pool juhtis mõistlikult teise poole tähelepanu tingimusele enne lepingu sõlmimist või lepingu sõlmimise ajal.~~
- ~~2. Käesoleva artikli tähenduses ei piisa kaupleja ja tarbija vahelise võlasuhte puhul tarbija tähelepanu juhtimiseks tingimusele viitamisest lepingu tekstis, isegi kui tarbija lepingule alla kirjutab.~~

- ~~3. Lepingupoolel ei või käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta. [ME 143]~~

~~Artikkel 71~~

~~Täiendavad maksed kaupleja ja tarbija vahelises lepingus~~

- ~~1. Kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud lepingu tingimus, millega nähakse ette tarbija kohustus teha kaupleja peamise lepingujärgse kohustuse täitmise eest ettenähtud tasule lisaks veel täiendav makse, eelkõige juhul, kui tarbija on sellega nõustunud, lükates tagasi vaikimisi määratud valikud, et täiendavat maksekohustust vältida, ei ole tarbija suhtes siduv, välja arvatud juhul, kui tarbija andis, enne kui leping muutus tarbija suhtes siduvaks, sõnaselgelt nõusoleku täiendava makse tegemiseks. Kui tarbija on täiendava makse teinud, on tal õigus see tagasi nõuda.~~
- ~~2. Lepingupoolel ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta. [ME 144]~~

Artikkel 72

Välistav tingimus

1. Kui kirjalikus lepingus on tingimus, et lepingus on ette nähtud lepingu kõik tingimused (välistav tingimus), ei loeta lepingu osaks varasemaid tahteavaldusi, võetud kohustusi või kokkuleppeid, mis ei sisaldu kirjalikus lepingus.
2. Kui lepingust ei tulene teisiti, võib lepingupoolte varasemaid avaldusi lepingu tõlgendamisel arvestada.
3. Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul ei ole välistav tingimus tarbija suhtes siduv.
4. Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

Artikkel 73

Hinna määramine

Kui lepingu kohaselt makstavat hinda ei saa teisiti määrata ja lepingus ei ole teisiti sätestatud, tuleb maksta lepingu sõlmimise ajal sarnastel asjaoludel tavaliselt tasutav hind või selle puudumise korral mõistlik hind.

Artikkel 74

Ühepoolne hinna või muu tingimuse määramine

1. Kui lepingupool peab määrama hinna või muu lepingutingimuse ja lepingupool määrab hinna või muu lepingutingimuse äärmiselt ebamõistlikult, asendatakse see lepingu sõlmimise ajal sarnastel asjaoludel tavaliselt tasutava hinna või kasutatava tingimusega või selle puudumise korral mõistliku hinna või muu mõistliku tingimusega.
2. ~~Lepingupooled~~ **Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes** ei või **lepingupooled tarbija kahjuks** käesoleva artikli kohaldamist välistada, ~~selle toimest sellest~~ kõrvale kalduda ega seda ~~selle toimet~~ muuta. [ME 145]

2. jagu

Kauplejate ja tarbijate vaheliste lepingute erisätted [ME 146]

Artikkel 75

Hinna või muu lepingutingimuse määramine kolmanda isiku poolt

1. Kui hinna või muu lepingutingimuse peab määrama kolmas isik ja kolmas isik ei määra või ei saa määrata hinda või muud lepingutingimust, võib kohus määrata ise kolmanda isiku, kes hinna või muu tingimuse määrab, kui see ei ole lepingu tingimustega vastuolus.
2. Kui kolmanda isiku määratud hind või muu lepingutingimus on äärmiselt ebamõistlik, asendatakse see lepingu sõlmimise ajal sarnastel asjaoludel tavaliselt tasutava hinna või kasutatava tingimusega või selle puudumise korral mõistliku hinna või muu mõistliku tingimusega.
3. Lõike 1 tähenduses hõlmab „kohus” ka vahekohut.
4. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks lõike 2 kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega muuta selle toimet.

Artikkel 76

Keel

Kui lepinguga või sellest tulenevate õiguste ja kohustustega seotud suhtluse keelt ei saa teisiti määrata, kasutatakse keelt, milles leping on sõlmitud.

Artikkel 76a

Kohustus teavitada eraldi läbirääkimata lepingutingimustest [ME 147]

1. *Eraldi läbirääkimata lepingutingimusi artikli 7 tähenduses, mida kasutab kaupleja, saab kasutada tarbija vastu ainult juhul, kui tarbija oli lepingutingimustest teadlik või kui kaupleja juhtis mõistlikult tarbija tähelepanu nende tingimustele enne lepingu sõlmimist või lepingu sõlmimise ajal. [ME 148]*
2. *Käesoleva artikli tähenduses ei piisa tarbija tähelepanu juhtimiseks lepingutingimustele viitamisest, kui need ei ole:*
 - a) *esitatud viisil, millest piisab tarbija tähelepanu juhtimisest nende olemasolule ning*

- b) *tarbijale kaupleja poolt antud või tehtud kättesaadavaks viisil, mis annab tarbijale võimaluse neid mõista enne lepingu sõlmimist. [ME 149]*
3. *Lepingutingimusele viitamist lepingu tekstis ei peeta piisavaks tarbija tähelepanu juhtimiseks, isegi kui tarbija lepingule alla kirjutab. [ME 150]*
4. *Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta. [ME 151]*

Artikkel 76b

Täiendavad maksed kaupleja ja tarbija vahelises lepingus

1. *Kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud lepingu tingimus, millega nähakse ette tarbija kohustus teha kaupleja peamise lepingujärgse kohustuse täitmise eest ettenähtud tasule lisaks veel täiendav makse, eelkõige juhul, kui tarbija on sellega nõustunud, lükates tagasi vaikimisi määratud valikud, et täiendavat maksekohustust vältida, ei ole tarbija suhtes siduv, välja arvatud juhul, kui tarbija andis, enne kui leping muutus tarbija suhtes siduvaks, sõnaselgelt nõusoleku täiendava makse tegemiseks. Kui tarbija teeb täiendava makse ilma sõnaselge nõusolekuta, on tal õigus see tagasi nõuda.*

2. *Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta. [ME 152]*

Artikkel 77

Määramata tähtajaga leping

1. Kui lepingus, mis on sõlmitud püsivate või korduvate kohustuste täitmiseks, ei ole kindlaks määratud lepingulise suhte lõppemise aeg või lepingutingimustega ei ole ette nähtud lepingu lõpetamise võimalust, teatades lõpetamisest teisele poolele, võib kumbki pool lepingu igal ajal lõpetada mõistliku etteteatamistähtajaga, mis ei ole pikem kui kaks kuud.
2. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

Artikkel 78

Lepingud kolmanda isiku kasuks

1. Lepingupooled võivad anda lepinguga õigusi kolmandale isikule. Kolmas isik ei pea olema olemas või isikuliselt määratletav lepingu sõlmimise ajal, kuid teda peab olema võimalik isikuliselt määratleda.
2. Kolmanda isiku õiguste olemus ja sisu määratakse lepinguga. Kolmanda isiku õiguseks võib olla kolmanda isiku vastutuse välistamine või piiramine lepingupoolte ees.
3. Kui lepingupool peab täitma lepingujärgse kohustuse kolmandale isikule, siis:
 - a) on kolmandal isikul samasugune õigus nõuda kohustuse täitmist ja kasutada õiguskaitsevahendeid kohustuse täitmata jätmise korral, nagu tal oleks juhul, kui esimene lepingupool peaks kohustuse täitma kolmanda isikuga sõlmitud lepingu kohaselt, ning
 - b) võib kohustatud lepingupool kasutada kolmanda isiku vastu samu vastuväiteid, mida ta saaks kasutada teise lepingupoole vastu.

4. Kolmas isik võib loobuda talle antud õigusest, teatades sellest lepingupoolele, tehes seda enne, kui ta on õiguse kas sõnaselgelt või kaudselt vastu võtnud. Kui kolmas isik loobub oma õigusest, siis loetakse, et tal ei ole seda õigust olnud.
5. Lepingupooled võivad kolmandale isikule õiguse andva lepingutingimuse lepingust välja jätta või seda muuta, enne kui ükski neist teatab kolmandale isikule, et talle on lepinguga nimetatud õigus antud.

8. peatükk

Ebamõistlikult kahjustavad lepingutingimused

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 79

Ebaõiglaste lepingutingimuste mõju

1. Kui üks lepingupool kasutab lepingutingimust, mis on käesoleva peatüki 2. või 3. jao sätete kohaselt teist poolt ebamõistlikult kahjustav, ei ole lepingutingimus teise lepingupoole suhtes siduv.
2. Kui lepingut saab ilma ebamõistlikult kahjustava lepingutingimusest täita, jääb leping muus osas kehtima.

Artikkel 80

Erandid ebamõistlikult kahjustavate lepingutingimuste kontrollist

1. Lepingutingimuse suhtes ei kohaldata 2. ja 3. jao sätteid, kui lepingutingimuse sisu vastab nendele Euroopa ühise müügiõiguse normidele, mida kohaldataks juhul, kui küsimus ei oleks reguleeritud lepingutingimustega.

- ~~2. 2. jao sätteid ei kohaldata, kui lepingutingimus puudutab lepingu põhilist eset või hinna ja üleantu väärtuse suhet, tingimusel et kaupleja on kinni pidanud artiklis 82 sätestatud arusaadavuse nõudest. [ME 153]~~
3. 3. jao sätteid ei kohaldata, kui lepingutingimus puudutab lepingu põhilist eset või hinna ja üleantu väärtuse suhet.

Artikkel 81

Sätete kohustuslikkus

Lepingupooled ei või käesoleva peatüki kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

2. jagu

Ebamõistlikult kahjustavad tingimused kaupleja ja tarbija vahelises lepingus

Artikkel 82

Eraldi läbirääkimata lepingutingimuste arusaadavus

Kui kaupleja kasutab ~~tarbijaga artikli 7 tähenduses eraldi läbirääkimata lepingutingimusi~~, peab kaupleja tagama, et ~~eraldi läbirääkimata tingimused~~ **need** on koostatud ja esitatud lihtsas, **selges** ja arusadavas keeles. [ME 154]

Artikkel 83

Ebamõistlikult kahjustav tingimus kaupleja ja tarbija vahelises lepingus

1. Kui kaupleja kasutab kaupleja ja tarbija vahelises lepingus ~~eraldi läbirääkimata lepingutingimust artikli 7 tähenduses~~, millega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu tarbija kahjuks oluliselt rikutud, ~~kaldudes kõrvale hea usu ja ausa kauplemise põhimõttest~~, loetakse lepingutingimus käesoleva jao tähenduses ebamõistlikult kahjustavaks. [ME 155]

2. Ebamõistlikult kahjustava lepingutingimuse hindamisel käesoleva jao tähenduses võetakse arvesse järgmisi asjaolusid:

- a) kas kaupleja on kinni pidanud artiklis 82 sätestatud arusaadavuse nõudest;
- b) lepingu eseme olemus;
- c) lepingu sõlmimise asjaolud;

ca) kas tingimus on nii ootamatu, et tarbija ei oleks osanud seda eeldada;
[ME 156]

- d) muud lepingutingimused ning
- e) muu lepingu tingimused, millest sõltub kõnealuse lepingu sisu.

Artikkel 84

Lepingutingimused, mis loetakse alati ebamõistlikult kahjustavaks

Lepingutingimus loetakse ebamõistlikult kahjustavaks käesoleva jao tähenduses, kui sellega:

- a) välistatakse kaupleja vastutus või piiratakse seda juhuks, kui põhjustatakse tarbija surm või kahjustatakse tema tervist kaupleja või kaupleja volitusel tegutseva isiku teo või tegevusetusega;

- b) välistatakse kaupleja vastutus või piiratakse seda juhuks, kui tarbijale tekitatakse kahju tahtlikult või raske hooletuse tõttu;
- ba) *välistatakse tarbija õiguskaitsevahendite kasutamine kaupleja või kolmanda isiku suhtes või piiratakse nende kasutamist ebamõistlikult juhuks, kui kaupleja jätab lepingust tuleneva kohustuse täitmata; [ME 157]***
- c) piiratakse kaupleja kohustust täita tema esindaja poolt võetud kohustust või tehakse kaupleja kohustuse täitmine sõltuvaks teatud tingimusest, mille saabumine omakorda sõltub täielikult kauplejast;
- ca) *piiratakse tarbija õigust kasutada tõendeid või pannakse talle tõendamiskoormis, mis seaduse kohaselt lasub kauplejal; [ME 158]***
- d) välistatakse tarbija õigus pöörduda kohtusse või kasutada õiguskaitsevahendeid või piiratakse seda õigust, eelkõige nähes tarbijale ette kohustuse pöörduda vaidluste korral sellise vaidlusi lahendava organi poole, mida kaupleja ja tarbija vaheliste lepingute puhul tavaliselt seadusega ette nähtud ei ole;

- e) määratakse kõigi lepingust tekkivate vaidluste lahendamine kaupleja tegevuskoha kohtu erandlikku kohtualluvusse, välja arvatud juhul kui nimetatud kohus on ka tarbija elukoha kohus;
- f) antakse kauplejale õigus ühepoolset määrata, kas üleantud kaup või digitaalne infosisu või osutatud seotud teenus vastab lepingutingimustele, või antakse kauplejale ainuõigus tõlgendada lepingutingimusi;
- fa) nähakse ette kaupleja õigus lepingus nimetamata mõjuval põhjusel muuta ühepoolset lepingutingimusi; seda ei kohaldata lepingutingimuste suhtes, mille kohaselt kaupleja jätab endale õiguse muuta ühepoolset tähtajatu lepingu tingimusi, tingimusel et kaupleja teavitab tarbijat mõistliku aja jooksul ja tarbija võib lepingu vabalt ilma kuludeta lõpetada; [ME 159]*
- fb) antakse kauplejale ühepoolne õigus muuta mõjuva põhjuseta üleantava kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse omadusi või mis tahes muu lepingujärgse kohustuse täitmise omadusi; [ME 160]*

- fc) antakse kauplejale võimalus nõuda oma kauba eest lepingu sõlmimisel määratud tasust kõrgemat hinda, välja arvatud juhul, kui lepingus nähakse kokkulepitud tingimuste täitmise korral ette võimalus hinda langetada, kui hinna muutmise nõuded on eelnevalt kokku lepitud, kui hinnamuutmise tingimused on lepingus sätestatud ja objektiivselt õigustatud ning kui hinnamuutus ei ole kaupleja poolt meelevaldne; [ME 161]*
- g) nähakse ette, et leping on tarbija suhtes siduv ka siis, kui see ei ole siduv kauplejale;
- ga) nähakse ette tarbija kohustus täita kõik oma lepingust tulenevad kohustused, juhul kui kaupleja ei täida oma kohustusi; [ME 162]*
- gb) antakse kauplejale õigus lepingust taganeda või lõpetada leping artikli 8 tähenduses põhjust avaldamata, kui samasugust õigust ei anta tarbijale, või juhul, kui kaupleja taganeb lepingust või lõpetab lepingu ühepoolset, võib ta keelduda raha tagastamisest, mille tarbija on talle maksnud tema poolt veel osutamata seotud teenuse eest; [ME 163]*
- h) nähakse ette, et tarbija peab lepingu lõpetamisel artikli 8 tähenduses järgima rangemaid vorminõudeid kui lepingu sõlmimisel;
- ha) nähakse tarbijale ette ebamõistlikult palju kohustusi tähtajatu lepingu lõpetamiseks; [ME 164]*

- i) nähakse lepingu lõpetamiseks kauplejale ette lühem etteteatamistähtaeg kui tarbijale;
- j) nähakse ette tarbija kohustus tasuda kauba või digitaalse infosisu eest, mida ei ole üle antud, või seotud teenuse eest, mida ei ole osutatud;
- k) nähakse ette, et vastuolu korral eraldi läbiräägitud lepingutingimuse ja eraldi läbirääkimata lepingutingimuse vahel artikli 7 tähenduses kehtib eraldi läbirääkimata lepingutingimus või eelistatakse sellekohast tõlgendust.

Artikkel 85

Lepingutingimused, mille puhul eeldatakse ebamõistlikku kahjustamist

Lepingutingimuse puhul eeldatakse ebamõistlikku kahjustamist käesoleva jao tähenduses, kui sellega:

- a) ~~piiratakse tarbija õigust kasutada tõendeid või pannakse talle tõendamiskoormis, mis seaduse kohaselt peaks lasuma kauplejal; [ME 165]~~
- b) ~~välistatakse tarbija õiguskaitsevahendite kasutamine kaupleja või kolmanda isiku suhtes või piiratakse nende kasutamist ebamõistlikult juhuks, kui kaupleja jätab lepingust tuleneva kohustuse täitmata; [ME 166]~~

- c) välistatakse tarbija õigus tasaarvestada kaupleja nõudeid tarbija vastu tarbija nõuetega kaupleja vastu või piiratakse seda õigust ebamõistlikult;
- d) lubatakse kauplejal jätta endale tarbija tasutud raha, kui tarbija lepingut ei sõlmi või ei täida, ja tarbijale ei nähta ette sama suurt hüvitist, kui kaupleja ise lepingut ei sõlmi või ei täida;
- e) nähakse ette, et tarbija peab oma lepingujärgse kohustuse rikkumise korral maksma kauplejale ebamõistlikult suurt kahjuhüvitist või leppetrahvi;
- ea) *tarbija konkreetset käitumist peetakse võrdväärseks avalduse esitamise või mitteesitamisega, välja arvatud juhul, kui tarbijat tema käitumise tähendusest selleks ettenähtud tähtaja algul asjakohaselt teavitatakse ning kui tal on olemas mõistlik aeg sõnaselge avalduse esitamiseks; [ME 167]*

- f) ~~antakse kauplejale õigus lepingust taganeda või lõpetada leping artikli 8 tähenduses põhjust avaldamata, kui samasugust õigust ei anta tarbijale, või juhul, kui kaupleja taganeb lepingust või lõpetab lepingu ühepoolset, võib ta keelduda raha tagastamisest, mille tarbija on talle maksnud tema poolt veel osutamata seotud teenuse eest;~~
[ME 168]
- g) antakse kauplejale õigus mõjuva põhjuseta lõpetada tähtajatu leping ilma mõistliku etteteatamistähtajata;
- h) nähakse ette, et tähtajaline leping pikeneb tähtaja lõppedes juhul, kui tarbija ei teata oma seisukohast lepingu pikendamise kohta ebamõistlikult vara enne tähtaja lõppemist;
- i) ~~nähakse ette kaupleja õigus lepingus nimetamata mõjuval põhjusel muuta ühepoolset lepingutingimusi; seda ei kohaldata lepingutingimuste suhtes, mille kohaselt kaupleja jätab endale õiguse muuta ühepoolset tähtajatu lepingu tingimusi, tingimused et kaupleja teavitab tarbijat mõistliku aja jooksul ja tarbija võib lepingu vabalt ilma kuludeta lõpetada; [ME 169]~~

- j) ~~antakse kauplejale ühepoolne õigus muuta mõjuva põhjusega üleantava kauba või digitaalse infosisu, osutatava seotud teenuse või muu lepingujärgse kohustuse täitmise omadusi; [ME 170]~~
- k) lepitakse kokku, et kauba või digitaalse infosisu või seotud teenuse hind määratakse kindlaks kauba või digitaalse infosisu üleandmise või teenuse osutamise ajal või nähakse ette kaupleja õigus hinda tõsta, ilma et tarbijal oleks sel juhul õigust lepingust taganeda, kui uus hind on lepingu sõlmimise ajal kokkulepitud hinnaga võrreldes liiga kõrge; eelnimetatud sätet ei kohaldata, kui tegemist on hinna indekseerimise õiguspäraste tingimustega, milles hinna muutmise viis on sõnaselgelt ette nähtud; [ME 171]
- l) ~~nähakse ette tarbija kohustus täita kõik oma lepingust tulenevad kohustused, juhul kui kaupleja ei täida oma kohustusi; [ME 172]~~
- m) antakse kauplejale õigus anda ilma tarbija nõusolekuta oma lepingust tulenevad õigused ja kohustused üle kolmandale isikule, välja arvatud juhul, kui kolmas isik on kaupleja kontrollitav tütarettevõtja, üleminek toimub ühinemise või äriühingu õiguspärase üleminekuga muul viisil ning kaupleja õiguste ja kohustuste üleminek ei mõjuta tarbija õigusi negatiivselt;

- n) juhul, kui tellitud kaupa ei ole, antakse kauplejale õigus üle anda samaväärne toode ilma tarbijat sellisest võimalusest eelnevalt sõnaselgelt teavitamata ja teavitamata teda asjaolust, et kaupleja peab kandma tarbijale lepingu alusel üleantu tagastamise kulud, kui tarbija kasutab õigust täitmist mitte vastu võtta ***ning ilma et tarbija oleks sõnaselgelt nõudnud samaväärse toote üleandmist***; [ME 173]
- o) jätab kaupleja endale ebamõistlikult pika või ebapiisavalt määratletud tähtaja pakkumusele nõustumuse andmiseks või selle tagasilükkamiseks;
- p) jätab kaupleja endale ebamõistlikult pika või ebapiisavalt määratletud tähtaja lepingujärgsete kohustuste täitmiseks;
- q) välistatakse tarbija õigus kasutada kaupleja vastu õiguskaitsevahendeid või piiratakse seda õigust ebamõistlikult või välistatakse tarbija õigus esitada kaupleja nõuete vastu vastuväiteid või piiratakse seda õigust ebamõistlikult;
- r) tehakse kaupleja lepingujärgse kohustuse täitmine või tarbijale lepingu muu kasuliku tagajärje saabumine sõltuvaks teatud vorminõuete järgimisest, mida ei ole seaduses sätestatud ja mis on ebamõistlikud;

- s) nähakse ette tarbija kohustus tasuda ebamõistlikult suur ettemaks või esitada ebamõistlikult suur tagatis kohustuste täitmise tagamiseks;
- t) välistatakse põhjendamatult tarbija õigus osade asendamise või parandustööde tellimiseks kolmandalt isikult;
- u) nähakse põhjendamatult ette tarbija kohustus sõlmida kaupleja, kaupleja tütarettevõtja või kolmanda isikuga muu leping sellisel viisil, et tarbija ei saa seda eeldada;
- ~~v) — nähakse tarbijale ette ebamõistlikult palju kohustusi tähtajatu lepingu lõpetamiseks;~~
[ME 174]
- w) nähakse ette, et kauba või digitaalse infosisu müügi või seotud teenuse kestva osutamise lepingu tähtaeg on pikem kui üks aasta või et leping pikeneb enam kui üheks aastaks, välja arvatud juhul, kui tarbijal on õigus leping igal ajal lõpetada etteteatamistähtajaga, mis ei ole pikem kui 30 päeva.

3. jagu

Ebamõistlikult kahjustavad tingimused kauplejatevahelises lepingus

Artikkel 86

Ebamõistliku kahjustamise tähendus kauplejatevahelises lepingus

1. Kauplejate vahel sõlmitud lepingu tingimus on ebamõistlikult kahjustav käesoleva jao tähenduses, kui:
 - a) tingimus on osa ühe lepingupoole esitatud eraldi läbirääkimata lepingutingimustest artikli 8 tähenduses ning
 - b) tingimuse sisu on selline, et selle kasutamine kaldub suurel määral kõrvale ~~heast~~ **tavapärasest** äritavast ning on vastuolus hea usu ja ausa kauplemise põhimõttega.
[ME 175]
2. Ebamõistlikult kahjustava lepingutingimuse hindamisel käesoleva jao tähenduses võetakse arvesse järgmisi asjaolusid:
 - a) lepingu eseme olemus;
 - b) lepingu sõlmimise asjaolud;
 - c) muud lepingutingimused ning
 - d) muu lepingu tingimused, millest sõltub kõnealuse lepingu sisu.

IV osa

Müügilepingu või digitaalse infosisu üleandmise lepingu poolte kohustused ja õiguskaitsevahendid

9. peatükk

Üldsätted

Artikkel 87

Kohustuse rikkumine ja oluline rikkumine

1. Kohustuse rikkumine on lepingust tuleneva kohustuse täitmata jätmine, sõltumata sellest, kas rikkumine on vabandata või mittevabandata, ja kohustuse rikkumine hõlmab ka järgmist:
 - a) kauba üleandmata jätmine või kauba hilinevad üleandmine;
 - b) digitaalse infosisu üleandmata jätmine või selle hilinevad üleandmine;
 - c) lepingutingimustele mittevastava kauba üleandmine;
 - d) lepingutingimustele mittevastava digitaalse infosisu üleandmine;
 - e) ostuhinna tasumata jätmine või ostuhinna hilinevad tasumine ning
 - f) lepingujärgse kohustuse muu mittekohane täitmine.

2. Lepingupoole kohustuse rikkumine on oluline, kui:
- a) kohustuse rikkumise tõttu jääb teine lepingupool olulisel määral ilma sellest, mida ta õigustatult lepingust lootis, välja arvatud juhul, kui kohustust rikkunud lepingupool ei näinud lepingu sõlmimise ajal niisugust tagajärge ette ja temaga sarnane mõistlik isik ei oleks seda tagajärge samadel asjaoludel samuti ette näinud, või
 - b) kohustuse rikkumine annab kahjustatud lepingupoolele mõistliku põhjuse eeldada, et teine lepingupool ei täida kohustusi ka edaspidi.

Artikkel 88

Rikkumise vabandatavus

1. Kohustuse rikkumine on vabandatav, kui lepingupool rikkus kohustust asjaolu tõttu, mida lepingupool ei saanud mõjutada, ja temalt ei saanud oodata, et ta lepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks (vääramatud jõud).

2. Kui vääramatu jõu mõju on ajutine, on kohustuse rikkumine vabandatav üksnes aja vältel, mil vääramatu jõud kohustuse täitmist takistas. Kui viivitus kohustuse täitmisel viib kohustuse olulise rikkumiseni, võib teine lepingupool seda käsitada olulise rikkumisena.
3. Lepingupool, kes ei saa lepingujärgset kohustust täita, peab teisele lepingupoolele teatama kohustuse täitmist takistavast asjaolust ja selle mõjust kohustuse täitmisele viivitamata pärast seda, kui ta saab takistavast asjaolust teada või peab sellest teada saama. Lepingupoolel on õigus nõuda eelmises lauses nimetatud kohustuse rikkumise tagajärjel tekkinud kahju hüvitamist *vastavalt 16. peatükile*. [ME 176]

Artikkel 89

Asjaolude muutumine

1. Lepingupool peab täitma lepingujärgseid kohustusi ka siis, kui kohustuste täitmine on muutunud raskemaks, kuna kohustuste täitmise kulud suurenevad või teiselt lepingupoolelt lepinguga saadava väärtus väheneb.

Kui lepingujärgsete kohustuste täitmine muutub oluliselt raskemaks, kuna asjaolud on suurel määral muutunud, on lepingupoolel kohustus pidada läbirääkimisi lepingu muutmiseks või lõpetamiseks.

2. Kui lepingupooled ei jõua mõistliku aja jooksul kokkuleppele, võib kohus lepingupoole nõudel:
- a) lepingut muuta vastavalt sellele, mida lepingupooled oleksid mõistlikkuse põhimõttest lähtudes lepingu sõlmimise ajal kokku leppinud, kui nad oleksid muutunud asjaolusid arvesse võtnud, või
 - b) lepingu lõpetada artikli 8 tähenduses kohtu määratud kuupäeval ja tingimustel.
3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse juhul, kui:
- a) asjaolud muutusid pärast seda, kui leping oli sõlmitud;
 - b) asjaolude muutumisele tuginev lepingupool ei võtnud lepingu sõlmimise ajal arvesse ega saanud mõistlikult arvesse võtta, et asjaolud võivad muutuda või millises ulatuses need võivad muutuda, ning
 - c) *asjaolude muutumisele tuginev* kahjustatud lepingupool ei kandnud asjaolude muutumise riisikot ega pidanud seda mõistlikkuse põhimõttest lähtuvalt kandma.
- [ME 177]

4. Lõike 2 ja 3 tähenduses hõlmab „kohus” ka vahetkohut.

Artikkel 90

Ostuhinna tasumist reguleerivate ning vastuvõtmata kauba ja digitaalse infosuga seotud sätete laiendatud kohaldamine

1. Kui käesolevas normistikus ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse ostja poolset ostuhinna tasumist käsitlevaid 12. peatüki sätteid vajalike erisustega ka muude maksete suhtes.
2. Artiklit 97 kohaldatakse vajalike erisustega muude juhtude suhtes, kui kaup või digitaalne infosu jääb isiku valdusesse, kuna teine isik jätab kauba või digitaalse infosu vastu võtmata, kuigi tal on kohustus see vastu võtta.

10. peatükk
Müüja kohustused

1. jagu
Üldsätted

Artikkel 91
Müüja põhikohustused

Kauba müüja või digitaalse infosu üleandja (edaspidi käesolevas osas „müüja“) on kohustatud:

- a) kauba või digitaalse infosu üle andma;
- b) kauba, sealhulgas füüsilise andmekandja, millel digitaalne infosu edastatakse, omandi üle andma ***või kohustuma selle üle andma; [ME 178]***
- c) tagama, et kaup või digitaalne infosu on vastavuses lepingutingimustega;
- d) tagama, et ostjal on õigus digitaalset infosu lepingule vastavalt kasutada, ning
- e) andma üle lepinguga ette nähtud kaubadokumendid või muud kauba või digitaalse infosuga seotud dokumendid.

Artikkel 91a

Omandiõiguse säilitamine

Kui omandiõiguse säilitamise klauslis on kokku lepitud, ei pea müüja andma kauba omandiõigust üle seni, kuni ostja on täitnud kohustuse tasuda selle klausli kohaselt kokkulepitud ostuhind. [ME 179]

Artikkel 92

Kohustuse täitmine kolmanda isiku poolt

1. Müüja võib usaldada kohustuse täitmise kolmandale isikule, kui lepingutingimustega ei ole ette nähtud, et müüja peab kohustuse täitma isiklikult.
2. Kui müüja usaldab kohustuse täitmise kolmandale isikule, vastutab müüja kohustuse täitmise eest.
3. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks lõike 2 kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega muuta selle toimet.

2. jagu

Üleandmine

Artikkel 93

Üleandmise koht

1. Kui üleandmise kohta ei saa muul viisil kindlaks määrata, tuleb kaup või digitaalne infosisu üle anda:
 - a) ~~sellise~~ tarbijalemüügilepingu või **kaupleja ja tarbija vahelise** digitaalse infosisu üleandmise lepingu puhul, ~~mis on kaugleping või väljaspool äriruume sõlmitud leping või mille kohaselt on müüjal kohustus kaup või digitaalne infosisu ostjani toimetada,~~ tarbija lepingu sõlmimise aegses elukohas; [ME 180]
 - b) muudel juhtudel:
 - i) kui müügilepingus on ette nähtud kauba vedamine ühe või mitme vedaja poolt, lähimas kohas, kus esimene vedaja kauba vedamiseks vastu võtab;
 - ii) kui müügilepingus ei ole ette nähtud kauba vedamist, müüja lepingu sõlmimise aegses tegevuskohas.

2. Kui müüjal on mitu tegevuskohta, on tegevuskoht lõike 1 punkti b tähenduses üleandmiskohustusega kõige rohkem seotud tegevuskoht.

Artikkel 94

Üleandmise viis

1. Kui lepingupooled ei ole teisiti kokku leppinud, täidab müüja kauba või digitaalse infosu üleandmise kohustuse järgmiselt:
- a) ~~sellise~~ tarbijalemüügilepingu või **kaupleja ja tarbija vahelise** digitaalse infosu üleandmise lepingu puhul, ~~mis on kaugleping või väljaspool äriruume sõlmitud leping või mille kohaselt on müüjal kohustus kaup või digitaalne infosu ostjani toimetada,~~ kauba või digitaalse infosu üleandmisega tarbija valdusesse või muul viisil tema kontrolli alla; **[ME 181]**
 - b) muudel juhtudel, kui müügilepingus on ette nähtud kauba vedamine vedaja poolt, kauba üleandmisega esimesele vedajale ostjani toimetamiseks ja kauba vedajalt kättesaamiseks vajalike dokumentide üleandmisega ostjale, või

- c) muudel kui punktides a ja b ettenähtud juhtudel, tehes kauba või digitaalse infosisu või, juhul kui on kokku lepitud, et müüja annab üle ainult kaubadokumendid, dokumendid ostjale kättesaadavaks.
2. Lõike 1 punkti a ja c tähenduses hõlmab viide tarbijale või ostjale ka tarbija või ostja poolt vastavalt lepingule määratud kolmandat isikut, kes ei ole vedaja.

Artikkel 95

Üleandmise aeg

1. Kui üleandmise aega ei saa muul viisil kindlaks määrata, tuleb kaup või digitaalne infosisu üle anda mõistliku aja jooksul pärast lepingu sõlmimist.
2. Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul peab kaupleja kauba või digitaalse infosisu üle andma hiljemalt 30 päeva jooksul alates lepingu sõlmimisest, kui lepingupooled ei ole teisiti kokku leppinud.

Artikkel 96

Müüja kohustused kauba vedamise puhul

1. Kui müüja peab lepingust tulenevalt korraldama kauba vedamise, peab ta sõlmima lepingu, mis on vajalik kauba veoks sihtkohta tavalistel tingimustel ja transpordivahenditega, mille kasutamine on vastavalt asjaoludele mõistlik.
2. Kui müüja peab lepingust tulenevalt andma kauba üle vedajale ning kaup ei ole tähistusega, veodokumentidega või muul viisil selgelt eristatud lepingu kohaselt üleantava kaubana, peab müüja ostjale kauba saatmisest teatama ja kaupa seejuures täpselt kirjeldama.
3. Kui müüja ei pea lepingust tulenevalt sõlmima veosekindlustuslepingut, peab ta ostja soovil andma ostjale kogu temal oleva teabe, mis on vajalik sellise lepingu sõlmimiseks.

Artikkel 97

Kaup ja digitaalne infosisu, mida ostja vastu ei võta

1. Kui kaup või digitaalne infosisu jääb müüja valdusesse, kuna ostja keeldub kaupa vastu võtmast, kuigi tal on kohustus see vastu võtta, peab müüja võtma tarvitusele mõistlikud abinõud kauba või digitaalse infosisu kaitsmiseks ja säilitamiseks.
2. Müüja vabaneb kohustusest kaup või digitaalne infosisu ostjale üle anda, kui müüja:
 - a) hoiustab kauba või digitaalse infosisu ostja jaoks mõistlikel tingimustel kolmanda isiku juures ja teatab sellest ostjale või
 - b) müüb kauba või digitaalse infosisu mõistlikul viisil, olles sellest eelnevalt ostjale teatanud, ja maksab müügist saadud puhastulu ostjale välja.
3. Kauba või digitaalse infosisu müümise mõistlikud kulud hüvitatakse müüjale või arvatakse need müügist saadud tulust maha.

Artikkel 98

Riisiko ülemineku õiguslik tagajärg

~~Kauba või digitaalse infosisu üleandmisel riisiko ülemineku õiguslikud tagajärjed on reguleeritud 14. peatüki sätetega. [ME 183]~~

3. jagu

Kauba või digitaalse infosisu vastavus lepingutingimustele

Artikkel 99

Vastavus lepingutingimustele

1. Kaup või digitaalne infosisu vastab lepingutingimustele, kui:
 - a) selle kogus, kvaliteet ja kirjeldus vastavad lepingutingimustele;
 - b) see on mahutatud või pakendatud lepingus ettenähtud viisil ning
 - c) sellega koos on üle antud lepinguga ettenähtud tarvikud, paigaldusjuhised või muud juhised.
2. Kui pooled ei ole teisiti kokku leppinud ja kui on täidetud ka artiklites 100, 101 ja 102 sätestatud nõuded, loetakse, et kaup või digitaalne infosisu vastab lepingutingimustele.

3. ~~Tarbijalemüügilepingu~~ ***Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu*** puhul kehtib artiklite 100, ***101*** ja 102 ja ~~103~~-sätetest tarbija kahjuks kõrvalekalduv kokkulepe ainult juhul, kui tarbija oli lepingu sõlmimise ajal teadlik kauba või digitaalse infosisu konkreetsetest omadustest ja nõustus, et kaup või digitaalne infosisu vastas lepingutingimustele lepingu sõlmimise ajal. [ME 184]
4. Tarbijalemüügilepingu puhul ei või lepingupooled tarbija kahjuks lõike 3 kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

Artikkel 100

Kauba või digitaalse infosisu lepingutingimustele vastavuse tingimused

Kaup või digitaalne infosisu peab:

- a) sobima teatud eriliseks otstarbeks, mida müüja lepingu sõlmimise ajal teadis, välja arvatud juhul, kui asjaoludest selgub, et ostja ei tuginenud või ei saanud mõistlikult tugineda müüja erialastele oskustele või teadmistele;

- b) sobima otstarbeks, milleks seda liiki kaupa või digitaalset infosisu tavaliselt kasutatakse;
- c) olema samade omadustega kui kaup või digitaalne infosisu, mida müüja ostjale näidise või mudelina esitles;
- d) olema mahutatud või pakendatud seda liiki kaubale tavaliselt omasel viisil, sellise viisi puudumisel aga kauba säilimiseks ja kaitseks vajalikul viisil;
- e) olema üle antud koos tarvikute, paigaldusjuhiste või muude juhistega, mille saamist ostja võib eeldada;
- f) olema selliste omaduste ja talitlusvõimega, nagu on osutatud lepingueelses avalduses, millest on saanud lepingutingimuste osa vastavalt artiklile 69, ning
- g) olema selliste omaduste ja talitlusvõimega (*sh välimus ja puuduste mitteesinemine*), nagu ostja võib eeldada. Selle kindlaksmääramisel, mida ~~tarbija~~ *ostja* võib eeldada digitaalse infosisu puhul, tuleb arvesse võtta, kas digitaalse infosisu eest tasuti ostuhind või ~~mitte~~ *pakuti muud vastutasu*. [ME 185]

Artikkel 101

Ebaõige paigaldamine tarbijalemüügi lepingu puhul

1. Tarbijalemüügi lepingu kohaselt üleantud kauba või digitaalse infosisu ebaõigest paigaldamisest tulenevat lepingutingimustele mittevastavust loetakse võrdseks kauba või digitaalse infosisu lepingutingimustele mittevastavusega, kui:
 - a) kauba või digitaalse infosisu paigaldas müüja või seda tehti tema vastutusel või
 - b) kauba või digitaalse infosisu paigalduse pidi teostama ostja ja ebaõige paigaldamine tulenes puudulikest paigaldusjuhistest.
2. Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

Artikkel 102

Kolmanda isiku nõue või õigus

1. Kaup või digitaalne infosisu peab olema vaba kolmandate isikute õigustest või nõuetest, mis ei ole ilmselgelt põhjendamatud.
2. Kui lõikest 3 või 4 ei tulene teisiti, ei tohi kolmandal isikul olla kauba või digitaalse infosisu suhtes intellektuaalomandile tuginevat õigust või nõuet:
 - a) mis ei ole ilmselgelt põhjendamatu selle riigi õiguse kohaselt, kus kaupa või digitaalset infosisu vastavalt lepingule kasutama hakatakse või sellekohase kokkuleppe puudumisel selle riigi õiguse kohaselt, kus asub ostja tegevuskoht või, kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul, kus asub tarbija poolt lepingu sõlmimise ajal osutatud elukoht, ning
 - b) millest müüja teadis või pidi teadma lepingu sõlmimise ajal.

3. ***Lõiget 2 ei kohaldata, kui:***

a) kauplejatevahelise lepingu puhul ~~ei kohaldata lõiget 2, kui~~ ostja teadis või pidi teadma intellektuaalomandile tuginevast õigusest või nõudest lepingu sõlmimise ajal;

4.b) kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul ~~ei kohaldata lõiget 2, kui~~ tarbija teadis intellektuaalomandile tuginevast õigusest või nõudest lepingu sõlmimise ajal.

[ME 186]

5. Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

Artikkel 103

~~Digitaalse infosisu vastavuse nõuete piiramine~~

~~Digitaalset infosisu ei loeta lepingutingimustele mittevastavaks ainuüksi põhjusel, et pärast lepingu sõlmimist on kättesaadavaks muutunud digitaalse infosisu uuendatud versioon.~~

[ME 187]

Artikkel 104

Ostja teadmine mittevastavusest kauplejatevahelise lepingu puhul

~~Kauplejatevahelise lepingu puhul~~ **Müüja** ei vastuta müüja-kauba lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui ostja lepingu sõlmimisel kauba lepingutingimustele mittevastavust teadis või. ***Kauplejatevahelise lepingu puhul kehtib see ka juhul, kui ostja*** pidi teadma ***lepingutingimustele mittevastavust.*** [ME 188]

Artikkel 105

Kauba või digitaalse infosisu lepingutingimustele vastamise aeg

1. Müüja vastutab kauba või digitaalse infosisu lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus on olemas riisiko ülemineku ajal ostjale vastavalt 14. peatüki sätetele.
2. ~~Tarbija müügi~~ ***Kaupleja ja tarbija vahelise*** lepingu puhul eeldatakse, et kuue kuu jooksul alates riisiko ostjale üleminekust ilmnunud lepingutingimustele mittevastavus oli olemas riisiko ülemineku ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus kauba või digitaalse infosisu või puuduse olemusega. [ME 189]

3. Artikli 101 lõike 1 punkti a reguleerimisalasse kuuluval juhul loetakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 esinevad viited riisiko ostjale ülemineku ajale viideteks paigalduse lõpetamise ajale. Artikli 101 lõike 1 punkti b reguleerimisalasse kuuluval juhul loetakse viited riisiko ostjale ülemineku ajale viideteks ajale, mil tarbijal on olnud paigalduse jaoks mõistlik aeg.
4. Kui kaupleja peab digitaalset infosisu edaspidi värskendama *või kui ta annab selle osad üle eraldi*, peab ta tagama, et digitaalne infosisu vastaks lepingutingimustele kogu lepingu kestuse jooksul. [ME 190]
5. Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

11. peatükk

Ostja õiguskaitsevahendid

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 106

Ülevaade ostja õiguskaitsevahenditest

1. Kui müüja on kohustust rikkunud, võib ostja teha *juhul, kui vastavate õiguskaitsevahendite erinõuded on täidetud*, järgmist: [ME 191]
 - a) nõuda kohustuse täitmist, sealhulgas konkreetse kohustuse täitmist, kauba või digitaalse infosisu parandamist või asendamist, vastavalt käesoleva peatüki 3. jao sätetele;
 - b) oma kohustuse täitmisest keelduda vastavalt käesoleva peatüki 4. jao sätetele;
 - c) lepingu lõpetada vastavalt käesoleva peatüki 5. jao sätetele ja nõuda makstud ostuhinna tagastamist vastavalt 17. peatüki sätetele;
 - d) alandada hinda vastavalt käesoleva peatüki 6. jao sätetele ning
 - e) nõuda kahju hüvitamist vastavalt 16. peatüki sätetele.

2. Kui ostja on kaupleja:

- a) võib ta kasutada muid õiguskaitsevahendeid peale oma kohustuse täitmisest keeldumise üksnes juhul, kui need ei ole vastuolus müüja õigusega heastada kohustuse rikkumine käesoleva peatüki 2. jao sätete kohaselt, ning
- b) võib ta tugineda kauba lepingutingimustele mittevastavusele, kui ta on täitnud käesoleva peatüki 7. jaos sätestatud ülevaatomis- ja teatamiskohustused.

3. Kui ostja on tarbija:

- a) ei sõltu tema õigus kasutada õiguskaitsevahendeid müüja õigusest kohustuse rikkumine heastada ~~ning~~, **välja arvatud juhul, kui see on seotud kaupade või digitaalse infosisuga, mis on valmistatud, toodetud või muudetud tarbija esitatud kirjelduse kohaselt või mis on ette nähtud konkreetsele isikule, või** [ME 192]
- b) käesoleva peatüki 7. jaos sätestatud ülevaatomise ja teatamise nõudeid ei kohaldata.

4. Kui müüja kohustuse rikkumine on vabandav, võib ostja kasutada kõiki lõikes 1 nimetatud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud nõuda kohustuse täitmist ja kahju hüvitamist.

5. Ostja ei või kasutada lõikes 1 nimetatud õiguskaitsevahendeid niivõrd, kuivõrd müüja kohustuse rikkumise põhjustas ostja ise.
6. Õiguskaitsevahendeid, mida saab üheaegselt kasutada, võib koos kasutada.

Artikkel 107

Õiguskaitsevahendite piiramine digitaalse infosisu puhul, mille eest ei tasuta ostuhinda ***ega pakuta muud vastutasu***

- 1. ***Kui digitaalse infosisu eest pakutakse muud vastutasu kui ostuhinna tasumine, võib ostja kasutada artikli 106 lõikes 1 sätestatud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud punkti d kohane hinnaalandus.***
1. Kui digitaalse infosisu eest ei ~~tasuta ostuhinda~~ ***pakuta vastutasu***, ei või ostja kasutada artikli 106 lõike 1 punktides a–d sätestatud õiguskaitsevahendeid. Ostja võib nõuda kahju hüvitamist vastavalt artikli 106 lõike 1 punktile e üksnes ostja varale, sealhulgas riistvarale, tarkvarale ja andmetele, tekitatud kahju puhul, mille põhjustas üleantud digitaalse infosisu lepingutingimustele mittevastavus, välja arvatud tulu osas, mis ostjal tekitatud kahju tõttu saamata jäi. **[ME 193]**

Artikkel 108

Sätete kohustuslikkus

Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta, enne kui tarbija on kauplejale lepingutingimustele mittevastavusest teatanud.

2. jagu

Müüja õigus rikkumine heastada

Artikkel 109

Müüja õigus rikkumine heastada

1. Müüja, kes on pakkunud kohustuse täitmist liiga vara ja kellele on teatatud, et see ei vasta lepingutingimustele, võib pakkuda uuesti lepingutingimustele vastavat kohustuse täitmist, kui see on kohustuse täitmise tähtaja jooksul võimalik.
2. Muudel kui lõikes 1 nimetatud juhtudel võib müüja, kes on pakkunud lepingutingimustele mittevastavat kohustuse täitmist ja kellele on mittevastavusest teatatud, viivitamata pakkuda rikkumise heastamist oma kulul.
3. Lepingu lõpetamisest teatamine ei välista rikkumise heastamise pakkumist.
4. Ostja võib heastamisest keelduda ainult juhul, kui:
 - a) *ostja on tarbija, mispuhul ei sõltu ostja õigus kasutada õiguskaitsevahendeid artikli 106 lõike 3 punkti a kohasest müüja õigusest pakkuda rikkumise heastamist; [ME 194]*
 - a) rikkumist ei saa heastada viivitamata ja heastamisega põhjustatakse ostjale olulisi ebamugavusi;

- b) ostjal on põhjust eeldada, et müüja ei täida kohustusi ka edaspidi, või
 - c) kohustuse täitmisega viivitamine tähendab kohustuse olulist rikkumist.
5. Müüja peab rikkumise heastama mõistliku aja jooksul. ***Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul ei ole mõistlik aeg pikem kui 30 päeva.*** [ME 195]
6. Ostja võib kuni heastamise lõppemiseni oma kohustuse täitmisest keelduda, kuid tema õigus kasutada muid õiguskaitsevahendeid, mis on heastamisega vastuolus, peatub kuni heastamiseks ettenähtud tähtaja möödumiseni.
7. Heastamine ei võta ostjalt õigust nõuda, et müüja hüvitaks ***vastavalt 16. peatüki sätetele*** kohustuse täitmisega viivitamise ja rikkumise heastamisega tekitatud kahju ja sellise kahju, mida ei õnnestunud heastamisega ära hoida. [ME 196]

3. jagu

Kohustuse täitmise nõudmine

Artikkel 110

Müüja kohustuse täitmise nõudmine

1. Ostjal on õigus nõuda, et müüja täidaks oma kohustuse, *mis*
- ~~2. Õigus nõuda kohustuse täitmist~~ hõlmab ka õiguse nõuda lepingutingimustele mittevastava täitmise tasuta parandamist. **[ME 197]**
3. Kohustuse täitmist ei või nõuda, kui:
 - a) kohustuse täitmine oleks võimatu või on muutunud õigusvastaseks või
 - b) kohustuse täitmine on ebamõistlikult koormav või kulukas ostja poolt saadava kasuga võrreldes.

Artikkel 111

Tarbija valik parandamise ja asendamise vahel

1. Kui kaupleja peab tarbijalemüügi lepingu puhul parandama lepingutingimuste mittevastava täitmise artikli 110 lõike 2 kohaselt, võib tarbija valida kauba parandamise ja asendamise vahel, välja arvatud juhul, kui üks neist on õigusvastane või võimatu või teisega võimalusega võrreldes müüjale ebamõistlikult kulukas, võttes arvesse järgmist: **[ME 198]**
 - a) väärtus, mis kaubal oleks juhul, kui lepingule mittevastavust ei esineks,
 - b) lepingule mittevastavuse olulisus ja
 - c) võimalus kasutada alternatiivset õiguskaitsevahendit ilma märkimisväärsete ebamugavusteta tarbijale.

2. Kui tarbija nõuab mittevastavuse parandamist kauba parandamise või asendamisega vastavalt lõikele 1, on tarbijal õigus kasutada muid õiguskaitsevahendeid ainult juhul, kui
- a)* kaupleja ei ole kaupa parandanud või asendanud mõistliku aja jooksul, mis ei ületa 30 päeva. ~~Tarbija võib selle aja jooksul keelduda oma kohustuse täitmisest;~~
 - b)* ***kaupleja on otseselt või kaudselt keeldunud mittevastavuse kõrvaldamisest;***
 - c)* ***sama viga tekkis pärast parandamist või asendamist uuesti.*** [ME 199]

Artikkel 112

Asendatava asja tagastamine

1. Kui müüja asendab puudusega asja lepingutingimustele vastava asjaga, on tal õigus ja kohustus puudusega asi omal kulul tagasi võtta.
2. Ostja ei pea maksma puudusega asja kasutamise eest asja asendamisele eelneva aja jooksul.

4. jagu

Ostja kohustuse täitmisest keeldumine

Artikkel 113

Kohustuse täitmisest keeldumine

1. Ostjal, kes peab täitma oma kohustuse samal ajal kui müüja täidab oma kohustuse või pärast seda, on õigus oma kohustuse täitmisest keelduda, kuni müüja on oma kohustuse täitmist pakkunud või selle täitnud.
2. Ostjal, kes peab täitma oma kohustuse enne müüjat ja kellel on mõistlikult alust arvata, et müüja rikub kohustuse täitmise tähtpäeva saabumisel oma kohustust, on õigus oma kohustuse täitmisest keelduda, kuni asjaolud ei muutu.

3. Käesoleva artikli kohaselt võib keelduda kohustuse täitmisest täielikult või osaliselt, vastavalt sellele, mis on teise lepingupoole kohustuse rikkumisega õigustatud. Kui müüja kohustused tuleb täita ositi või neid on võimalik muul viisil osadeks jagada, võib ostja keelduda oma kohustuse täitmisest ainult kohustuse selles osas, mida ei ole täidetud, välja arvatud juhul, kui müüjapoolsele kohustuse rikkumisele tuginedes on ostjal õigus keelduda oma kohustuse täitmisest tervikuna.
- 3a. ***Kaupleja ja tarbija vahelises lepingus võib keelduda kogu kohustuse täitmisest, välja arvatud juhul, kui kogu kohustuse täitmisest keeldumine on lepingule mittevastavuse ulatusega võrreldes ülimalt ebaproportsionaalne. [ME 200]***

5. jagu

Lepingu lõpetamine

Artikkel 114

Lepingu lõpetamine kohustuse rikkumise tõttu

1. Ostja võib lepingu lõpetada artikli 8 tähenduses, kui müüja on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud artikli 87 lõike 2 tähenduses.
2. Kui tarbijalemüügi lepingu või kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud digitaalse infosisu üleandmise lepingu puhul seisneb kohustuse rikkumine selles, et kaup ei vasta lepingutingimustele, võib tarbija lepingu lõpetada, välja arvatud juhul, kui mittevastavus on vähetähtis.

Artikkel 115

Lepingu lõpetamine hilinenud üleandmise tõttu pärast täiendava tähtaja andmist kohustuse täitmiseks

1. Kui müüja ei anna kaupa või digitaalset infosisu üle lepingus ettenähtud tähtaja jooksul ja see ei kujuta endast olulist lepingurikkumist ning ostja teatab müüjale kohustuse täitmiseks täiendava mõistliku tähtaja andmisest ning müüja ei täida kohustust täiendava tähtaja jooksul, võib ostja lepingu lõpetada.
2. Lõikes 1 nimetatud täiendav tähtaeg loetakse mõistlikuks, kui müüja sellele viivitamata vastu ei vaidle.
3. Kui täiendava tähtaja andmise teates on ette nähtud, et leping lõpetatakse, kui müüja ei täida kohustust täiendava tähtaja jooksul, lõpeb leping täiendava tähtaja möödumisel ilma täiendava teateta.

Artikkel 116

Lepingu lõpetamine kohustuse eeldatava rikkumise tõttu

Kui enne müüja kohustuse sissenõutavaks muutumist on ilmne, et müüja paneb toime sellise lepingurikkumise, millele tuginedes võib ostja lepingu lõpetada, eelkõige juhul, kui ta teatab, et ei kavatse lepingut täita, võib ostja lepingu lõpetada.

Artikkel 117

Lepingu lõpetamise õiguse ulatus

1. Kui müüja lepingust tulenevad kohustused tuleb täita ositi või neid on võimalik muul viisil osadeks jagada ja käesoleva jao kohaselt on olemas lepingu lõpetamise alus kohustuse rikkumise tõttu mõne kohustuse osa suhtes, millele vastab osa ostuhinnast, võib ostja lõpetada lepingu üksnes selle kohustuse osa suhtes.
2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui ostjal õigustatult ei ole kohustuse osalise täitmise vastu huvi või kui rikkumine on oluline lepingu kui terviku suhtes.
3. Kui müüja lepingust tulenevaid kohustusi ei ole võimalik osadeks jagada või osa ostuhinnast ei saa eraldi kindlaks määrata, võib ostja lepingu lõpetada ainult juhul, kui müüjapoolne lepingurikkumine on oluline lepingu kui terviku suhtes.

Artikkel 118

Lepingu lõpetamisest teatamine

Käesoleva jao kohaselt lepingut lõpetades teatab ostja sellest müüjale.

Artikkel 119

Lepingu lõpetamise lubamatus

1. Ostja kaotab õiguse leping käesoleva jao kohaselt lõpetada, kui ta ei teata lepingu lõpetamisest ~~mõistliku aja~~ **kahe kuu** jooksul pärast lepingu lõpetamise õiguse tekkimist või pärast seda, kui ostja sai lepingurikkumisest teada, või **kui ostja on kaupleja**, pidi sellest teada saama, olenevalt sellest, kumb toimub hiljem.
2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui:
 - a) ~~ostja on tarbija~~ või
 - b) ~~kohustuse täitmist ei ole üldse pakutud.~~ [ME 201]

6. jagu

Hinna alandamine

Artikkel 120

Õigus hinda alandada

1. Kui ostja võtab vastu kohustuse mittekohase täitmise, võib ta alandada tema poolt selle eest tasumisele kuuluvat hinda. Hinda alandatakse võrdeliselt kohustuse mittekohase täitmise väärtuse suhtele kohustuse täitmise ajal kohase täitmise väärtusesse.
2. Lõike 1 kohaselt hinna alandamiseks õigustatud ostja, kes on juba maksnud alandatud hinda ületava rahasumma, võib müüjalt nõuda ülemäära makstu tagastamist.
3. Ostjal, kes alandab hinda, ei ole õigust nõuda samal **16. peatüki kohaselt** ajal sellise kahju hüvitamist, mis on hinna alandamisega kaetud, kuid tal on õigus nõuda talle tekitatud täiendava kahju hüvitamist. [ME 202]

7. jagu

Ülevaatomis- ja teatamiskohustus kauplevahelise lepingu puhul

Artikkel 121

Kauba ülevaatomine kauplevahelise lepingu puhul

1. Kauplevahelise lepingu puhul peab ostja kauba ***või digitaalse infosu*** üle vaatama või laskma selle üle vaadata mõistliku tähtaja jooksul, mis ei ole pikem kui 14 päeva alates kauba või digitaalse infosu üleandmisest või seotud teenuse osutamisest.
[ME 203]
2. Kui lepingus on ette nähtud asja vedamine, võib ostja kauba üle vaadata kauba jõudmisel sihtkohta.
3. Kui kaup suunatakse ostja poolt ümber või saadetakse edasi teise sihtkohta, ilma et ostjal oleks mõistlikku võimalust kaupa üle vaadata, võib kauba üle vaadata kauba jõudmisel uude sihtkohta, kui müüja lepingu sõlmimisel ümbersuunamise või edasisaatmise võimalust teadis või pidi teadma.

Kauba lepingutingimustele mittevastavusest teatamise kohustus kauplajatevahelise lepingu
puhul

1. Kui ostja ei teata müüjale lepingutingimustele mittevastavusest mõistliku aja jooksul või ei kirjelda kauplajate vahel sõlmitud lepingu puhul kauba lepingutingimustele mittevastavust piisavalt täpselt, ei või ostja kauba lepingutingimustele mittevastavusele tugineda. *Ostja võib siiski vähendada hinda või nõuda hüvitist, välja arvatud saamata jäänud kasumi eest, kui tal on nõutava teatamise ärajätmiseks mõistlik põhjus.* [ME 204]

Mõistlik aeg hakkab kulgema hetkest, kui kaup üle antakse või kui ostja sai mittevastavusest teada või pidi sellest teada saama, olenevalt sellest, kumb toimub hiljem.

2. Kui ostja ei teata müüjale kauba mittevastavusest lepingutingimustele kahe aasta jooksul pärast seda, kui kaup vastavalt lepingule ostjale tegelikult üle anti, kaotab ostja õiguse tugineda kauba mittevastavusele lepingutingimustele.
3. Kui pooled on kokku leppinud, et kaup peab sobima teatud eriliseks otstarbeks või otstarbeks, milleks seda liiki kaupa tavaliselt kasutatakse, kindlaksmääratud tähtaja jooksul, ei lõpe lõikes 2 nimetatud teatamistähtaeg enne kindlaksmääratud tähtaja lõppu.

4. Lõiget 2 ei kohaldata artiklis 102 sätestatud kolmanda isiku nõude või õiguse suhtes.
5. Ostja ei pea müüjale teatama, et kõiki kaupu ei ole üle antud, kui ostjal on alust arvata, et ülejäänud kaup antakse ka üle.
6. Müüja ei või tugineda käesolevas artiklis sätestatule, kui müüja teadis või pidi teadma, et kaup lepingutingimustele ei vasta ja ta sellest ostjale ei teatanud.

12. peatükk
Ostja kohustused

1. jagu
Üldsätted

Artikkel 123
Ostja põhikohustused

1. Ostja on kohustatud:
 - a) tasuma ostuhinna;
 - b) kauba või digitaalse infosu vastu võtma ning
 - c) võtma vastu lepinguga ette nähtud kaubadokumendid või muud kauba või digitaalse infosuga seotud dokumendid.
2. *Digitaalse infosu üleandmise lepingu puhul*
 - a) ei kohaldata lõike 1 punkti a digitaalse infosu üleandmise lepingu suhtes, kui digitaalse infosu eest ei tasuta ostuhinda;
 - b) *ei kohaldata lõike 1 punkti b, kui digitaalset infosu ei esitata füüsilisel andmekandjal. [ME 205]*

2. jagu
Ostuhinna tasumine

Artikkel 124
Maksevahendid

1. Ostuhind tuleb tasuda lepingutingimustega määratud maksevahendit kasutades või, kui seda ei ole kindlaks määratud, mis tahes maksevahendiga, mida kasutatakse tasumise kohas tavaliselt majandustegevuses, võttes arvesse tehingu olemust.
2. Kui võlausaldaja võtab rahalise kohustuse täitmisena vastu talle pakutud tšeki, vekslit või muu sellesarnase maksevahendi, eeldatakse, et ta teeb seda ainult tingimusel, et maksevahend hiljem lunastatakse. Müüja võib nõuda algse kohustuse täitmist juhul, kui vekslit või muud maksevahendit ei lunastata.
3. Ostja algne kohustus loetakse täidetuks, kui müüja võtab vastu maksevahendi kolmandalt isikult, kellega müüjal on eelnev kokkulepe kolmandalt isikult maksevahendi vastuvõtmise kohta rahalise kohustuse täitmisena.

4. Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul ei pea tarbija tasuma teatud maksevahendite kasutamise eest teenustasu, mis ületab kaupleja kulutusi sellise vahendi kasutamise eest.

Artikkel 125

Maksekoht

1. Kui maksekohta ei ole kindlaks määratud, on selleks müüja tegevuskoht lepingu sõlmimise ajal.
2. Kui müüjal on mitu tegevuskohta, tuleb rahaline kohustus täita maksekohustusega kõige rohkem seotud tegevuskohas.

Artikkel 126

Tasumise aeg

1. Ostuhinna tasumise nõue muutub sissenõutavaks kauba üleandmise hetkel.
2. Müüja võib keelduda ostuhinna tasumise vastuvõtmisest, enne kui ostuhinna tasumise nõue on muutunud sissenõutavaks, kui tal on keeldumiseks õigustatud huvi.

Artikkel 127

Ostuhinna tasumine kolmanda isiku poolt

1. Ostja võib usaldada ostuhinna tasumise teisele isikule. Kui ostja usaldab ostuhinna tasumise teisele isikule, vastutab ostja ostuhinna tasumise eest.
2. Müüja ei või keelduda kolmanda isiku poolt pakutava tasumise vastuvõtmisest, kui:
 - a) kolmas isik tegutseb ostja nõusolekul või
 - b) kolmandal isikul on õigustatud huvi ostuhinna tasumiseks ja ostja ei ole ostuhinda tasunud või on ilmne, et ostja ostuhinda õigeaegselt ei tasu.
3. Kui kolmas isik tasub ostuhinna vastavalt lõikes 1 või 2 sätestatule, vabaneb ostja tasumise kohustusest müüja ees.
4. Kui müüja võtab vastu kolmanda isiku pakutud ostuhinna tasumise asjaoludel, mida ei ole lõikes 1 või 2 sätestatud, vabaneb ostja tasumise kohustusest müüja ees, kuid müüja vastutab ostja ees **vastavalt 16. peatükile** tasumise vastuvõtmise tulemusel tekkinud kahju eest. [ME 206]

Artikkel 128

Tasumine erinevate kohustuste katteks

1. Kui ostja peab müüjale tasuma mitme erineva rahalise kohustuse täitmiseks ja üleantud rahast ei piisa kõigi kohustuste täitmiseks, võib ostja tasumise ajal müüjale teatada, missuguse kohustuse täitmiseks on raha üle antud.
2. Kui ostja ei ole mõistliku aja jooksul pärast kohustuse täitmist teatanud vastavalt lõikele 1, millise kohustuse ta on täitnud, võib selle määrata müüja.
3. Lõike 2 kohane kohustuse täitmise määramine ei ole kehtiv, kui täidetuks määratakse kohustus, mis ei ole veel sissenõutavaks muutunud või millele ostja vastu vaidleb.
4. Kui kumbki pool ei ole kehtivalt määranud, millise kohustuse täitmiseks raha arvestatakse, loetakse täidetuks kohustus, mis vastab järgmistele tingimustele loetletud järjekorras:
 - a) esimesena sissenõutavaks muutunud või muutuv kohustus;
 - b) kohustus, mis ei ole müüja jaoks tagatud või mis on müüja jaoks kõige vähem tagatud;

- c) ostjale kõige koormavam kohustus;
- d) varem tekkinud kohustus.

Kui loetletud tingimuste alusel ei ole võimalik määrata, milline kohustus on täidetud, loetakse, et tasumine on toimunud võrdeliselt kõikide kohustuste katteks.

- 5. Tasumise võib vastavalt lõikele 2, 3 või 4 määrata aegunud nõudest tuleneva kohustuse täitmiseks üksnes juhul, kui tasumist ei saa vastavalt nimetatud lõigetele määrata muu kohustuse täitmiseks.
- 6. Ühe kohustuse puhul loetakse, et tasumine ostja poolt on toimunud esmalt kulutuste, seejärel intressi ning lõpuks põhikohustuse katteks, kui müüja ei määra teisiti.

3. jagu

Kauba vastuvõtmine

Artikkel 129

Kauba vastuvõtmine

Ostja täidab kauba vastuvõtmise kohustuse, kui ta:

- a) teeb kõik temalt eeldatavad toimingud, mis on vajalikud, et müüja saaks täita kauba üleandmise kohustuse, ning
- b) võtab kauba või kaubadokumendid või digitaalse infosu vastu nii, nagu leping seda ette näeb.

Artikkel 130

Kauba ennetähtaegne üleandmine ja vale koguse üleandmine

- 1. Kui müüja toob kauba kohale või annab digitaalse infosu üle enne kokkulepitud tähtpäeva, peab ostja selle vastu võtma, kui ostjal ei ole õigustatud huvi vastuvõtmisest keelduda.
- 2. Kui müüja toob kohale väiksema koguse kaupa või annab üle väiksema koguse digitaalset infosu kui lepinguga ette nähtud, peab ostja selle vastu võtma, kui ostjal ei ole õigustatud huvi vastuvõtmisest keelduda.

3. Kui müüja toob kohale suurema koguse kaupa või annab üle suurema koguse digitaalset infosisu kui lepinguga ette nähtud, võib ostja ülemäärase koguse endale jätta või keelduda selle vastuvõtmisest.
4. Kui ostja jätab ülemäärase koguse endale, loetakse see lepingu kohaselt müüduks ja selle eest tuleb tasuda vastavalt lepingus kokku lepitud hinnale.
5. Tarbijalemüügi lepingu puhul lõiget 4 ei kohaldata, kui ostjal on mõistlikult alust arvata, et müüja andis suurema koguse üle teadlikult ja eksimata, teades, et seda ei olnud tellitud.
6. Käesolevat artiklit ei kohaldata digitaalse infosisu üleandmise lepingu suhtes, kui digitaalse infosisu eest ei tasuta ostuhinda.

13. peatükk
Müüja õiguskaitsevahendid

1. jagu
Üldsätted

Artikkel 131
Ülevaade müüja õiguskaitsevahenditest

1. Kui ostja on kohustust rikkunud, võib müüja teha *juhul, kui vastavate õiguskaitsevahendite erinõuded on täidetud*, järgmist: [ME 207]
 - a) nõuda kohustuse täitmist vastavalt käesoleva peatüki 2. jao sätetele;
 - b) keelduda oma kohustuse täitmisest vastavalt käesoleva peatüki 3. jao sätetele;
 - c) lõpetada lepingu vastavalt käesoleva peatüki 4. jao sätetele ning
 - d) ostuhinna või kahjuhüvitise tasumisega viivitamise korral nõuda viivist vastavalt 16. peatüki sätetele.

2. Kui ostja kohustuse rikkumine on vabandav, võib müüja kasutada kõiki lõikes 1 nimetatud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud nõuda kohustuse täitmist ja kahju hüvitamist. **[ME 208]**
3. Müüja ei või kasutada lõikes 1 nimetatud õiguskaitsevahendeid niivõrd, kuivõrd ostja kohustuse rikkumise põhjustas müüja ise.
4. Õiguskaitsevahendeid, mida saab üheaegselt kasutada, võib koos kasutada.

2. jagu

Kohustuse täitmise nõudmine

Artikkel 132

Ostja kohustuse täitmise nõudmine

1. Müüja võib nõuda ostuhinna tasumist, kui see on muutunud sissenõutavaks, ja mis tahes muu ostja poolt võetud kohustuse täitmist.
2. Kui ostja ei ole veel kaupa või digitaalset infosisu vastu võtnud ja on ilmne, et ostja ei ole müüjapoolsest kohustuse täitmisest huvitatud, võib müüja siiski nõuda, et ostja võtaks kauba või digitaalse infosisu vastu ja tasuks ostuhinna, välja arvatud juhul, kui müüja oleks ilma märkimisväärse pingutuse või kulutuseta võinud teha mõistliku asendustehingu.

3. jagu

Müüja kohustuse täitmisest keeldumine

Artikkel 133

Kohustuse täitmisest keeldumine

1. Müüjal, kes peab täitma oma kohustuse samal ajal kui ostja täidab oma kohustuse või pärast seda, on õigus oma kohustuse täitmisest keelduda, kuni ostja on oma kohustuse täitmist pakkunud või selle täitnud.
2. Müüjal, kes peab täitma oma kohustuse enne ostjat ja kellel on mõistlikult alust arvata, et ostja rikub kohustuse täitmise tähtpäeva saabumisel oma kohustust, on õigus oma kohustuse täitmisest keelduda, kuni asjaolud ei muutu. Müüja õigus kohustuse täitmisest keelduda lõpeb, kui ostja kinnitab või tagab piisavalt oma kohustuse tähtaegse täitmise.
3. Käesoleva artikli kohaselt võib keelduda kohustuse täitmisest täielikult või osaliselt, vastavalt sellele, mis on teise lepingupoole kohustuse rikkumisega õigustatud. Kui ostja kohustused tuleb täita ositi või neid on võimalik muul viisil osadeks jagada, võib müüja keelduda oma kohustuse täitmisest ainult kohustuse selles osas, mida ei ole täidetud, välja arvatud juhul, kui ostjapoolsele kohustuse rikkumisele tuginedes on müüjal õigus keelduda oma kohustuse täitmisest tervikuna.

4. jagu

Lepingu lõpetamine

Artikkel 134

Lepingu lõpetamine kohustuse olulise rikkumise tõttu

Müüja võib lepingu artikli 8 tähenduses lõpetada, kui ostja on lepingust tulenevat kohustust artikli 87 lõike 2 tähenduses oluliselt rikkunud.

Artikkel 135

Lepingu lõpetamine hilinenud täitmise tõttu pärast täiendava tähtaja andmist kohustuse täitmiseks

1. Kui ostja ei täida kohustust lepingus ettenähtud tähtaja jooksul ja müüja teatab ostjale kohustuse täitmiseks täiendava mõistliku tähtaja andmisest ning ostja ei täida kohustust täiendava tähtaja jooksul, võib müüja lepingu lõpetada.
2. Täiendav tähtaeg loetakse mõistlikuks, kui ostja sellele viivitamata vastu ei vaidle. Kaupleja ja tarbija vahelises võlasuhtes ei tohi täiendav tähtaeg lõppeda enne artikli 167 lõikes 2 osutatud 30 päeva pikkust tähtaega.

3. Kui täiendava tähtaja andmise teates on ette nähtud, et leping lõpeb automaatselt, kui ostja ei täida kohustust täiendava tähtaja jooksul, lõpeb leping täiendava tähtaja möödumisel ilma täiendava teateta.
4. Tarbijalemüügi lepingu puhul ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

Artikkel 136

Lepingu lõpetamine kohustuse eeldatava rikkumise tõttu

Kui enne ostja kohustuse sissenõutavaks muutumist on ilmne, et ostja paneb toime olulise lepingurikkumise või ta teatab, et ei kavatse lepingut täita, võib müüja lepingu lõpetada.

Artikkel 137

Lepingu lõpetamise õiguse ulatus

1. Kui ostja lepingust tulenevad kohustused tuleb täita ositi või neid on võimalik muul viisil osadeks jagada ja käesoleva jao kohaselt on olemas lepingu lõpetamise alus kohustuse rikkumise tõttu mõne kohustuse osa suhtes, mis vastab müüja osadeks jaotatavate kohustuste osale, võib müüja lõpetada lepingu üksnes selle kohustuse osa suhtes.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui tegemist on olulise rikkumisega lepingu kui terviku suhtes.
3. Kui ostja lepingust tulenevaid kohustusi ei tule täita ositi, võib müüja lõpetada lepingu üksnes juhul, kui rikkumine on oluline lepingu kui terviku suhtes.

Artikkel 138

Lepingu lõpetamisest teatamine

Müüja lõpetab lepingu käesoleva jao kohaselt, teatades sellest ostjale.

Artikkel 139

Lepingu lõpetamise lubamatus

1. Kui kohustuse täitmist on pakutud viivitusega või pakutud täitmine ei vasta muul moel lepingutingimustele, kaotab müüja õiguse leping käesoleva jao kohaselt lõpetada, välja arvatud juhul, kui lepingu lõpetamisest teatatakse mõistliku aja jooksul pärast seda, kui müüja sai teada või pidi saama teada täitmise pakkumisest või täitmise mittevastavusest lepingutingimustele.

2. Müüja kaotab õiguse lepingu artikli 136 kohaselt lõpetada, kui ta ei teata lepingu lõpetamisest mõistliku aja jooksul pärast lepingu lõpetamise õiguse tekkimist.
3. Kui ostja jätab ostuhinna tasumata või rikub lepingujärgset kohustust muul olulisel viisil, säilitab müüja õiguse lepingu lõpetada.

14. peatükk
Riisiko üleminek

1. jagu
Üldsätted

Artikkel 140
Riisiko ülemineku õiguslik tagajärg

Ostja peab ostuhinna tasuma ka siis, kui kaup või digitaalne infosisu on juhuslikult hävinud või kahjustunud pärast juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko üleminekut temale, välja arvatud juhul, kui kauba või digitaalse infosisu juhusliku hävimise või kahjustumise põhjustas müüja tegu või tegevusetus.

Artikkel 141
Kauba või digitaalse infosisu määratlemine vastavalt lepingule

Riisiko ei lähe ostjale üle enne, kui kaup või digitaalne infosisu on selgelt määratletud kui lepingu kohaselt üleantav kaup või digitaalne infosisu kas esialgse kokkuleppe, ostjale teatamisega või muul viisil.

2. jagu

Riisiko üleminek tarbijalemüügi lepingu puhul

Artikkel 142

Riisiko üleminek tarbijalemüügi lepingu puhul

1. Tarbijalemüügi lepingu puhul läheb riisiko tarbijale üle siis, kui tarbija või ostja nimetatud kolmas isik, kes ei ole vedaja, on kauba või füüsilise andmekandja, millel digitaalne infosisu edastatakse, oma valdusesse võtnud.
2. Sellise digitaalse infosisu üleandmise lepingu puhul, mida ei edastata füüsilisel andmekandjal, läheb riisiko tarbijale või tarbija nimetatud kolmandale isikule üle siis, kui tarbija või kolmas isik on digitaalse infosisu oma kontrolli alla võtnud.

- ~~3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, välja arvatud kauglepingu ja väljaspool ärruume sõlmitud lepingu puhul, kui tarbija ei täida kohustust kaup või digitaalne infosisu vastu võtta ja kohustuse rikkumine ei ole artikli 88 sätete kohaselt vabandatav. Sel juhul läheb riisiko üle ajal, kui tarbija või tarbija nimetatud kolmas isik oleks kauba oma valdusesse või digitaalse infosisu oma kontrolli alla saanud, kui ta oleks täitnud kohustuse kaup või infosisu vastu võtta. [ME 209]~~
4. Kui tarbija korraldab kauba või füüsilisel andmekandjal edastatava digitaalse infosisu veo viisil, mida kaupleja ei pakkunud, läheb riisiko üle kauba või füüsilise andmekandja üleandmisel vedajale, ilma et see piiraks tarbija õigusi, millele ta saab vedaja vastu tugineda.
5. Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

3. jagu

Riisiko üleminek kauplejatevahelise lepingu puhul

Artikkel 143

Riisiko üleminek ~~aeg~~ **üleminek kauplejatevahelise lepingu puhul [ME 210]**

1. Kauplejatevahelise lepingu puhul läheb riisiko ostjale üle siis, kui ostja kauba või digitaalse infosisu või kaubadokumendid vastu võtab.
2. ~~Lõike 1 kohaldamisel arvestatakse artiklites 144, 145 ja 146 sätestatud erisusi.~~ ***Kui kaup või digitaalne infosisu on ostja käsutusse andmiseks valmis pandud ja ostja on sellest teadlik, läheb riisiko ostjale üle ajal, mil ostja oleks pidanud kauba või digitaalse infosisu vastu võtma, välja arvatud juhul, kui ostjal oli õigus keelduda kauba vastuvõtmisest vastavalt artiklile 113.***

Kui kaup või digitaalne infosisu on ostja käsutusse andmiseks valmis pandud mujal kui müüja tegevuskohas, läheb riisiko ostjale üle kauba üleandmistähtaja möödumisel, kui ostja on teadlik asjaolust, et kaup või digitaalne infosisu on nimetatud kohas tema käsutusse andmiseks valmis pandud. [ME 211]

2a. Müügilepingute puhul, mis sisaldavad kauba vedu, vaatamata sellele, kas müüjal on õigus pidada kinni kauba käsutusõigust sisaldavat dokumenti:

- a) kui müüja ei ole kohustatud kaupa üle andma määratud kohas, läheb riisiko ostjale üle siis, kui kaup antakse üle esimesele vedajale ostjani toimetamiseks vastavalt lepingule;**
- b) kui müüjal on kohustus anda kaup vedajale üle määratud kohas, ei lähe riisiko ostjale üle enne, kui kaup antakse vedajale üle määratud kohas.**

[ME 212]

2b. Kui kaup müüakse vedamise ajal, läheb riisiko ostjale üle siis, kui kaup antakse üle esimesele vedajale või kui leping on sõlmitud, sõltuvalt asjaoludest. Riisiko ei lähe ostjale üle, kui müüja müügilepingu sõlmimise ajal teadis või pidi teadma, et kaup on hävinud või kahjustunud, kuid ei teatanud sellest ostjale. [ME 213]

Artikkel 144

Õstjale valmis pandud kaup

1. — Kui kaup või digitaalne infosisu on ostja käsutusse andmiseks valmis pandud ja ostja on sellest teadlik, läheb riisiko ostjale üle ajal, mil ostja oleks pidanud kauba või digitaalse infosisu vastu võtma, välja arvatud juhul, kui ostjal oli õigus keelduda kauba vastuvõtmisest vastavalt artiklile 113.
2. — Kui kaup või digitaalne infosisu on ostja käsutusse andmiseks valmis pandud mujal kui müüja tegevuskohas, läheb riisiko ostjale üle kauba üleandmistähtaja möödumisel, kui ostja on teadlik asjaolust, et kaup või digitaalne infosisu on nimetatud kohas tema käsutusse andmiseks valmis pandud. [ME 214]

Artikkel 145

Kauba vedu

1. — Käesolevat artiklit kohaldatakse müügilepingutele, mis sisaldavad kauba vedu.
2. — Kui müüja ei ole kohustatud kaupa üle andma määratud kohas, läheb riisiko ostjale üle siis, kui kaup antakse üle esimesele vedajale ostjani toimetamiseks vastavalt lepingule.

3. ~~Kui müüjal on kohustus anda kaup vedajale üle määratud kohas, ei lähe riisiko ostjale üle enne, kui kaup antakse vedajale üle määratud kohas.~~
4. ~~Riisiko üleminekut ei mõjuta müüja õigus pidada kinni kauba käsutusõigust sisaldavat dokumenti. [ME 215]~~

~~Artikkel 146~~

~~Vedamisel oleva kauba müük~~

1. ~~Käesolevat artiklit kohaldatakse müügilepingutele, mis sisaldavad vedamisel oleva kauba müüki.~~
2. ~~Riisiko läheb ostjale üle siis, kui kaup antakse üle esimesele vedajale. Asjaoludest tulenevalt võib riisiko ostjale üle minna ka lepingu sõlmimise ajal.~~
3. ~~Kui müüja müügilepingu sõlmimise ajal teadis või pidi teadma, et kaup on hävinud või kahjustunud, kuid ei teatanud sellest ostjale, kannab kauba hävimise või kahjustumise riisikot müüja. [ME 216]~~

V osa

Seotud teenuse osutamise lepingu poolte kohustused ja õiguskaitsevahendid

15. peatükk

Lepingupoolte kohustused ja õiguskaitsevahendid

1. jagu

Teatavate müügilepinguid käsitlevate üldsätete kohaldamine

Artikkel 147

Teatavate müügilepinguid käsitlevate üldsätete kohaldamine

1. Käesoleva osa suhtes kohaldatakse 9. peatüki norme.
2. Kui müügileping või digitaalse infosisu üleandmise leping lõpetatakse, lõpeb ka sellega seotud teenuse osutamise leping.

2. jagu

Teenuseosutaja kohustused

Artikkel 148

Kohustus saavutada tulemus ning hoolsuse ja meisterlikkuse kohustus

1. Teenuseosutaja peab saavutama teatud lepinguga ettenähtud tulemuse.
2. Kui lepingus ei ole sõnaselgelt või kaudselt ette nähtud kohustust saavutada teatud tulemus, siis on teenuseosutajal kohustus teha tulemuse saavutamiseks kõik mõistlikult võimalik, tegutsedes niisuguse hoolsuse ja meisterlikkusega, nagu mõistlik teenuseosutaja seda teeks, ja osutades seotud teenust kooskõlas seotud teenuse osutamisele kohaldatavate seaduses sätestatud või muude kehtivate õigusnormidega.
3. Teenuseosutajale esitatava kõige mõistlikult võimaliku tegemise kohustuse ulatuse väljaselgitamisel tuleb arvestada muu hulgas:
 - a) kliendile seotud teenuse osutamisega seotud riisiko olemust, ulatust, sagedust ja ettenähtavust;
 - b) kahju tekkimisel selliste abinõude kulukust, mille abil oleks saanud tekkinud kahju või sarnase kahju tekkimist ära hoida, ning
 - c) seotud teenuse osutamise tähtaega.

4. Kui kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul kuulub seotud teenuse juurde kauba paigaldamine, tuleb see teostada nii, et paigaldatud kaup vastab lepingutingimustele vastavalt artiklile 101.
5. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks löike 2 kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega muuta selle toimet.

Artikkel 149

Kahju ärahoidmise kohustus

Teenuse osutaja peab võtma kõik mõistlikud abinõud, et hoida ära kauba või digitaalse infosisu kahjustumine, kehavigastuste tekitamine või muu kahju tekkimine seotud teenuse osutamise käigus või tagajärjel.

Artikkel 150

Kohustuse täitmine kolmanda isiku poolt

1. Teenuseosutaja võib usaldada kohustuse täitmise kolmandale isikule, kui teenuseosutaja ei pea kohustust täitma isiklikult.

2. Kui teenuseosutaja usaldab kohustuse täitmise kolmandale isikule, vastutab teenuseosutaja kohustuse täitmise eest.
3. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks löike 2 kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega muuta selle toimet.

Artikkel 151

Arve esitamise kohustus

Kui seotud teenuse eest tuleb tasuda eraldi hind ja teenuse hind ei ole lepingu sõlmimisel kindla summana kokkulepitud, peab teenuseosutaja esitama kliendile arve, milles on selgelt ja arusaadavalt selgitatud, kuidas teenuse hinda arvestatakse.

Artikkel 152

Ootamatute või ebamajanduslike kulude eest hoiatamise kohustus

1. Teenuse osutaja peab klienti teavitama ja saama tema nõusoleku teenuse osutamise jätkamiseks, kui:
 - a) seotud teenuse hind oleks suurem, kui teenuseosutaja poolt eelnevalt kliendile nimetatud hind, või
 - b) seotud teenuse maksumus oleks suurem kui kauba või digitaalse infosisu väärtus pärast seotud teenuse osutamist, niivõrd kui see on teenuseosutajale teada.
2. Kui teenuseosutaja ei küsi kliendi nõusolekut vastavalt lõikes 1 sätestatule, ei ole teenuseosutajal õigust küsida hinda, mis on suurem kui kliendile varem esitatud hind või mis ületab kauba või digitaalse infosisu väärtust pärast seotud teenuse osutamist.

3. jagu

Kliendi kohustused

Artikkel 153

Ostuhinna tasumine

1. Klient peab tasuma hinna, mis on seotud teenuse osutamise eest lepinguga ette nähtud.
2. Hind tuleb tasuda, kui seotud teenuse osutamine on lõpetatud ja seotud teenuse osutamise tulemus on kliendile kättesaadav.

Artikkel 154

Juurdepääsu tagamine

Kui teenuseosutaja vajab seotud teenuse osutamiseks juurdepääsu kliendi ruumidele, peab klient võimaldama teenuseosutajale juurdepääsu mõistlikul ajal.

4. jagu
Õiguskaitsevahendid

Artikkel 155
Kliendi õiguskaitsevahendid

1. Teenuseosutaja poolse kohustuse rikkumise korral on kliendil õigus, käesolevas artiklis sätestatud erisustega, kasutada samu õiguskaitsevahendeid, mida võib kasutada ostja vastavalt 11. peatüki sätetele, nimelt võib klient:
 - a) nõuda konkreetse kohustuse täitmist;
 - b) keelduda oma kohustuse täitmisest;
 - c) lepingu lõpetada
 - d) alandada hinda ning
 - e) nõuda kahju hüvitamist *vastavalt 16. peatükile*. [ME 218]
2. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, sõltub kliendi õigus kasutada õiguskaitsevahendeid teenuseosutaja õigusest pakkuda rikkumise heastamist ~~olenemata sellest, kas klient on tarbija või mitte~~. [ME 219]

3. Artiklis 101 sätestatud ebaõige paigaldamise korral tarbijalemüügi lepingu puhul ei sõltu tarbija õigus kasutada õiguskaitsevahendeid teenuseosutaja õigusest pakkuda heastamist.
4. Kui klient on tarbija, on kliendil õigus leping lõpetada, tuginedes osutatud seotud teenuse mittevastavusele lepingutingimustele, välja arvatud juhul, kui mittevastavus ei ole oluline.
5. 11. peatükki kohaldatakse järgmiste erisustega, eelkõige:
 - a) ~~seoses teenuseosutaja õigusega pakkuda heastamist ei tohi kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul artikli 109 lõike 5 kohane mõistlik aeg olla pikem kui 30 päeva; [ME 220]~~
 - b) ~~lepingutingimustele mittevastava teenuse osutamise parandamisel ei kohaldata artikleid 111 ja 112 ning [ME 221]~~
 - c) artikli 122 asemel kohaldatakse artiklit 156.

Artikkel 156

Teenuse lepingutingimustele mittevastavusest teatamise kohustus kauplevahelise seotud teenuse osutamise lepingu puhul

1. Kauplejate vahel sõlmitud seotud teenuse osutamise lepingu puhul võib klient teenuse lepingutingimustele mittevastavusele tugineda ainult juhul, kui klient teatab teenuse osutajale lepingutingimustele mittevastavusest mõistliku aja jooksul ja kirjeldab teenuse lepingutingimustele mittevastavust piisavalt täpselt.

Mõistlik aeg hakkab kulgema hetkest, kui seotud teenuse osutamine on lõpetatud või kui klient sai mittevastavusest teada või pidi sellest teada saama, olenevalt sellest, kumb toimub hiljem.

2. Teenuseosutaja ei või tugineda käesolevas artiklis sätestatule, kui teenuseosutaja teadis või pidi teadma, et teenus lepingutingimustele ei vasta, ja ta sellest kliendile ei teatanud.

Artikkel 157

Teenuseosutaja õiguskaitsevahendid

1. Kliendipoolse kohustuse rikkumise korral on teenuseosutajal õigus, lõikes 2 sätestatud erisustega, kasutada samu õiguskaitsevahendeid, mida võib kasutada müüja vastavalt 13. peatüki sätetele, nimelt võib teenuseosutaja:
 - a) nõuda kohustuse täitmist;
 - b) keelduda oma kohustuse täitmisest;
 - c) lepingu lõpetada ning
 - d) hinna või kahjuhüvitise tasumisega viivitamise korral nõuda viivist **vastavalt 16. peatükile. [ME 222]**
2. 13. peatükki kohaldatakse vajalike erisustega. Eelkõige kohaldatakse artikli 158 asemel artikli 132 lõiget 2.

Artikkel 158

Kliendi õigus kohustuse täitmine tagasi lükata

1. Klient võib teenuseosutajale igal ajal teatada, et seotud teenuse osutamine või teenuse osutamise jätkamine ei ole enam vajalik.
2. Kui klient teatab teenuseosutajale lepingu ülesütlemisest vastavalt lõikele 1:
 - a) lõpeb teenuseosutaja õigus ja kohustus seotud teenust osutada ning
 - b) kui lepingu lõpetamiseks ei ole muud alust, peab klient maksma kokkulepitud tasu, millest on maha arvatud see, mille teenuseosutaja teenuse osutamise kohustuse lõppemise tõttu kokku hoidis või oleks võinud kokku hoida.
3. Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta.

VI osa

Kahju hüvitamine ja viivis

16. peatükk

Kahju hüvitamine ja viivis

1. jagu

Kahju hüvitamine

Artikkel 159

Õigus nõuda kahju hüvitamist

1. Võlausaldajal on õigus nõuda võlgnikult kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, välja arvatud juhul, kui kohustuse rikkumine on vabandatav.
2. Hüvitamisele kuuluva kahju hulka kuulub ka kahju, mille tulevikus tekkimist võlgnik võis eeldada.

Artikkel 160

Kahju hüvitamise ulatus

Kohustuse rikkumise tagajärjel tekkinud kahju hüvitamise ulatuseks on selline rahasumma, mis asetab võlausaldaja olukorda, milles ta oleks olnud, kui kohustus oleks kohaselt täidetud, või juhul, kui see ei ole võimalik, olukorda, mis on sellisele olukorrale võimalikult lähedane. Kahjuhüvitisega kaetakse võlausaldaja poolt kantud kahju ja saamata jäänud tulu.

Artikkel 161

Kahju ettenähtavus

Võlgnik peab hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi lepingulise kohustuse rikkumise tagajärjena ette või pidi lepingu sõlmimise ajal ette nägema.

Artikkel 162

Võlausaldaja põhjustatud kahju

Võlgnik ei pea hüvitama võlausaldajale tekitatud kahju ulatuses, milles kohustuse rikkumise või selle tagajärje põhjustas võlausaldaja ise.

Artikkel 163

Kahju vähendamine

1. Võlgnik ei pea hüvitama võlausaldajale tekitatud kahju ulatuses, milles võlausaldaja oleks saanud kahju mõistlikult käitudes vähendada.
2. Võlausaldajal on õigus nõuda kahju vähendamiseks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist.

Artikkel 164

Asendustehing

Kui võlausaldaja tegi pärast kogu lepingu või lepingu osa lõpetamist mõistliku aja jooksul ja mõistlikul viisil asendustehingu, võib võlausaldaja kahjuhüvitisena nõuda lõpetatud lepingu järgse hinna ja asendustehingust tuleneva hinna vahe tasumist ning tulevikus tekkiva kahju hüvitamist.

Artikkel 165

Turuhind

Kui võlausaldaja lõpetas lepingu ja ei ole teinud asendustehingut, kuid lepingujärgse kohustuse esemel on olemas turuhind, võib võlausaldaja kahjuhüvitisena nõuda lepingujärgse hinna ning lepingu lõpetamise aegse turuhinna vahe tasumist ning tulevikus tekkiva kahju hüvitamist.

2. jagu

Viivis: üldsätted

Artikkel 166

Viivis

1. Rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral võib võlausaldaja nõuda rahalise kohustuse pealt viivist ilma sellest võlgnikule eraldi teatamata, arvates maksekohustuse sissenõutavaks muutumisest kuni maksmiseni, kohaldades lõikes 2 sätestatud intressimäära.
2. Viivise määr on:
 - a) juhul kui võlausaldaja peamine tegevuskoht on liikmesriigis, mille valuuta on euro, või kolmandas riigis Euroopa Keskpanga viimati toimunud põhirefinantseerimistoimingute puhul kohaldatav intressimäär enne asjaomase poolaasta esimest kalendripäeva või intressi piirmäär, kui Euroopa Keskpanga viimati toimunud põhirefinantseerimistoimingud on teostatud muutuva intressimääraga, millele lisandub kaks protsendipunkti;
 - b) juhul kui võlausaldaja peamine tegevuskoht on liikmesriigis, mille valuuta ei ole euro, asjaomase riigi keskpanga määratud samaväärne intressimäär, millele lisandub kaks protsendipunkti.

3. Võlausaldaja võib nõuda tulevikus tekkiva kahju hüvitamist.

Artikkel 167

Viivise maksmine juhul, kui võlgnik on tarbija

1. Kui võlgnik on tarbija, võib temalt artiklis 166 sätestatud määras viivist nõuda üksnes juhul, kui kohustuse rikkumine ei ole vabandatav.
2. Viivist ei hakata arvestama enne, kui 30 päeva on möödunud päevast, mil võlausaldaja teatas võlgnikule viivise maksmise kohustusest ja viivise määrast. Võlausaldaja võib nimetatud asjaoludest teatada enne maksekohustuse tähtpäeva saabumist.
3. Lepingusäte, millega nähakse ette artiklis 166 sätestatust kõrgem viivise määr või viivise arvestamine käesoleva artikli lõikes 2 sätestatust varem, ei ole siduv ulatuses, milles see oleks ebamõistlikult kahjustav artikli 83 tähenduses.
4. Viivist ei tohi lisada põhivõlale selleks, et arvestada intressi.
5. Lepingupooled ei või tarbija kahjuks käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

3. jagu

Kaupleja makseviivitus

Artikkel 168

Viivise määr ja arvestus

1. Kui kaupleja viivitab kauba või digitaalse infosu müügiks või seotud teenuse osutamiseks sõlmitud lepingust tuleneva sissenõutavaks muutunud maksekohustuse täitmisega ja viivitus ei ole artikli 88 kohaselt vabandatav, arvestatakse viivist käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud määras.
2. Lõikes 5 sätestatud määras hakatakse viivist arvestama päevast, mis järgneb lepingus ettenähtud maksetähtpäevale või -tähtaja lõppemisele. Kui maksetähtpäeva või -tähtaja lõppu ei ole lepingus kindlaks määratud, hakatakse viivist nimetatud määras arvestama:
 - a) pärast 30 päeva möödumist kuupäevast, mil võlgnik saab kätte arve või samaväärse maksetaotluse, või
 - b) pärast 30 päeva möödumist kauba või digitaalse infosu kättesaamise või seotud teenuse osutamise kuupäevast, kui punktis a nimetatud tähtpäev saabub varem või ei ole kindel või kui ei ole kindel, kas võlgnik sai arve või samaväärse maksetaotluse kätte.

3. Kui lepinguga on ette nähtud heakskiitmise või ülevaatamise kord, millega kinnitatakse kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse vastavust lepingule, hakkab lõike 2 punktis b nimetatud 30-päevane tähtaeg kulgema heakskiidu päevast või ülevaatamise lõpuleviimise päevast. Kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse ülevaatamise menetlus ei tohi kesta kauem kui 30 päeva alates kauba või digitaalse infosisu kättesaamise või teenuse osutamise kuupäevast, välja arvatud juhul, kui pooled on sõnaselgelt teisiti kokku leppinud ja see kokkulepe ei ole ebamõistlikult kahjustav artikli 170 tähenduses.
4. Lõike 2 kohaselt kindlaks määratud maksetähtaeg ei tohi olla pikem kui 60 päeva, välja arvatud juhul, kui pooled on sõnaselgelt teisiti kokku leppinud ja see kokkulepe ei ole ebamõistlikult kahjustav artikli 170 tähenduses.
5. Viivise määr on:
 - a) juhul kui võlausaldaja peamine tegevuskoht on liikmesriigis, mille valuuta on euro, või kolmandas riigis, Euroopa Keskpanga viimati toimunud põhirefinantseerimistoimingute puhul kohaldatav intressimäär enne asjaomase poolaasta esimest kalendripäeva või intressi piirmäär, kui Euroopa Keskpanga viimati toimunud põhirefinantseerimistoimingud on teostatud muutuva intressimääraga, millele lisandub kaheksa protsendipunkti;

- b) juhul kui võlausaldaja peamine tegevuskoht on liikmesriigis, mille valuuta ei ole euro, asjaomase riigi keskpanga määratud samaväärne intressimäär, millele lisandub kaheksa protsendipunkti.

6. Võlausaldaja võib nõuda tulevikus tekkiva kahju hüvitamist.

Artikkel 169

Sissenõudmiskulude hüvitamine

1. Kui artikli 168 kohaselt tuleb maksta viivist, on võlausaldajal õigus sissenõudmiskulude hüvitamiseks võlgnikult sisse nõuda kindlaksmääratud summa, mis on vähemalt 40 eurot või võrdväärne summa valuutas, milles on lepingu hinna tasumiseks kokku lepitud.
2. Võlausaldajal on õigus võlgnikult nõuda lõikes 1 osutatud kindlaksmääratud summat ületavate ja võlgniku makseviivituse tõttu kantud muude mõistlike sissenõudmiskulude hüvitamist.

Artikkel 170

Viivist käsitlevad ebamõistlikult kahjustavad lepingutingimused

1. Lepingutingimus, millega nähakse ette maksetähtpäev või -tähtaeg, viivisemäär või sissenõudmiskulude hüvitamine, ei ole siduv ulatuses, milles tingimus on ebamõistlikult kahjustav. Lepingutingimus on ebamõistlikult kahjustav, kui see kaldub suurel määral kõrvale heast äritavast ning on vastuolus hea usu ja ausa kauplemise põhimõttega, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid, sealhulgas kauba, digitaalse infosisu või seotud teenuse olemust.
2. Lõike 1 tähenduses eeldatakse, et lepingutingimus, millega nähakse ette maksetähtpäev või -tähtaeg või viivisemäär, mis on võlausaldajale ebasoodsam kui artiklis 167 või 168 sätestatud maksetähtpäev või -tähtaeg või viivisemäär, ja lepingutingimus, millega nähakse ette sissenõudmiskulude hüvitamine summas, mis on väiksem kui artiklis 169 sätestatud summa, on ebamõistlikult kahjustav.
3. Lepingutingimus, millega välistatakse viivise maksmine või sissenõudmiskulude hüvitamine, loetakse alati lõike 1 tähenduses ebamõistlikult kahjustavaks.

Artikkel 171
Sätete kohustuslikkus

Lepingupooled ei või käesoleva jao kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.

VII osa

Tagasitaitmine

17. peatükk

Tagasitaitmine

Artikkel 172

Tagasitaitmine lepingu tühistamise, ~~või~~-lõpetamise ***või tühisuse*** korral [ME 223]

1. Kui lepingupool tühistab või lõpetab lepingu ***või osa lepingust, või kui leping on tühine või mittesiduv muudel põhjustel peale tühistamise või lõpetamise, on*** kummalgi lepingupoolel kohustus tagastada teisele poolele (edaspidi „saaja”) sellelt poolelt ***mõjutatud*** lepingu ***või lepinguosa*** alusel saadu. [ME 224]
2. Lepingu alusel saadu tagastamise kohustus hõlmab ka sellest saadud loodus- ja õigusviljade väljaandmist.
- 2a. ***Tagasitaitmine toimub mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui 14 päeva jooksul alates tühistamisest või lõpetamisest teatamisest. Kui saaja on tarbija, loetakse tähtaeg järgituks, kui tarbija võtab vajalikud meetmed enne 14-päevase tähtaja möödumist.*** [ME 225]

- 2b. *Saaja kannab saadu tagastamise kulud. [ME 226]*
- 2c. *Lepingupool võib keelduda tagastamiskohustuse täitmisest, kui sellel lepingupoolel on selleks õigustatud huvi, näiteks juhul, kui see on vajalik mittevastavuse kindlakstegemiseks. [ME 227]*
- 2d. *Kui üks lepingupool rikub käesolevas peatükis sätestatud tagastamis- või maksekohustust, võib teine lepingupool nõuda hüvitist vastavalt artiklite 159–163 sätetele. [ME 228]*
3. Kui lõpetatakse leping, mille alusel tuli kohustused täita osade kaupa, ei pea tagastama lepingu nende osade alusel saadut, mille puhul on mõlemad pooled oma kohustused täielikult täitnud või mille puhul tuleb ostuhind tehtu eest tasuda vastavalt artikli 8 lõikele 2, välja arvatud juhul, kui lepingu sisust tuleneb, et lepingupoolel ei ole osalise täitmise vastu õigustatud huvi.

Artikkel 172a

Digitaalse infosu tagastamine ning digitaalse infosu üleandmisega seotud vastutasu tagastamine [ME 229]

1. *Digitaalset infosu käsitatakse tagastatavana ainult järgmistel juhtudel:*
 - a) *digitaalset infosu pakuti füüsilisel andmekandjal ning see on endiselt pitseeritud või müüja ei pitseerinud seda enne üleandmist, või*
 - b) *on ilmne, et saaja, kes saadab füüsilise andmekandja tagasi, ei saanud endale jätta digitaalse infosu kasutatavat koopiat, või*
 - c) *müüja võib ilma märkimisväärse jõupingutuse või kuluta hoida ära digitaalse infosu edasise kasutamise saaja poolt, näiteks kustutades saaja kasutajakonto. [ME 230]*
2. *Saajat, kes sai digitaalse infosu, mida pakuti füüsilisel andmekandjal ning mis on tagastatav vastavalt lõike 1 punktide a ja b sätetele, peetakse tagastamiskohustuse täitnuks füüsilise andmekandja tagastamisel. [ME 231]*

3. *Kui digitaalse infosisu eest on pakutud vastutasu, mis ei ole ostuhinna tasumine, vaid näiteks isikuandmete esitamine, ja kui seda vastutasu ei saa tagastada, hoidub vastutasu saaja saadu edasisest kasutamisest, näiteks kustutades saadud isikuandmed. Tarbijat teavitatakse isikuandmete kustutamisest. [ME 232]*

Artikkel 173

Saadu väärtuse hüvitamine rahas

1. Kui lepingu alusel saadut ja sellest saadud vilju ~~või digitaalset infosisu olenemata sellest, kas infosisu anti üle füüsilisel andmekandjal või mitte~~, ei ole võimalik tagastada, peab saaja hüvitama saadu väärtuse rahas. Kui saadu tagastamine on võimalik, kui nõuaks ebamõistlikke pingutusi või kulutusi, võib saaja hüvitada saadu väärtuse rahas juhul, kui see ei kahjusta teise poole varalisi huve. [ME 233]
2. Kauba rahaline väärtus on kauba väärtus, mis kaubal oleks olnud kauba väärtuse hüvitamise kuupäeval, kui saaja oleks kaupa säilitanud kuni selle kuupäevani nii, et kaup ei oleks hävinud ega kahjustunud.

3. Kui klient tühistab või lõpetab seotud teenuse osutamise lepingu pärast seda, kui seotud teenus on täielikult või osaliselt osutatud, on saadu rahaline väärtus summa, mille klient seotud teenuse saamisega kokku hoidis.
4. Digitaalse infosisu puhul on saadu rahaline väärtus summa, mille tarbija digitaalse infosisu kasutamisega kokku hoidis.
5. ~~Kui saaja on vahetanud kauba raha või muu sama liiki kauba või digitaalse infosisu vastu ja saaja teadis või pidi teadma lepingu tühistamise või lõpetamise alusest, võib teine pool saajalt nõuda asenduskauba või selle rahalise väärtuse väljaandmist. Kui saaja on vahetanud kauba raha või muu sama liiki kauba või digitaalse infosisu vastu ja saaja ei teadnud ega pidanud teadma lepingu tühistamise või lõpetamise alusest, võib saaja valida, kas hüvitada asenduskauba rahaline väärtus või tagastada asenduskaup.~~
[ME 234]
6. ***Kui digitaalse infosisu puhul, mille eest ei ole tasutud ostuhinda, tagasitõitmist ei toimu vaid pakutud vastutasu, mis ei ole ostuhinna tasumine, või ei ole pakutud vastutasu, ja digitaalset infosisu ei saa käsitada tagastatavana artikli 172a lõike 1 tähenduses, ei pea digitaalse infosisu saaja tasuma selle väärtust rahas.*** [ME 235]

- 6a. *Ilma et see piiraks artikli 172a lõike 3 kohaldamist ei pea juhul, kui digitaalse infosu eest on pakutud vastutasu, mis ei ole ostuhinna tasumine, ja seda vastutasu ei saa tagastada, vastutasu saaja tasuma selle väärtust rahas. [ME 236]*

Artikkel 174

Tasu kasutamise eest ja saadud rahalt tasutav intress *ning väärtuse vähenemine* [ME 237]

1. Kui saaja on kaupa *või digitaalset infosu* kasutanud, peab saaja tasuma teisele poolele kasutamise aja eest selle väärtuse rahas, kui:
 - a) lepingu tühistamise või lõpetamise aluseks olev asjaolu on saaja põhjustatud;
 - b) saaja teadis enne kauba kasutamist lepingu tühistamise või lõpetamise aluseks olevast asjaolust või
 - c) võttes arvesse kauba *või digitaalse infosu* olemust, kasutamise olemust ja ulatust ning õigust kasutada muid õiguskaitsevahendeid peale lepingu lõpetamise, oleks ebaõiglane lubada saajal kaupa *või digitaalse infosu* nimetatud ajavahemiku jooksul tasuta kasutada. [ME 238]

2. Kui saajal on kohustus tagastada raha, peab saaja maksma intressi artiklis 166 sätestatud määras, kui:
- a) teisel poolel on kohustus tasuda kauba kasutamise eest või
 - b) saaja põhjustas lepingu tühistamise pettuse, ähvarduse või raskete asjaolude ärakasutamise tõttu.
3. Käesoleva peatüki kohaldamise korral ei ole saajal kohustust tasuda saadud kauba ***või digitaalse infosisu*** kasutamise eest või maksta intressi saadud rahalt, kui kaup või raha on saadud muudel asjaoludel kui lõigetes 1, ***1a*** ja 2 sätestatud asjaoludel. [ME 239]
- 3a. ***Saaja vastutab artiklite 159–163 sätete kohaselt kauba, digitaalse infosisu või nende viljade väärtuse vähenemise eest ulatuses, mille võrra väärtuse vähenemine ületab tavapärasel kasutamisel tekkiva kulumi.*** [ME 240]
- 3b. ***Tasu kasutamise või väärtuse vähenemise eest ei ületa kauba või digitaalse infosisu eest kokkulepitud hinda.*** [ME 241]

- 3c. *Kui digitaalse infosisu eest ei ole tasutud ostuhinda, vaid pakutud vastutasu, mis ei ole ostuhinna tasumine, või ei ole pakutud vastutasu, ei pea digitaalse infosisu saaja maksma tasu kasutamise ega väärtuse vähenemise eest. [ME 242]*
- 3d. *Ilma et see piiraks artikli 172a lõike 3 kohaldamist ei pea juhul, kui digitaalse infosisu eest on pakutud vastutasu, mis ei ole ostuhinna tasumine, vastutasu saaja maksma tasu saadu kasutamise ega väärtuse vähenemise eest. [ME 243]*

Artikkel 175

Kulutuste hüvitamine

1. Kui saaja on teinud kaubale või digitaalsele infosisule **või nende viljadele** kulutusi, on saajal õigus nõuda tehtud kulutuste hüvitamist ulatuses, milles teine pool saab kulutustest kasu, tingimusel et kulutuste tegemise ajal saaja ei teadnud ega pidanud teadma lepingu tühistamise või lõpetamise aluseks olevast asjaolust. [ME 244]

2. Kui saaja teadis või pidi teadma lepingu tühistamise või lõpetamise aluseks olevast asjaolust, on saajal õigus nõuda ainult selliste kulutuste hüvitamist, millega kaitstakse kaupa või digitaalset infosisu ***või nende vilju*** hävimise või selle väärtuse vähenemise eest, juhul kui saajal ei olnud võimalust teise poole seisukohta küsida. [ME 245]

Artikkel 176

Kohustuste muutmine õiglasemaks

Käesolevas peatükis sätestatud tagastamis- või maksekohustuse sisu võib muuta, kui kohustuse täitmine oleks äärmiselt ebaõiglane, võttes eelkõige arvesse seda, kas kohustatud pool põhjustas lepingu tühistamise või lõpetamise aluseks oleva asjaolu või teadis sellest.

Artikkel 177

Sätete kohustuslikkus

Kaupleja ja tarbija vahelistes suhetes ei või lepingupooled tarbija kahjuks käesoleva peatüki kohaldamist välistada, sellest kõrvale kalduda ega selle toimet muuta, ***enne kui on teatatud lepingu tühistamisest või lõpetamisest.*** [ME 246]

Artikkel 177a
Kauba garantiid

1. *Kauba garantii on garandi jaoks siduv tingimustel, mis on sätestatud garantiikirjas. Garantiikirja puudumisel või kui garantiikiri on vähem soodne kui kauba garantii reklaamis väidetud, on kauba garantii siduv tingimustel, mis on sätestatud kauba garantii reklaamis.*
2. *Garantiikiri koostatakse lihtsas ja arusaadavas keeles ning see peab olema loetav. See koostatakse tarbijaga sõlmitud lepingu keeles ja sisaldab järgmist:*
 - a) *peatükis 11 ette nähtud tarbija õigused ja selge kinnitus, et kauba garantii neid õigusi ei mõjuta, ning*

- b) kauba garantii tingimused, eelkõige kestus, üleandmise võimalus ja territoriaalne ulatus, garandi nimi ja aadress ning isik, kellele tuleb kaebus esitada, kui see isik ei ole garant ise, ja kaebuse esitamise kord.*
- 3. Kui garantiidokumendis ei ole sätestatud teisiti, on garantii ilma heakskiiduta siduv ka kauba kõigi omanike suhtes garantii kestuse jooksul.*
- 4. Kui tarbija seda nõuab, teeb kaupleja garantiikirja kättesaadavaks püsival andmekandjal.*
- 5. Mittevastavus käesoleva artikli lõigetele 2, 3 või 4 ei mõjuta garantii kehtivust.*
- [ME 247]**

VIII osa

Aegumine

18. peatükk

Aegumine

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 178

Nõudeõiguse aegumine

Õigus nõuda teiselt isikult kohustuse täitmist ja sellega seotud õigused, *sealhulgas õigus kohustuse rikkumise puhul võetavatele õiguskaitsevahenditele, välja arvatud kohustuse täitmisest keeldumine*, aeguvad käesolevas peatükis sätestatud aegumistähtaja jooksul.

[ME 248]

2. jagu

Aegumistähtajad ja nende kulgemine

Artikkel 179

Aegumistähtajad

1. Lühike aegumistähtaeg on kaks aastat.
2. Pikk aegumistähtaeg on ~~10 aastat~~ **kuus aastat** ja tervise kahjustamisest tuleneva kahjuhüvitusnõude aegumistähtaeg on 30 aastat. [ME 249]
- 2a. *Aegumine jõustub, kui üks kahest tähtajast on lõppenud, ükskõik kumb neist on varasem.* [ME 250]

Artikkel 180

Aegumistähtaja algus

1. Lühike aegumistähtaeg hakkab kulgema ajahetkest, mil võlausaldaja sai teada või pidi teada saama nõudeõiguse teostamise aluseks olevatest asjaoludest.

2. Pikk aegumistähtaeg hakkab kulgema ajahetkest, mil võlgnik peab kohustuse täitma, või kahjuhüvitusnõude puhul nõudeõiguse aluseks oleva teo toimumise ajahetkest.
3. Kui võlgnikul on korduv kohustus teha mingi tegu või hoiduda teo tegemisest, tekib võlausaldajal kohustuse iga rikkumise tagajärjel eraldi nõudeõigus.

3. jagu

Aegumistähtaja pikenemine

Artikkel -181

Aegumise peatumine parandamise või asendamise korral

1. ***Kui mittevastavus kõrvaldatakse parandamise või asendamise teel, peatatakse lühikese aegumistähtaja kulgemine alates hetkest, millal võlausaldaja teatas võlgnikule mittevastavusest.***
2. ***Aegumise peatumine lõpeb, kui mittevastavus on kõrvaldatud. [ME 251]***

Artikkel 181

Aegumise peatumine kohtu- ja muu menetluse korral

1. Mõlema aegumistähtaja kulgemine peatub kohtumenetluse alustamisega nõudeõiguse tunnustamiseks.

2. Aegumise peatumine lõpeb asjas tehtud lahendi jõustumisega või asja lahendamisega muul viisil. Kui kohtumenetlus lõpeb aegumistähtaja viimase kuue kuu jooksul ilma sisulise lahendita, ei lõpe aegumistähtaeg enne kuue kuu möödumist kohtumenetluse lõpust.
3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse vajalike erisustega vahekohtumenetluse ja vahendusmenetluse suhtes, sellise menetluse suhtes, kus kaks poolt pöörduvad vaidluses siduva otsuse tegemiseks kolmanda isiku poole, ja muude menetluste suhtes, mille eesmärk on teha otsus nõudeõiguse kohta või vältida maksejõuetust.
4. Vahendusmenetlus on mis tahes nimetusega struktureeritud protsess, kus vaidluse kaks või enam poolt püüavad vabatahtlikkuse alusel vahendaja abil ise oma vaidluse lahendamise suhtes kokkuleppele jõuda. Protsessi võivad alata pooled või seda võib soovitada või nõuda kohus või see võidakse ette näha siseriikliku õigusega. Vahendusmenetlus lõpeb poolte jõudmisega kokkuleppele või vahendaja või ühe poole avaldusega.

Artikkel 182

Aegumise peatumine läbirääkimiste korral

Kui pooled peavad läbirääkimisi nõudeõiguse või asjaolu üle, millest nõue võib tuleneda, ei lõpe kumbki aegumistähtaeg enne ühe aasta möödumist viimasest suhtlusest läbirääkimiste käigus või ajast, mil üks pool teatas teisele, et ei soovi läbirääkimisi jätkata.

Artikkel 183

Aegumise peatumine piiratud teovõimega isiku puhul

Kui piiratud teovõimega isikul ei ole seaduslikku esindajat, ei lõpe talle kuuluva nõudeõiguse lühike ega pikk aegumistähtaeg enne ühe aasta möödumist ajast, mil isik saab teovõimeliseks või talle määratakse seaduslik esindaja.

Artikkel 183a

Aegumise peatumine vääramatul jõe korral

1. *Lühikese aegumistähtaja kulgemine peatub ajaks, mille jooksul võlausaldaja ei saa osaleda kohtumenetluses nõudeõiguse tunnustamiseks asjaolu tõttu, mida võlausaldaja ei saanud mõjutada ning temalt ei oleks saanud mõistlikult oodata, et ta seda väldiks või selle ületaks.*
2. *Lõiget 1 kohaldatakse ainult siis, kui vääramatul jõud tekib või eksisteerib aegumistähtaja viimase kuue kuu jooksul.*
3. *Kui asjaolu kestus või olemus on selline, et võlausaldajalt oleks põhjendamatult oodata, et ta osaleks kohtumenetluses nõudeõiguse tunnustamiseks aegumistähtaja selle osa jooksul, mis peab kulgema pärast peatumise lõppu, ei lõppe aegumistähtaeg enne kuue kuu möödumist pärast sellise asjaolu kõrvaldamist. [ME 252]*

4. jagu

Aegumise katkumine

Artikkel 184

Aegumise katkumine nõude tunnustamisega

Aegumine katkeb ja lühike aegumistähtaeg algab uuesti võlgniku poolt võlausaldaja nõude tunnustamisega, mis võib seisneda osalises tasumises, intresside maksmises, tagatise andmises, tasaarvestuses või muus teos.

5. jagu

Aegumise tagajärjed

Artikkel 185

Aegumise tagajärjed

1. Asjaomase aegumistähtaja möödumisel on võlgnikul õigus kohustuse täitmisest keelduda ja võlausaldaja kaotab õiguse kasutada muid õiguskaitsevahendeid peale oma kohustuse täitmisest keeldumise.
2. Võlgnikul ei ole õigust tagasi nõuda kohustuse täitmiseks makstut või üleantut, tuginedes üksnes asjaolule, et nõude aegumistähtaeg on lõppenud hetkeks, mil kohustus täideti.
3. Koos põhikohustusest tuleneva nõudega aegub ka intressi maksmise nõue ja muu kõrvalkohustusest tulenev nõue.

6. jagu

Aegumistingimuste muutmine kokkuleppel

Artikkel 186

Kokkulepe aegumise kohta

1. Käesolevas peatükis sätestatud aegumise tingimusi võib muuta poolte kokkuleppel, eelkõige lühendades või pikendades aegumistähtaegu.
2. Lühikest aegumistähtaega ei või lühendada vähem kui ühe aastani ega pikendada enam kui kümne aastani.
3. Pikka aegumistähtaega ei või lühendada vähem kui ühe aastani ega pikendada enam kui kolmekümne aastani.
4. Lepingupooled ei või käesoleva artikli kohaldamist välistada, selle toimest kõrvale kalduda ega seda muuta.
5. Kaupleja ja tarbija vahelise lepingu puhul ei tohi käesolevat artiklit kohaldada tarbija kahjuks.

III jaotis
Kõrvalmeetmed [ME 253]

Artikkel 186a

Käesolevat määrust kohaldavate kohtuotsuste edastamine

1. *Liikmesriigid tagavad, et nende kohtute tehtud jõustunud kohtuotsused, millega kohaldatakse käesoleva määruse norme, edastatakse viivitamata komisjonile.*
[ME 254]
2. *Komisjon loob süsteemi, mis võimaldab tutvuda lõikes 1 osutatud kohtuotsuseid käsitleva teabega ja Euroopa Liidu Kohtu asjakohaste otsustega. See süsteem tehakse üldsusele kättesaadavaks. Süsteem on täielikult süstematiseeritud ja võimaldab lihtsaid otsinguid.* [ME 255]
3. *Lõike 1 kohaselt edastatud kohtuotsustele lisatakse standardne kohtuotsuse kokkuvõte, mis koosneb järgmistest osadest:*
 - a) *küsimus ja Euroopa ühise müügiõiguse asjakohased artiklid;*
 - b) *asjaolude lühikokkuvõte;*
 - c) *peamiste argumentide lühikokkuvõte;*

d) *otsus ning*

e) *otsuse põhistus, kus esitatakse selgelt otsustatud põhimõte. [ME 256]*

Artikkel 186b

Alternatiivne vaidluste lahendamine

1. *Tarbija ja kaupleja vaheliste lepingute puhul ergutatakse lepingupooli kaaluma sellistest lepingutest, mille puhul on kokku lepitud Euroopa ühise müügiõiguse normistiku kasutamises, tulenevate vaidluste esitamist menetlemiseks direktiivi 2013/11/EL artikli 4 lõike 1 punktis h määratletud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele.*
2. *Käesolev artikkel ei välista ega piira lepingupoolte õigust anda asi mis tahes ajahetkel kohtusse, selle asemel et esitada vaidlus menetlemiseks vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele. [ME 257]*

Artikkel 186c

Euroopa näidislepingu terminite väljatöötamine

1. *Komisjon loob niipea kui võimalik ning hiljemalt kolme kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest eksperdirühma, kes aitab tal töötada välja Euroopa näidislepingu terminid, mis põhinevad Euroopa ühise müügiõiguse normistikul ning täiendavad seda, ja kes aitab edendada selle kohaldamist praktikas.*
2. *Komisjon püüab eksperdirühma abil esitada esimesed Euroopa näidislepingu terminid [xxx] jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest.*
3. *Eksperdirühm koosneb liikmetest, kes esindavad eelkõige Euroopa Liidu ühise müügiõiguse normistiku kasutajate huvisid liidus. Eksperdirühm võib otsustada moodustada äritegevuse eri valdkondade jaoks spetsiaalsed alarühmad. [ME 258]*

IV jaotis
Lõppsätted [ME 259]

Artikkel 186d
Läbivaatamine

1. *Hiljemalt ...* esitavad liikmesriigid komisjonile teabe käesoleva määruse kohaldamise kohta, eelkõige teabe, mis käsitleb Euroopa ühise müügiõiguse normistiku levikut kasutajate hulgas, selle normidest tulenenud kohtuvaidluste hulka ning olukorda seoses erinevustega tarbijakaitse tasemes Euroopa ühise müügiõiguse normistiku ja siseriikliku õiguse kohaselt. Kõnealune teave peab hõlmama põhjalikku ülevaadet liikmesriikide kohtupraktikast, millega tõlgendatakse Euroopa ühise müügiõiguse norme.*

* *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 4 aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.*

2. *Hiljemalt ...* esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteele põhjaliku aruande, mis sisaldab ülevaadet käesoleva määruse toimimise kohta, võttes muu hulgas arvesse vajadust laiendada määruse reguleerimisala ettevõtjatevaheliste lepingute suhtes, digitaalse infosu turu ja tehnoloogia arengut ning võimalikke muutusi ELi õigustikus. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ka sellele, kas piirdumine kauglepingute ja eelkõige internetis sõlmitud lepingutega on endiselt asjakohane või oleks teostatav laiem reguleerimisala, mis hõlmaks ka ärruumides sõlmitavaid lepinguid. [ME 260]*

Artikkel 186e

Määruse (EÜ) nr 2006/2004 muutmine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2006/2004¹ lisasse lisatakse järgmine punkt:

- „22. *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... (EL) nr .../... määrus Euroopa ühise müügiõiguse kohta (ELT L ...).***” [ME 261]

* *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 5 aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus) (ELT L 364, 9.12.2004, lk 1).*

** *Väljaannete talitus: palun täiendada käesolevat punkti.*

Artikkel 186f
Jõustumine ja kohaldamine

1. *Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.*
2. *Käesolevat määrust kohaldatakse alates ...*.*

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav.

[ME 262]

...,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

* *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 6 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.*

1. liide Taganemise näidisjuhised

Taganemisõigus

Teil on õigus põhjusi esitamata taganeda käesolevast lepingust 14 päeva jooksul.

Taganemistähtaeg lõpeb 14 päeva möödumisel esimesest päevast.

Taganemisõiguse kasutamiseks teavitage meid ^[2] oma otsusest käesolevast lepingust taganeda selge avaldusega (nt posti teel saadetud kiri, faks, e-kiri). Te võite selleks kasutada lisatud taganemisteate näidisvormi, kuid see ei ole kohustuslik.^[3]

Taganemisõiguse kasutamise tähtajast kinnipidamiseks piisab, kui saadate teate taganemisõiguse kasutamise kohta enne taganemistähtaaja lõppu.

Lepingust taganemise tagajärjed

Kui Te taganete lepingust, tagastame Teile kõik Teilt saadud maksed, sealhulgas kättetoimetamiskulud (välja arvatud täiendavad kulud, mis tulenevad Teie valitud kättetoimetamisviisist, mis erineb meie pakutud kõige odavamast tavalisest kättetoimetamisviisist) viivitamata ja igal juhul hiljemalt 14 päeva jooksul alates sellest päevast, mil saame teada Teie otsusest lepingust taganeda. Teeme nimetatud tagasimaksed, kasutades sama makseviisi, mida Te kasutasite algses tehingus, välja arvatud juhul, kui Te ei ole sõnaselgelt andnud nõusolekut teistsuguse makseviisi kasutamiseks; igal juhul ei kaasne Teile maksete tagastamisega kohustust maksta teenustasu.^[4]

^[5]

^[6]

Täitmisjuhend

^[1] Siia märkige üks järgmistest jutumärkides esitatud fraasidest:

- a) seotud teenuse osutamise lepingu või vee, gaasi või elektri tarnimise lepingu puhul, kui neid ei müüda piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, ning kaugkütte ja digitaalse infosisu puhul, mida ei anta üle füüsilisel andmekandjal: „lepingu sõlmimisest.”;
- b) müügilepingu puhul: „mil Teie või kolmas isik, kes ei ole kauba kättetoimetaja ja kelle Te olete selleks otstarbeks määranud, on saanud kauba oma valdusse.”;
- c) lepingu puhul, mis käsitleb mitme eraldi kättetoimetatava kauba tellimist ühes tellimuses: „mil Teie või kolmas isik, kes ei ole kauba kättetoimetaja ja kelle Te olete selleks otstarbeks määranud, on saanud viimase kaubaartikli oma valdusse.”
- d) lepingu puhul, mis käsitleb mitmest partiist või osast koosneva kauba kättetoimetamist: „mil Teie või kolmas isik, kes ei ole vedaja ja kelle Te olete selleks otstarbeks määranud, on saanud viimase saadetise või osa oma valdusse.”

- e) lepingu puhul, mis käsitleb kindlaksmääratud aja jooksul kauba korrapärasest kättetoimetamist: „mil Teie või kolmas isik, kes ei ole vedaja ja kelle Te olete selleks otstarbeks määranud, on saanud esimese kaubaartikli oma valdusse.”

2 Lisage oma nimi, täpne aadress ning võimaluse korral telefoninumber, faksinumber ja e-posti aadress.

3 Kui annate tarbijale võimaluse täita ja esitada teave lepingust taganemise kohta elektrooniliselt veebilehel, lisage järgmine tekst: „Teil on ka võimalik täita ja esitada taganemisteate näidisvorm või mis tahes muu selge avaldus loobumise kohta elektrooniliselt meie veebilehel [lisada internetiaadress]. Kui Te kasutate seda võimalust, saadame Teile viivitamata teate Teie loobumisteate kättesaamise kohta püsival andmekandjal (näiteks e-kirjaga).”

4 Kui tegemist on müügilepinguga, mille puhul Te ei ole teinud ettepanekut taganemise korral kaubale ise järele minna, lisage järgmine tekst: „Me võime viivitada tagasimaksetega, kuni oleme kauba tagasi saanud või kuni Te olete esitanud tõendid, et olete kauba tagasi saatnud, sõltuvalt sellest, mis toimub varem.”

5 Kui tarbija on seoses lepinguga kauba kätte saanud, lisage järgmine tekst:

a lisage:

- „Tuleme ise kaubale järele.”; või
- „Te saadate kauba tagasi või annate selle viivitamata ning hiljemalt 14 päeva jooksul päevast, mil Te teatasite meile oma taganemisest käesolevast lepingust, üle meile või ____ [lisage vajaduse korral Teie poolt kauba vastuvõtmiseks volitatud isiku nimi ja täpne aadress]. Tähtajast on kinni peetud, kui Te saadate kauba tagasi enne 14-päevase tähtaja möödumist.”

b lisage kas:

- „Kaubatagastamise kulud katame meie.”; või
 - „Kaubatagastamise otsesed kulud tuleb katta Teil.”; või
 - Kui Te kauglepingus ei paku võimalust kauba tagastamise kulusid ise katta ning kaup ei saa tema olemuse tõttu posti kaudu tagastada: „Kaubatagastamise otsesed kulud ____ EUR [lisage summa] tuleb katta Teil.”; või kui kauba tagastamise kulusid ei ole mõistlikkuse piires võimalik eelnevalt arvutada: „Kaubatagastamise otsesed kulud tuleb katta Teil. Maksimaalsed kulud on umbes ____EUR [lisage summa]; või
- ~~— Kui väljaspool ärruume sõlmitud lepingu puhul on kaup toimetatud tarbija koju lepingu sõlmimise ajal ning seda kaup ei saa selle olemuse tõttu postiga tagasi saata: „Me tuleme kaubale ise oma kulul järgi.” [ME 263]~~

c „Te vastutate üksnes kauba väärtuse vähenemise eest, mis on tingitud kauba kasutamisest muul viisil, kui on vaja kauba olemuses, omadustes ja toimimises veendumiseks.”

6 Seotud teenuse osutamise lepingu puhul lisage järgmine tekst: „Kui soovisite, et seotud teenuse osutamine algaks taganemistähtaja jooksul, tasute meile summa, mis on proportsionaalne teenuse osutamise hinnaga ajani, mil Te teatasite meile oma taganemisest käesolevast lepingust, võrreldes lepingu kogumahuga.”

2. liide

Taganemisteate näidisvorm

(täitke see vorm ja saatke kauplejale üksnes juhul, kui soovite lepingust taganeda)

- Kellele [kaupleja kannab siia oma nime, täpse aadressi ning võimaluse korral faksinumbri ja e-posti aadressi]:
- Käesolevaga soovin/soovime* taganeda lepingust, millega on ostetud järgmine kaup*/järgmine digitaalne infosisu / on tellitud järgmine seotud teenus*
- Tellimuse esitamise kuupäev*/ Kättesaamise kuupäev*
- Tarbija nimi / tarbijate nimed
- Tarbija(te) aadress(id)
- Tarbija(te) allkiri (allkirjad) (ainult juhul, kui see teade esitatakse paberkandjal)
- Kuupäev

* *Mittevajalik maha tõmmata.

LISA TEABELEHT

Lepingut, mida sõlmima hakkate, reguleerib Euroopa ühise müügiõiguse normistik, mis on alternatiivne siseriikliku lepinguõiguse režiim, mida võivad kasutada piiriüleseid tehinguid tegevad tarbijad. Euroopa ühise müügiõiguse normid kehtivad kõikjal Euroopa Liidus ühetaoliselt ja nendega tagatakse tarbijakaitse kõrge tase.

Euroopa ühise müügiõiguse norme kohaldatakse ainult juhul, kui annate oma nõusoleku, et lepingut reguleerib Euroopa ühise müügiõiguse normistik.

Võimalik, et nõustusite lepingu sõlmimisega telefoni teel või muul viisil (näiteks tekstisõnumiga), mistõttu te ei saanud teabelehte varem. Sel juhul hakkab leping kehtima üksnes juhul, kui kinnitate oma nõusolekut ka pärast teabelehe saamist.

Järgnevalt on kirjeldatud Teie peamisi õigusi.

EUROOPA ÜHISE MÜÜGIÕIGUSE NORMISTIK: KOKKUVÕTE TARBIJA PEAMISTEST ÕIGUSTEST

Õigused enne lepingule allakirjutamist

Kaupleja peab Teile edastama olulise **teabe lepingu kohta**, näiteks toote ja hinna (kaasa arvatud maksud ja muud kulud) kohta ning oma kontaktandmed. ~~Teave peab olema üksikasjalikum, kui Te ei soorita ostu kaupleja kaupluses või ei kohtu kauplejaga isiklikult, näiteks juhul, kui teete ostu internetis või telefoni teel.~~ Teil on õigus kahju hüvitamisele, kui teave ei ole täielik või ei vasta tõele. [ME 264]

Õigused pärast lepingule allakirjutamist

Enamasti on Teil 14 päeva aega **ost tühistada, kui ostsite kauba** mujalt kui kaupleja kauplusest või kui Te ostu sooritamise ajal kauplejaga isiklikult ei kohtunud (näiteks kui tegite ostu internetis või telefoni teel). Kaupleja peab Teile edastama vajaliku teabe ja taganemisteate **näidisvormi**¹. Kui kaupleja ei ole seda teinud, on Teil õigus leping ühe aasta jooksul tühistada.

Millised õigused on Teil juhul, kui kaup on puudustega või seda ei anta üle nii, nagu kokku lepitud? Teil on õigus valida järgmiste võimaluste vahel: 1) lasta kaup kohale toimetada, 2) asendada või 3) parandada; 4) küsida hinnaalandust; 5) samuti on Teil õigus leping tühistada, toode tagastada ja saada raha tagasi, välja arvatud juhul, kui puudus on väga väike; 6) võite nõuda kahju hüvitamist. Te ei pea ostuhinda tasuma enne, kui olete saanud puudusteta toote.

Kui kaupleja ei ole osutanud seotud teenust nii, nagu lepingus sätestatud, on Teil samasugused õigused. Kui olete kauplejale kaebuse esitanud, on tal tavaliselt siiski kõigepealt õigus püüda töö korralikult ära teha. Ainult siis, kui kaupleja sellega taas hakkama ei saa, on Teil õigus valida järgmiste võimaluste vahel: 1) nõuda kauplejalt seotud teenuse uuesti osutamist; 2) hinda mitte tasuda, kuni seotud teenus on korrektselt osutatud; 3) küsida hinnaalandust või 4) nõuda kahju hüvitamist. 5) Samuti on Teil õigus leping tühistada ja raha tagasi saada, välja arvatud juhul, kui seotud teenuse osutamisel esinenud puudus oli väga väike. **Ajavahemik, mille**

¹ Lisa link.

jooksul Teil on õigus nõudeid esitada, kui kaup on puudustega või seda ei anta üle lepingu kohaselt: Pärast seda, kui saate aru või oleksite pidanud aru saama, et kaupleja ei ole lepingut täitnud, on Teil on kaks aastat aega nõudeid esitada. Kui niisugused probleemid ilmnevad väga hilja, on viimane võimalik ajahetk nõude esitamiseks kümme aastat pärast seda, kui kaupleja oleks pidanud kauba või digitaalse infosisu üle andma või seotud teenuse osutama.

Kaitse ebaõiglaste lepingutingimuste eest: Kaupleja lepingu tüüptingimused, mis Teid ebamõistlikult kahjustavad, ei ole Teie suhtes õiguslikult siduvad.

See õiguste loetelu on kokkuvõtlik ja ei ole täielik ega sisalda kõiki üksikasju. Euroopa ühise müügiõiguse normistiku terviktekstiga saate tutvuda [siin](#). Lugege leping hoolikalt läbi!

Vaidluse korral kasutage vajadusel õigusabi.